بڵاوکراوەکانی ڕێکخراوی کوردستان بۆ هەمووان: ژمارە (6)
منشورات منظمة كوردستان للجميع: رقم (6)
Publications (KEODD): No. 6

ڕێبەری نوێنەرانی پارێزگای سلێمانی

لە ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق

خولی چوارەم

2022 – 2018

دليل ممثلي محافظة السليمانية في

مجلس النواب العراقي

الدورة الرابعة

2022 – 2018

Sulaimany Representative Guide

In Council of Representatives of Iraq

The Fourth Session

2022 – 2018

- بەڕێوەبەری ڕێکخراو
  - **ئـاواز سەلیم عەبدولا**

تیمی پرۆژە

- بەڕێوەبەری پرۆژە
  ئـارام کـەمـال
- ڕێکخەری پرۆژە
  پەروەر ابراهیم
- ژمێریاری پرۆژە
  عومـەر محمەد عەلـی فـارس

- مدير المنظمة
  - **ئـاواز سليم عبدالله**

فريق المشروع

- مدير المشروع
  ئـارام كـەمـال
- منسق المشروع
  پرور ابراهيم
- محاسب المشروع
  عمر محمد علـى فـارس

Awaz Salim Abdulla/ Organization Manager

Project Team

Aram Kamal / Project Manager

Parwar Ibrahim / Coordinator Project

Omer Muhammed Ali Fars / Accountant

ڕێبەری نوێنەرانی پارێزگای سلێمانی

لە ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق

خولی چوارەم

دليل ممثلي محافظة السليمانية

في مجلس النواب العراقي

الدورة الرابعة

Sulaimany Representative Guide

In Council of Representatives of Iraq

The Fourth Session

2022 – 2018

ڕێبەری نوێنەرانی پارێزگای سلێمانی لە ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق

❑ ئامادەکردنی: ڕێکخراوی کوردستان بۆ هەمووان
❑ سەرپەرشتیار: سەلام کەمال محەمەد (ئارام کەمال)
❑ پێداچوونەوەی: پارێزەری راوێژکار شۆخان عەبدوڵا سەمین
❑ تیراژ: 500 دانە
❑ ساڵی چاپ: 2019 – چاپی یەکەم
❑ لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان ژمارەی سپاردن (1578) ساڵی (2019)ی پێدراوە..
❑ مافی بڵاوکردنەوەو چاپکردن پاریزراوە

بۆ بەرامبەر دابەشدەکرێت

دليل ممثلي محافظة السليمانية في مجلس النواب العراقي

- اعداد: منظمة كوردستان للجميع
- الاشراف: سلام كمال (ئارام كمال)
- مراجعة: المحامي المستشار شوخان عبدالله سمين
- عدد: 500 نسخة
- سنة الطبع: 2019 - الطبعة الاولى

رقم الايداع في مديرية العامة للمكتبات العامة (1578)لسنة (2019)

حقوق النشر والطبع محفوظة لمنظمة كوردستان للجميع

يوزع مجانا

Guide Representative Governorate of Sulaymaniyah in the Parliament of Iraq

- Preparation: Kurdistan for Every one for Developing Democracy
- Supervisor: Salam Kamal Muhammad (Aram Kamal)
- Review: Shoxan Abdullah Sameen /counselor lawyer
- Issue (500) piece
- Year of Publish: 2019 - Version: First

Issue No. (1578) in general directorate of public libraries (2019)

Copy right is preserved for KEODD

This book is freely donated

ڕێکخراوی کوردستان بۆ هەمووان بۆ پەرەپێدانی دیموکراسی

ناونیشان:- سلێمانی- شەقامی بازنەیی مەلیك مەحمود- تەلاری فیردەوس- بەرامبەر گوندی ئەڵمانی- نهۆمی (3) - شوقەی ژمارە (3)

بۆپەیوەندیکردن:

ئیمەیڵ: koddorg@yahoo.com

پێگەی ئەلکترۆنی: www.keodd.org

فەیسبووك: www.facebook.com/kurdistanforeveryone

مۆبایل: 07725118700 – 07701509765

منظمة كوردستان للجميع للتنمية الديمقراطية

العنوان: سليمانية – شارع ملك محمود الدائري – بناية فردوس – مقابل قرية الالمانية – طابق (3) – شقة رقم (3)

للاتصال:

الايميل: koddorg@yahoo.com

الموقع الالكتروني:

فيسبوك:

موبايل: 07725118700 – 07701509765

Kurdistan for Everyone for Developing Democracy

Address: Sulaimanya-Malik Mahmud St. – Firdaus Building – Apartment No. (3). - Floor (3) -Germany Village Opposite

Contact:

E-mail: koddorg@yahoo.com - **website:** www.keodd.org

Facebook Account:

Mob: +(964) 770 150 9765 - + (964) 772 511 8700

ڕێکخراوی کوردستان بۆ هەمووان بۆ پەرەپێدانی دیموکراسی

ڕێکخراوێکی سەربەخۆی بێلایەنی ناحکومی قازانج نەویستە، تایبەتە بە کایەو پرسە دیموکراتییەکان.

دروشم

دیموکراتیەتێکی تەندروست...ئاڵوگۆڕی ئاشتییانەی دەسەڵات... فەرمانڕەواییەکی بەرپرس لەبەردەم هاووڵاتیاندا.

دید:

ئاڵووێرکردنی ئاشتییانەی دەسەڵاتی سیاسی لەسەر بنەمای دەنگی هاووڵاتییان، پێکەوەژیانی سیاسیو کۆمەڵایەتی لەسەر بنەمای ڕێزگرتن لە جیاوازییەکانو پاراستنی فرەیی.

بوارەکانی کارکردن:

1. ئەنجامدانی توێژینەوەو لێکۆڵینەوە لە بوارە جیاجیاکاندا.
2. ئەنجامدانی سیمینارو کۆنفرانس لە بورای جیاجیادا.
3. ئەنجامدانی ڕاهێنان خولی بەرزکردنەوەی توانستی بۆ دەزگاو دامەزراوەو ڕێکخراوەکان.
4. چاودێریکردن وبەدواداچوونی شێوازو توانستی جێبەجێکردن لە دامەزراوە میریو هەڵبژێردراوەکاندا..

منظمة كوردستان للجميع للتنمية الديمقراطية

منظمة غير حكومية، مستقلة، غير ربحية، تعمل في مجال الديمقراطية.

الشعار

الديمقراطية السليمة التبادل السلمي للسلطة السلطة المسؤلة امام المواطنين.

رؤياء

تبادل السلمي للسلطة السياسية على اساس تصويت المـواطنين، التعايش السياسيء الاجتماعي على أساس احترام الخلافات و الحفـاظ على التعددية.

مجالات العمل

1. اعداد البحوث في المجالات المختلفة .
2. عقد ندوات ومؤتمرات في المجالات المختلفة
3. عقـد دورات تدريبيـة وتأهيليـة لرفـع مسـتوى القـدرات فـي المؤسسات و الدوائر والمنظمات
4. مراقبـة ومتابعـة اليـة و قـدرة عمليـة التنفيـذ فـي المؤسسـات الحكوميةو المنتخبة.

Kurdistan for Every one for Developing Democracy (KEODD)

An independent, non-governmental, non-profit organization specialized in democratic fields.
A sound democracy, a peaceful exchange of power, a rule of responsibility to the citizens.

Vision, view

Peaceful exchange of political power based on the Votes of citizens, Political and social coexistence based on respect for differences and protection of the majority.

Work fields

1- Conduct research and study in different fields.
2 – Conduct Seminars and conferences in different fields.
3. Conduct training and efficiency development course for institutions and organizations.
4 - To carry out supervision, follow up forms and efficiency of application in elected government institutions.

سوپاس بۆ.....

- ئەو نوێنەرانەی پارێزگای سلێمانی لە ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق کە لە سەرخستنی ئەم پرۆژەیەدا وەڵامی ئەرێنیان هەبوو....
- نوسینگەی سلێمانی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق
  - بەشی کاروباری پاڵێوراوانی ئۆفیسی سلێمانی کۆمسیۆنی باڵای هەڵبژاردنەکانی عێراق......
- بەختیار عەبدوڵا کەریم راوێژکاری رێکخراوی (NED) لە هەرێمی کوردستان و باکوری عێراق....

شكر الى

- ممثلي محافظة السليمانيه في مجلس النواب العراقي لاستجابتهم للمشروع.....
- مكتب السليمانية لمجلس النواب العراقي.....
- قسم شؤون المرشحين في مكتب السليمانية لمفوضية العليا للانتخابات العراقية....
- السيد بختيار عبدالله كريم، مستشار منظمة (NED) في اقليم كوردستان وشمال العراق......

Thank for.....

- Representatives of the province of Sulaymaniyah in the Iraqi Council of Representatives for their response to the project.....
- A brief about Sulaimany Office\ Iraq Representative Council
- Department of candidates in the Office of Sulaymaniyah High Commission for the Iraqi elections....
- Mr. (Bakhtyar A. Karim) Advisor Organization (NED) in the Kurdistan Region and northern Iraq......

ئەم ڕێبەرە....

بەشـــێکە لە چالاکییەکــانی پـــڕۆژەی (چـــاودێریکردنی ئەدای نـوێنەرانی پارێزگـای سـلێمانی و بەهێزکـردنی پەیوەنـدیان لەگەڵ هاووڵاتیانـدا) کە (ڕێکخـراوی کوردسـتان بـۆ هەمـووان) بە هاوکـاری ڕێکخـراوی (سـندوق نیشـتمانی بـۆ دیمـوکراسی - (NED) جێبەجێیدەکات.

هذا الدليل...

جـزء مـن نشـاطات مشـروع (متابعـة اداء ممـثلي محافظة السـليمانية وتقويـة العلاقـات مـع المـواطنين) الـتي تنفـذها (منظمةكوردسـتان للجميـع) بـدعم مـن منظمـة (صـندوق الوطني لدعم الديمقراطية - NED).

This Guide…..

Is part of the activities of the Project "Monitoring the Performance of Sulimani Governance Representatives and strengthening their relationship with people" which will be implemented by (KEODD) in partnership with(National Endowment for Democracy - NED) Organization.

KEODD

کوردستان بۆ هەموان بۆ پەرەپێدانی دیموکراسی

www.keodd.org

پێشەکی

ئەزموونی دیموکراسی لە هەرێمی کوردستان و عێراق تا ئەمڕۆش پێویستیییەکی زۆری بە ڕێکخراوەکانی کۆمەڵی مەدەنی هەیە، بۆ ئەوەی هەڵسەنگاندنو بەدواداچوون (بەتایبەت) بۆ دەزگا هەڵبژێردراوەکانیان بکاتو تواناو کارایی ئەو دەزگایانە بەشێوەیەکی بێلایەنانە بۆ هاوڵاتیان بخەنەڕوو. هەر بۆیە (ڕێکخراوی کوردستان بۆ هەمووان) وەك ڕێکخراوێکی سەربەخۆی بێلایەنی ناحکومی قازانج نەویست، کە تایبەتە بە کایەو پرسە دیموکراتیەکان، ئامانجمانە لە چوارچێوی پرۆژەی (بەشداریپێکردن و پتەوکردنی پەیوەندی نێوان و هاووڵاتیانو نوێنەرانی) ئەو ڕۆڵەی کە بۆ ئەنجومەنە هەڵبژێردراوەکان دیاریکراوە، وەك خۆی بیگێردرێت. ئەم ئامانجەش باشتر بەدیدێت ئەگەر ڕۆڵی هاووڵاتیان تەنها لە دەنگداندا کورت نەکرێتەوەو بەردەوام پەیوەندییەکی پتەویان لەگەڵ هەڵبژێردراوان (نوێنەرەکانیان)دا هەبێت. بۆ ئەم مەبەستە، لە چوار ساڵی ڕابردوودا لەرێی چالاکییەکانی پرۆژەکانمانەوە زنجیرەیەك بەرنامەی رادیۆیيو گفتوگۆیکراوە لە نێوان هاووڵاتیانو نوێنەرانیان لە

ئەنجومەنی پارێزگای سلێمانی سازکراوە، بەمەبەستی لێکگەیشتنی زیاتر بە بەرنامە و پرۆژەو پێشنیارەکانی یەکدی ئاشنا ببن و گفتوگۆی کێشەو داواکاریەکانیش بکەن دواتریش نوێنەرانی هەڵبژێردراو لەسنوری دەسەڵاتەکانی خۆیاندا بەدواداچوون بۆ کێشەو گرفتەکان بکەن، جگە لەمە.... لە سەرەتای دەستبەکاربوونی ئەم خولەی ئەنجومەنی پارێزگای سلێمانی لە ساڵی (2014)دا (ڕێکخراوی کوردستان بۆ هەمووان-KEODD) بەگرنگیزانی پوختەیەك لە ژیاننامەو پسپۆڕی ئەندامانی (ئەنجومەنی پارێزگای سلێمانی) لەدووتوێی ڕێبەرێکی تایبەتدا بخاتە بەردەست هاووڵاتیانو دامودەزگاو ڕێکخراوو سەنتەرەکان و ....هتد، ئەم کارەش دەنگدانەوەیەکی زۆر باشی هەبوو چ لەلایەن ئەنجومەنی پارێزگاکان و چ لەلایەن هاووڵاتیانو دامودەزگاکانی دیکەشەوە....

هەر لەم ڕوانگەیشەوەو پاش وەرگرتنی ڕەزامەندی ڕێکخراوی (سندوقی نیشتمانی بۆ دیموکراسی-NED) ئەمریکی بۆ فراوانکردنی پرۆژەکە لە تەنها (ئەنجومەنی پارێزگای سلێمانی)یەوە بۆ نوێنەرانی پارێزگای سلێمانی لە(ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق)، بەباشمانزانی ڕێبەرێکی

تايبەتيش بۆ نوێنەرانی پارێزگای سلێمانی لە(ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق) ئامادەبكەينو بلاوی بكەينەوە، بۆئەوەی هاووڵاتيانو دامودەزگاو ڕێكخراوەكان... هتد، بەئاسانترين ڕێگا بتوانن لەكاتی پێويستدا پەيوەندی لەگەڵ نوێنەرەكانياندا ببەستن.

ئەم ڕێبەرە لە كۆمەڵێك بەشی جياوازی پێكهاتووە وەك (چەند زانياريەكی گشتی لەسەر خولی چوارەمی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق، پوختەيەك لە نوسينگەی پارێزگای سلێمانی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق، ئەنجامی هەڵبژاردنەكانی(ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق) لە پارێزگای سلێمانی، ئەنداميتی نوێنەرانی پارێزگای سلێمانی لە ليژنە هەميشەييەكانی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق، زانياری كەسی ئەندامانی نوێنەرانی پارێزگای سلێمانی لە ليژنە هەميشەييەكانی (ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق)دا و پەيڕەوی ناوخۆی ئەنجومەنی نوێنەران).

ئومێد دەكەين ئەم زانياريانەی لێرەدا دەخرێنەڕوو، بۆ هاووڵاتيان بە گشتی و لايەنە پەيوەنديدارەكان و ڕۆژنامەنووسان و هەر لايەنێكی ديكە بەسود بێت، چونكە بەهۆيەوە سەرەڕای ئاشنابوون بە ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق و زانينی ئەنجامی هەڵبژاردنەكان، لە ڕێگەی زانياری

کەســـی ئەنــدامانەوە دەتوانرێــت پەیوەنــدییان پێــوە بکرێــت و گرفتەکانیــان ئاراســتە بکرێــت یــاخود بە پێشــنیارەکانیان کارەکانیان دەوڵەمەندتر بکرێت.
لە کۆتاییــدا ئومێــدەوارین ئەم ڕێــبەرە ڕۆڵــی هەبێــت لە زیــاتر لێکنزیــك کــردنەوەی هاووڵاتیــانو نوێنەرانیــان لە ئەنجــومەنی نــوێنەرانی عێــراقو هەروەهــا و هەنگاوێــك بێــت بە ئاراســتەی چەســپاندنی سیســتەمی دیموکراســی و بەدیهێنــانی چــاکەی گشتی.

ڕێکخراوی
کوردستان بۆ هەمووان بۆ پەرەپێدانی
دیموکراسی

مقدمة

ان التجربة الديمقراطية في العراق واقليم كردستان لاتزال بحاجة كبيرة الى منظمات المجتمع المدني، ليقوموا بدور المتابعة والتقييم للمؤسسات المنتخبة، وايضا توضيح صلاحية وفعالية تلك المؤسسات للمواطن وبشكل محايد.

لذا فأن (منظمة كردستان للجميع) كمنظمة غير حكومية غير ربحية ومتخصصة في القضايا الديمقراطية تطمح وفي اطار مشروع (اشراك وتقوية العلاقة بين المواطن وممثليه) الى قيام المجالس المنتخبة بدورها المحدد لها بشكل كامل وفعال، وهذا الهدف او الغاية ستتحقق اذا لم يقتصر دور المواطن على التصويت فقط، بل يتعدى ذلك الى بناء علاقة قوية ومتينة مع ممثليهم، لذا قمنا وخلال الاربع سنوات الماضية وعن طريق نشاطات مشاريعنا بتقديم سلسلة برامج اذاعية وتنظيم جلسات حوارية مفتوحة بين المواطنين وممثليهم في (مجلس محافظة السليمانية) من اجل التفاهم اكثر وليتعرف المواطنين وعن قرب على طريقة متابعة أعضاء المجلس للمشاريع ومشاكل المواطن الخدمية كل في حدود صلاحيته، بالاضافة الى ذلك ومنذ بداية الدورة الجديدة لمجلس محافظة السليمانية في (2014) فقد

اهتمت (منظمة كردستان للجميع)(KEODD) بأعداد دليل جمعت فيه بشكل ملخص السيرة الذاتية لكل عضو من اعضاء المجلس وارقام هواتفهم وعنوانهم الالكتروني وطبعت (2000) نسخة منه و وضعته امام ايدي المواطنين والدوائر الحكومية والمؤسسات والمراكز...الخ.

بعد الحصول على موافقة منظمة (صندوق الدعم الوطني-NED) الامريكي ومن أجل توسيع المشروع من متابعة نشاطات مجلس محافظة السليمانية الى ممثلي محافظة السليمانية في مجلس النواب العراقي، أرتأينا اعداد دليل خاص بهم ايضا وتوزيعها على المواطنين والدوائر والمؤسسات الحكومية وغير الحكومية...الخ، حتى يتمكن المواطنين في الحالات الضرورية الاتصال بممثليهم أو رفع شكواهم أواقتراحاتهم لمن ادلوا بأصواتهم له في الانتخابات.

هذا الدليل يضم اقساما مختلفة، منها معلومات عامة عن الدورة الرابعة لمجلس النواب العراقي ، ملخص عن مكتب مجلس النواب في السليمانية ، نتائج انتخابات مجلس النواب العراقي في السليمانية، عضوية ممثلي مدينة السليمانية في اللجان الدائمة وسيرتهم الذاتية، النظام الداخلي لمجلس النواب.

المعلومات الموجودة في الدليل ستكون مفيدة بشكل كبير للمواطنين بشكل عام وللجهات المعنية وأيضا للصحفيين والمؤسسات الاعلامية

ونتمنى أن يكون لهذا الدليل دور كبير لتمتين وتقوية العلاقة بين المواطن وممثله في مجلس النواب العراقي وأيضا أن يكون خطوة في ترسيخ مبادئ الديمقراطية والحق العام.

منظمة
كردستان للجميع للتنمية
الديمقراطية

Introduction:

Democracy's process in Iraq & KRG till now needs Civilization Organization ,evaluating and following up (especially) elected foundations in order to express foundation's activities and qualifications for citizens. So (**Kurdistan for Every one Organization - KEODD**) as an independent neutral non-governmental organization. specialized in in democracy field ,our goal in the project (**participating & strong linkage between representatives and citizens**) the same indicated role for representatives council. This goal will be better if citizen's role not specified in voting only, and have an effective relation with representatives. For this reason and during the last four years and through our project activities, we implemented sequences of radio & dialogue programs between citizens and members in Sulaimnyah governorate council. For more understanding each other's projects and suggestions, discussing their problems & demands, then representatives should follow up the problems in their working areas. except that, from beginning of this session of Sulaimanyah governorate representatives council in 2014,(Kurdistan for Everyone) organization interested to publish a special guide about biography and specialties of council members of (**Sulaimanyah governorate council**) for citizens , authority directorates, organizations and other centers, and it has a good reaction from governorate council , citizens and other directorates……, after giving

acceptance by (National Endowment for Democracy)organization for increasing our project from (**Sulaimanyah governorate council**) to Sulaimanyah governorate representatives in (Iraq representatives council), thought it's better we preferred to prepare and publish a guide for Sulaimanyah governorate representatives in (**Iraq Representatives council**) , in order citizens, authority directorates and organizations ......etc can easily contact with their representatives.

This guide consists of several parts like: general information about the fourth session of Iraq representatives council , a brief about Sulaimanyah bureau of Iraq representatives council , the election result of (**Iraq representatives council**) in Sulaimanyah governorate and Sulaimanyh representatives members in permanent committee of Iraq representatives council.

The explained information may be useful for citizens generally, journalists and others. Rather than been familiar to Iraq Representative council and knowing the election results, by these information people can contact the representatives for solving their problems, and their suggestions may be useful for the representatives We Hope that this guide has a good role in connection between citizen and members of Iraq representatives council and good step for implementing democracy system and general benefit.

KEODD

چەند زانیارییەکی گشتی دەربارەی

ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق /

خولی چوارەم

معلومات عامة حول مجلس النواب العراق/

الدورة الرابعة

General Information about Iraq Representative Council

The Fourth Session

چەند زانیارییەکی گشتی لەسەر ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق

ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق، بالآترین دەسەلآتی یاسادانانو چاودێرییە، لەرێگەی هەڵبژاردنێکی راستەوخۆوە لەلایەن دەنگدەرانەوە هەموو چوارساڵ جارێك هەڵدەبژێرێت، لەپێناو بەرژەوەندی ولآتو نوێنەرایەتیکردنی هاوولآتیان لەرێگەی دانانی ئەو یاسایانەوە کە کاروباری دەزگاکانی دەوڵەت رێکدەخەن، هەروەها دیاریکردنی بودجەی گشتی سالآنەو پەسەندکردنی رێکەوتنامە نێودەوڵەتیەکانو هەڵبژاردنی سەرۆك کۆمارو چاودێریکردنی دەسەلآتی جێبەجێکردن، بەمەبەستی گرەنتی پابەندبوونیان بە یاساکانو هێنانەدی بەرژەوەندییە بالآکانی ولآت.

هەروەها <u>ئەنجومەنی نوێنەران کاردەکات بۆ بەدەستهێنانی بەرژەوەندییەکانی هاوولآتیان لە رێگەی پەیوەندی ئەندامان لەگەڵ دەنگدەرانیاندا بەشێوەیەکی راستەوخۆ، هەڵوێستەکردن لە سەر کێشەو گرفتەکانیانو هەماهەنگیکردن لەگەڵ لایەنی پەیوەندیدار بەمەبەستی دۆزینەوەی چارەسەری گونجاو.</u>

خولی چوارەمی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق لە (329) ئەندام پێکهاتووەو دابەشکراون بەسەر (22) لیژنەی هەمیشەییدا، لەکۆی ئەو لیژنانەش نوێنەرانی پارێزگای سلێمانی بەسەر (22)

لیژنەدا دابەشبوون.

پارێزگای سلێمانی (18) نوێنەری لەئەنجومەنەکەدا هەیەو لەو (18) نوێنەرەش (5)یان ژنن، ئەم خولەی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق لە بەرواری (2018/5/12) هەڵبژاردنی بۆ ئەنجامدراو لە بەرواری (2018/9/30) یەکەمین کۆبوونەوەی ئەنجامدا.

معلومات عامة حول مجلس النواب العراق/ الدورة الرابعة

مجلس النواب في العراق الاتحادي اعلى سلطة تشريعية ورقابية يتم انتخابها بشكل حر ومباشر من قبل الناخبين كل اربع سنوات، لتحقيق مصلحة البلد وتمثيل المواطنين من خلال تشريع القوانين التي تنظم عمل مؤسسات الدولة، واقرار الموازنة العامة السنوية والمصادقة على الاتفاقيات الدولية وانتخاب رئيس الجمهورية ومراقبة السلطة التنفيذية لضمان التزامها بالقوانين وتحقيق مصالح البلد العليا.

ويتكون مجلس النواب في دورته الانتخابية الرابعة من (329)نائبا تم توزيعهم على (22) لجنة دائمة ، وممثلي محافظة السليمانية تم توزيعهم على (11) لجان الدائمة.

ويعمل مجلس النواب على تلبية مصالح المواطنين من خلال تواصل النواب مع ناخبيهم بشكل مباشر للوقوف على مشاكلهم ومعاناتهم والتنسيق مع الجهات المعنية لإيجاد حلول ناجعة لها.

للمحافظة السليمانية (18) ممثل في مجلس النواب في دورته الانتخابية الرابعة منها (5) للنساء .

تم انتخاب الدورة الرابعة لمجلس النواب في (2018/5/12) وفي (2018/9/30) عقد جلسته الاولى.

General Information about Iraq Representative Council

Iraq representative Council is the highest legislation and monitoring authority, electing by people every four years in a direct election, for the sake of the country and representing citizens by legislations that organizes the association affairs in the country. Also indicating annual general budget, and accepting the international agreements, electing the President and monitoring the Executive
Authority.

Also it works to achieve public interest through a direct contact between the representatives and people. Also pausing on their problems, in cooperation with entity concerned to find the best solution for their problems.

The fourth session of Iraq Representative Council consists of (**329**) members , working in (**22**) permanent and temporary teams .in total the Representatives of Sulaimany city are working in (**11**) teams.

Sulaimany city has (**18**) seats in the Council, (5) seats are for the female members. Also this session of Iraq Representative Council elected in (12th may 2018) and it held its first meeting on (30th September 2018).

نووسینگەی سلێمانی /ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق

نوسینگەی سلێمانی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق لەساڵی (2008)دا لەلایەن پارێزگاری ئەو کاتەی سلێمانیەوە کراوەتەوە، مەبەست لە کردنەوەی ئەم نوسینگەیە لەهەموو پارێزگاکان بۆ کۆکردنەوەی ئەندامانی پارێزگاکەیە لەناو یەك فەرمانگەدا و ئاشنابوونی هاوڵاتیان بەو نوێنەرانەی کە لەرێگەی ئەوانەوە بوونەتە ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران.

نوسینگە بریتیە لە فەرمانگەیەکی حکومی گشتی کە نوێنەری هەموو هاوڵاتیانە بەبێ جیاوازی.

پێکهاتەی نوسینگەی سلێمانی:

نوسینگەی سلێمانی (ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق) پێکدێت لە چوار بەشی سەرەکی کە بریتین لە: (**کارگێڕی، کاروباری ئەندامان، پارێزگاو هەرێمەکان، سکاڵا**)

کاروباری بەشەکانی نووسینگەی سلێمانی:

یەکەم: بەشی کارگێڕی/ تایبەت بەڕاپەڕاندنی کاروباری کارگێڕی تایبەت بەنووسینگە.

دووەم: **بەشی سکاڵا** :- کارەکانی بریتین لە :

1. وەرگرتنی سکاڵای هاووڵاتیان (بەمەرجێك) پەیوەستبێت بەحکومەتی فیدراڵەوە.
2. ناردنی سکاڵاکان بۆ لیژنەی تایبەت لە (ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق)، شیاوی باسە ئەم ئەنجومەنە لە (22) لیژنەی

هەمیشەیی پێکدێت.

3. بەدواداچونی سکالاکان و ئاگادارکردنەوەی هاولاتیان لەئەنجامەکەی و ناردنی ڕاپۆرتی مانگانە بۆ بەشی نوسینگەکان لەئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق.

سێیەم: بەشی هەرێم و پارێزگاکان :- کارەکانی بریتین لە

1. سەردانی مەیدانی فەرمانگە ئیداریەکان لەپارێزگای سلێمانی.
2. بەشداریکردنی کۆبونەوەکانی (ئەنجومەنی پارێزگای سلێمانی) و ناردنی ڕاپۆرت لەهەموو کۆبونەوەیەك بۆ ئەندامانی (ئەنجومەنی نوێنەران) لە پارێزگای سلێمانی.
3. گەیاندنی کێشەکانی هاولاتیان کە لەناو (ئەنجومەنی پارێزگای سلێمانی) باسدەکرێت بە ئەندامانی (ئەنجومەنی نوێنەران) بەمەبەستی چاودێریکردنو چارەسەرکردنیان.

چوارەم: بەشی کاروباری ئەندامان :- کارەکانی بریتین لە:

1. بەدواداچونی کاروباری ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران لەپاریزگای سلێمانی.
2. یارمەتیدانی ئەندامان بۆ ڕێکخستنی کۆڕو سمینارو چاوپێکەوتن لەگەڵ میدیاکان و کەناڵەکان لەپارێزگای سلێمانی .

ناونیشانی نووسینگە: سلێمانی – گەڕەکی ئاشتی / (زۆن: 1 - گەڕەك: 6 - کۆلان: 47 - خانوو: 11)

بۆ پەیوەندیکردن: ژ. مۆبایل: 07701532603

ئیمەیل:Coro_sul@yahoo.com

مكتب السليمانية لمجلس النواب العراقي

افتتح المحافظ السابق مكتب السليمانية لمجلس النواب العراقي ضمن احد مكاتب البرلمان في محافظات الاقليم والهدف منهم جمع ممثلي البرلمان من كل محافظة في دائرة واحدة وتقوية صلتهم بناخبيهم الذين صوتوا لهم لوصولهم الى البرلمان العراقي.

المكتب عبارة عن دائرة حكومية عامة يمثل جميع المواطنين دون استثناء.

يتكون المكتب من اربعة اقسام:

(الادارة، شؤون الاعضاء، المحافظة والاقليم، الشكاوى)

اعمال اقسام مكتب السليمانية

1. **قسم الادارة:** يختص هذا القسم بالقيام بالشؤون الادارية الخاصة بالمكتب

2. **قسم الشكاوي:**

أ_حيث يتسلم هذا القسم شكاوي المواطنين بشرط ان يكون في أمور تخص الحكومة المركزية

ب_ تحويل الشكاوي الى لجنة مختصة في مجلس النواب (يتكون مجلس النواب من 22 لجنة دائمية)

ج_متابعة الشكاوي وتبليغ المواطنين بنتائجها وارسال

تقارير شهرية الى قسم المكاتب في مجلس النواب

3. **قسم الاقليم والمحافظات** : يقوم هذا القسم

أ. زيارات ميدانية للدوائر في محافظة السليمانية.

ب. المشاركة في اجتماعات مجلس محافظة السليمانية وارسال تقارير بعد كل اجتماع الى اعضاء مجلس النواب في السليمانية

ج. ايصال شكاوى ومشاكل المواطنين المطروحة في مجلس محافظة السليمانية الى اعضاء مجلس النواب ومتابعتها لايجاد الحلول لها.

4. **قسم شؤون الاعضاء:** يقوم هذا القسم:-

أ. متابعة شؤون اعضاء البرلمان في محافظة السليمانية

ب. التعاون مع اعضاء البرلمان لتنظيم الندوات والاجتماعات واللقاءات مع القنوات والمؤوسسات الاعلامية في المحافظة.

عنوان المكتب

السليمانية / محلة أشتي/ (المنطقة 1/زقاق47/ المبنى11)

للاتصال/ **الموبايل** /07701532603

البريد الالكتروني : Coro_sul@yahoo.com

A brief about Sulaimany Office\ Iraq Representative Council

The Sulimany office of Iraq Representative Council was opened in (2008) by Sulaimany Governorate of that time. The aim of opening offices in every city is to collect the representatives of each city in one office and being familiar to people who voted them to become their representatives in Iraq Representative Council.

The Structure of Sulaimany Office:

Sulaimany office of Iraq Representative Council consists of four main parts :(Administration- Members Affairs- Cities and Regions
Complaining)

Sulaimany Office Departmental affairs:

First: Administration Department:

Specialized to manage administrational affairs of the office.

Second: complaining department:

1. Receiving peoples complaining that related to the federal Government.
2. Sending the complaining to the specialized teams in Iraq Representative Council .it worth mentioning that this council consists of (24) permanent teams

3. Following up the complaining and giving back answers to people. Also sending monthly reports to Office departments in Iraq Representative Council.

Third: Department of Region and cities; their duties are:

1. Visiting administration directorate's in Sulaimany city.
2. Participation in Sulaimany Governorate Council meetings and sending reports of every meetings to representative council members in Sulaimany city.
3. Transferring peoples' problems which are discussed in (Sulaimany Governorate Council) to (Representative Council) for monitoring and finding solutions.

Fourth: members Affairs department. their duties are:

1. Following up the Sulaimany representative Council members Affairs.
2. Helping the members to held seminars and appointments with media and channels and Sulaimany city.

Office Address:

Sulaimany- Ashty quarter \ zone: 1—qu.:6 - alley: 47 - house no. 11)

For contact:

Mobile number: 0770 1532603

Email: Cor_osul @yahoo.com

ئەنجامی هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق /

پارێزگای سلێمانی

نتائج الانتخابات مجلس النواب العراقي /

محافظة السليمانية

Election Outcome of Iraq Representative's Council/

Sulaimanyah Governorate

12/5/2018

Source – المصدر – سەرچاوە

www.ihec.iq

ناوی فراکسیۆن: یەکێتی نیشتیمانی کوردستان

ژ. دەنگ لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 259.378
ژ. کورسی لەئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق: 18
ژ. کورسی لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 8

ژ	ناوی ئەندام	ژمارەی دەنگەکان
1	جوان احسان فەوزی ڕەشید	28.157
2	بڵێسە عبدالجبار فرمان عەلی	26.941
3	حەسەن ئاڵی ئەحمەد ئاڵی	18.751
4	ئارەزوو مەحمود خدر مەحمود	18.608
5	شیروان میرزا قادر حەملان	6.492

اسم القائمة: الإتحاد الوطني الكوردستاني

عدد الاصوات على مستوى محافظة السليمانية: 259.378
عدد المقاعد في مجلس النواب: 18
عدد المقاعد على مستوى محافظة السليمانية: 8

Patriotic Union of Kurdistan

N.Votes on the level Sulaymaniyah Governorate: 259.378
N. of seats in parliament:18
N. of seats at the level of Sulaymaniyah Governorate: 8

Member Name	الاصوات Votes	اسم العضو	ت
Joan Ehsan Fawzi	28.157	جوان احسان فوزي	1
Blessah Abduljabbar Ferman	26.941	بلَيَسة عبدالجبار فرمان	2
Hassan Ela Ahmed	18.751	حسن ئالَي احمد ئالَي	3
Aru Zou Mahmoud	18.608	آرزو محمود خدر	4
Shirwan Mirza Kader	6.492	شيروان ميرزا قادر	5

ناوی فراکسیۆن: گۆڕان

ژ. دەنگ لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 154.947

ژ. کورسی لەئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق: 5

ژ. کورسی لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 4

ژ	ناوی ئەندام	ژمارەی دەنگەکان
1	یوسف محەمەد صادق	70.933
2	غالب محەمەد عەلی شکور	23.320
3	هۆشیار عەبدوڵا فەتاح	9.370
4	بەهار مەحمود فەتاح	1.601

اسم القائمة: التغيير

عدد الاصوات على مستوى محافظة السليمانية: 154.947
عدد المقاعد في مجلس النواب: 5
عدد المقاعد على مستوى محافظة السليمانية: 4

Gorran (The change)

N.Votes on the level Sulaymaniyah Governorate: 154.947
N. of seats in parliament: 5
N. of seats at the level of Sulaymaniyah Governorate: 4

Member Name	الاصوات Votes	اسم العضو	ت
Yousif Mohammed Sadiq	70.933	يوسف محمد صادق	1
Ghaleb Mohammed Ali	23.320	غالب محمد علي	2
Hoshyar Abdullah Fattah	9.370	هوشيار عبدالله فتاح	3
Bahar Mahmoud Fattah	1.601	بهار محمود فتاح احمد	4

ناوی فراکسیۆن: جوڵانەوەی نەوەی نوێ

ژمارەی دەنگ لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 63.760

ژمارەی کورسی لەئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق: 4

ژمارەی کورسی لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 2

ژ	ناوی ئەندام	ژمارەی دەنگەکان
1	سەرکەوت لەتیف شەمسەدین محەمەد	27.080
2	یسری ڕەجەب کەمر عەلی	2.634

إسم القائمة: حراك جيل الجديد

عدد الاصوات على مستوى محافظة السليمانية: 63.760

عدد المقاعد في مجلس النواب: 4

عدد المقاعد على مستوى محافظة السليمانية: 2

New Generation Movement

N.Votes on the level Sulaymaniyah Governorate: 63.760

N. of seats in parliament:4

N. of seats at the level of Sulaymaniyah Governorate: 2

ت	اسم العضو	الاصوات Votes	Member Name
1	سركوت لطيف شمس الدين	27.080	Sarkawt Latef Shamesaldin
2	يسرى رجب كمر علي	2.634	Yousry Ragab Kamar

ناوی فراکسیۆن: کۆمەڵی ئیسلامی کوردستان

ژ. دەنگ لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 51.563

ژ. کورسی لەئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق: 2

ژ. کورسی لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 1

ژ	ناوی ئەندام	ژمارەی دەنگەکان
1	ئەحمەد حەمە ڕەشید ئەحمەد	34.829

اسم القائمة: الجماعة الإسلامية في كوردستان

عدد الاصوات على مستوى محافظة السليمانية: 51.563

عدد المقاعد في مجلس النواب: 2

عدد المقاعد على مستوى محافظة السليمانية: 1

Islamic Group of Kurdistan / Iraq

N.Votes on the level Sulaymaniyah Governorate: 51.563

N. of seats in parliament: 2

N. of seats at the level of Sulaymaniyah Governorate: 1

ت	اسم العضو	الاصوات Votes	Member Name
1	ئەحمەد حمە رشيد	34.829	Ahmed Hama Rashid Ahmed

ناوی فراکسیۆن: پارتی دیموکراتی کوردستان

ژ. دەنگ لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 48.706

ژ. کورسی لەئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق: 25

ژ. کورسی لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 1

ژ	ناوی ئەندام	ژمارەی دەنگەکان
1	دانا محەمەد جەزا عەلی محەمەد	5.181

اسم القائمة: حزب الديمقراطي الكوردستاني

عدد الاصوات على مستوى محافظة السليمانية: 48.706

عدد المقاعد في مجلس النواب: 25

عدد المقاعد على مستوى محافظة السليمانية: 1

Kurdistan Democratic Party

N.Votes on the level Sulaymaniyah Governorate: 48.706

N. of seats in parliament: 25

N. of seats at the level of Sulaymaniyah Governorate: 1

ت	اسم العضو	الاصوات Votes	Member Name
1	دانا محمد جزا علي	5.181	Dana Mohammed Jazza Ali

ناوی فراکسیۆن: هاوپەیمانی بۆ دیموکراسی و دادپەروەری

ژ. دەنگ لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 46.552

ژمارەی کورسی لە ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق: 2

ژ. کورسی لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 1

ژ	ناوی ئەندام	ژمارەی دەنگەکان
1	ڕێبوار کەریم مەحمود حسین	13.894

إسم القائمة: التحالف من اجل الديمقراطية والعدالة

عدد الاصوات على مستوى محافظة السليمانية: 46.552

عدد المقاعد في مجلس النواب: 2

عدد المقاعد على مستوى محافظة السليمانية: 1

Alliance for Democracy and Justice

N.Votes on the level Sulaymaniyah Governorate: 46.552

N. of seats in parliament: 2

N. of seats at the level of Sulaymaniyah Governorate: 1

ت	اسم العضو	الاصوات Votes	Member Name
1	ريبوار كريم محمود	13.894	Rebwar Kareem Mahmoud

ناوی فراکسیۆن: یەکگرتووی ئیسلامی کوردستان

ژ. دەنگ لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی:30.019

ژ. کورسی لەئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق: 2

ژ. کورسی لەسەر ئاستی پارێزگای سلێمانی: 1

ژ	ناوی ئەندام	ژمارەی دەنگەکان
1	موسەننا ئەمین نادر حسین	12.789

اسم القائمة: الإتحاد الإسلامي الكوردستاني

عدد الاصوات على مستوى محافظة السليمانية: 30.019

عدد المقاعد في مجلس النواب: 2

عدد المقاعد على مستوى محافظة السليمانية: 1

Kurdistan Islamic Union

N.Votes on the level Sulaymaniyah Governorate: 30.019

N. of seats in parliament: 2

N. of seats at the level of Sulaymaniyah Governorate: 1

ت	اسم العضو	الاصوات Votes	Member Name
1	مثنى امين نادر	12.789	Muthanna Amin Nader

ئەندامێتی نوێنەرانی پارێزگای سلێمانی لە لیژنەهەمیشەییەکاندا

ممثلي محافظة السليمانية في لجان الدائمة

Representatives of Sulaymaniyah Governorate in the Standing Committees

ئەندامێتی نوێنەرانی پارێزگای سلێمانی لە لیژنەهەمیشەییەکاندا

ژ	ناوی ئەندام	لیژنە
1	جوان احسان فەوزی	کاروباری ئەندامانو ڕێکخراوەکانی کۆمەڵی مەدەنی
2	بڵێسە عبدالجبار فرمان	شەهیدانو مافەکانی مرۆڤ
3	حەسەن ئاڵی ئەحمەد	هەرێمەکانو پارێزگاکان
4	ئارەزوو مەحمود خدر	لاوانو وەرزش
5	شیروان میرزا قادر	لیژنەی دارایی
6	یوسف محەمەد صادق	کاروباری ئەندامانو ڕێکخراوەکانی کۆمەڵی مەدەنی
7	غالب محەمەد عەلی	نەوتو گاز
8	هۆشیار عەبدولا فەتاح	دارایی
9	بەهار مەحمود فەتاح	یاسایی
10	سەرکەوت لەتیف	کاروباری ئەندامانو ڕێکخراوەکانی کۆمەڵی مەدەنی
11	یسری ڕەجەب کەمەر	شەهیدانو مافەکانی مرۆڤ
12	ئەحمەد حەمە ڕەشید	دارایی
13	دانا محەمەدجەزا عەلی	پەیوەندییەکانی دەرەوە
14	ڕێبوار کەریم مەحمود	پەیوەندییەکانی دەرەوە
15	موسەننا ئەمین نادر	پەیوەندییەکانی دەرەوە

ممثلي محافظة السليمانية في لجان الدائمة –
Representatives of Sulaymaniyah Governorate in the Standing Committees

Member name	Committee – لجنة	النواب	ت
Joan Ehsan Fawzi	**شؤون الاعضاء ومؤسسات المجتمع المدني** Members Affairs and civil society institutions	جوان احسان فوزي	1
Blessah Abduljabbar Ferman	**التخطيط الاستراتيجي ومتابعة البرنامج الحكومي** Strategic Planning and follow-up of the government program	بليسة عبدالجبار فرمان	2
Hassan Ela Ahmed	**الاقاليم والمحافظات** Regions and Provinces	حسن الى احمد	3
AraZw Mahmoud	**الشباب والرياضة** Youth and Sports	ارزو محمود	4
Shirwan Mirza Kader	Finance - **المالية**	شيروان ميرزا	5
Yousif Mohammed Sadiq	**شؤون الاعضاء والمؤسسات المجتمع المدني** Members Affairs and civil society institutions	يوسف محمد صادق	6
Ghaleb Mohammed Ali	**النفط والغاز** Oil and Gas Committee	غالب محمد علي شكور	7
Hoshyar Abdullah	Finance - **المالية**	هؤشيار عبدالله	8

Fattah		فتاح	
Bahar Mahmoud Fattah	Legal Committee- **القانونية**	به هار محمود فتاح	9
Sarcott Latef Shames aldin	**شؤون الاعضاء والمؤسسات المجتمع المدني** Members Affairs and civil society institutions Committee	سركوت لطيف شمس الدين	10
Yousry Ragab Kamar	**الشهداء وحقوق الانسان**	يسرى رجب كمر	11
Ahmed Hama Rashid	Finance - **المالية**	احمد حمة رشيد	12
Dana Mohammed Jazza	**العلاقات الخارجية** – Foreign Relations	دانا محمد جزاء	13
Rebwar Kareem Mahmoud	**العلاقات الخارجية** – Foreign Relations	ريبوار كريم محمود	14
Muthanna Amin Nader	**العلاقات الخارجية** – Foreign Relations	مثنى امين نادر	15

زانیاری کەسیی

نوێنەرانی پارێزگای سلێمانی لە

ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراقدا

- خولی چوارەم -

معلومات الشخصية

لممثلي محافظة السليمانية

في مجلس النواب العراقي

-الدورة الرابعة-

Personal Information of Sulaimanyah Representatives in Iraq Representatives Council

-Fourth Session-

تێبینی:

1. ریزبەندی زانیاری کەسی ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق/ پارێزگای سلێمانی، بە گوێرەی لیستی دەرئەنجامی هەڵبژاردنەکان ریزکراوە کە لەلایەن کۆمسیۆنی باڵای هەڵبژاردنەکانەوە بڵاوکراوەتەوە.
2. لەم بەشدا لەکۆی (18) نوێنەری پارێزگای سلێمانی لە ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق، ژیاننامەی تەنها (15) نوێنەرمان بڵاو کردۆتەوە، لەبەر ئەوەی:

- بەڕێز (بەختیار شاوەیس) ئامادەنەبوو ناوی لەم رێبەرەدا تۆماربکرێت، ئێمەش وەک رێزگرتن لە رای ناوبراو لێرەدا ژیاننامەکەیمان بڵاو نەکردەوە.
- پاش ئەوەی لە مانگی (2019/1) تا کۆتایی مانگی (2019/6) چەندینجار پەیوەنیدمان کرد بە هەریەک لەبەڕێزان (میران محەمەد عەباس) و (تەها حەمە ئەمین) بۆ ئەوەی سەردانیان بکەین، بەڵام بەداخەوە ئامادە نەبوون بۆ ماوەی (10) خولەک تیمی پڕۆژە ببینن، یان (CV)خۆیان بۆمان بنێرن تا لێرەدا بڵاوی بکەینەوە.

ملاحظة:

1. تسلسل المعلومات الشخصية لاعضاء مجلس النواب العراقي /السليمانية منظمة حسب قائمة نتائج الانتخابات التي نشرتها المفوضية العليا للانتخابات.
2. في هذا القسم تجدون من مجموع 18 ممثلا عن محافظة السليمانية في مجلس النواب معلومات عن 15 عضوا فقط ،وذلك لان السيد (بختيار شاويس) عضو مجلس النواب عن محافظة السليمانية لم يكن مستعدا لتسجيل معلوماته في هذا الدليل واحتراما لرغبة المذكور لم ندرج سيرته الذاتية.
3. بعد اتصالنا بكل من عضوي مجلس النواب العراقي من ممثلي محافظة السليمانية السادة (ميران محمد عباس) و(طه حمد امين) ولعدة مرات منذ بداية شهر (كانون الثاني /2019) وحتى شهر (حزيران/2019) وذلك ليخصصوا لفريق مشروع ولو عشرة دقائق من وقتهم لشرح المشروع او حتى ارسال سيرتهم الذاتية عن طريق الايميل لاضافتها للدليل الموجود أمام ايديكم، الا انه ومع الاسف لم يمنحونا الوقت المطلوب ولم يرسلوا المعلومات الشخصية اللازمة لاضافتها الى الدليل.

Note:

1. Personal information sequencing of Iraq Representative's council / Sulaimanyah governorate, organized according to the results of election list and published by Independent high election and referendum commission.
2. In this part we published biography of (15) members in Sulaimanyah governorate representatives of Iraq representatives council out of (18) representatives, because of Mr. (Bakhtyar Shaways) did not accept to be mention in this guide.
3. After January of 2019 the last days of June 2019 we contacted the members of the Iraqi Council of Representatives Representatives of the province of Sulaymaniyah (Miran mhamad abas) & (Taha Hamad Amin), for the purpose of visiting them,, but unfortunately they were unable to see the project team for 10 minutes, and they weren't able to sent there CV to be published here.

فراكسیۆن: یەکێتی نیشتیمانی کوردستان

ناوی ئەندام: جوان ئیحسان فەوزی رەشید

ئایین: ئیسلام - **نەتەوە:** کورد

شوێنو مێژووی لە دایکبوون: 1975-

ئاستی خوێندنو پسپۆریی: بەکالۆریۆس لە کۆمەڵناسی- ماستەر لە زانستی تاوان - دکتۆرا لە زانستی تاوان.

کاری پێشتر: مامۆستای زانکۆ

مۆبایل: 07701523475 - **ئیمەیل:** : jwan.fauzy@ @univsul.edu.iq

القائمة: الاتحاد الوطني الكوردستاني

اسم النائب: جوان احسان فوزي رشيد

الديانة: مسلمة - **القومية:** كوردية

محل وتأريخ الولادة: 1975 –

التحصيل الدراسي والتخصص: (بكالوريوس في الاجتماع– ماجستير علم الاجرام- دكتوراه في علم الاجرام).

الوظيفة السابقة: استاذ جامعي

موبايل: 07701523475 - **الايميل:** jwan.fauzy@ @univsul.edu.iq

Patriotic Union of Kurdistan

Full Name: Joan Ehsan Fawzi Rashid
Place and Date of Birth: 1975–
Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish
Academic Achievement: B.A. Sociology -M.A. Criminology -PhD. Sociology of Terrorism.
Previous job: Professor University
Mob. 07701523475- E-mail: jwan.fauzy @univsul.edu.iq

فراكسيۆن: یەکێتی نیشتیمانی کوردستان

ناوی ئەندام: بلێسە عبدالجبار فرمان عەلی

ئایین: ئیسلام - **نەتەوە:** کورد

شوێنو مێژووی لە دایکبوون: 1975- ڕەصافە

ئاستی خوێندنو پسپۆڕیی: (بەکالۆریۆس لە ئابووری- ماستەر لە ئابووری).

کاری پێشتر: ئەندامی سەرکردایەتی یەکێتی نیشتمانی کوردستان

مۆبایل: 07701521858- **ئیمەیل:** blesa1975@gmail.com

القائمة: الاتحاد الوطني الكوردستاني

اسم النائب: بليسه عبدالجبار فرمان علي

الديانة: مسلمة - **القومية:** كوردية

محل وتأريخ الولادة: 1975- رصافة

التحصيل الدراسي والتخصص:

(بكالوريوس في الاقتصاد - ماجستير في الاقتصاد).

الوظيفة السابقة: عضو القيادي في الاتحاد الوطني الكوردستاني

موبايل: 07701521858- **الايميل:** blesa1975@gmail.com

Patriotic Union of Kurdistan

Full Name: Blessah Abduljabbar Ferman

Place and Date of Birth: 1975 - Rasafa

Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish

Academic Achievement: (BA. in Economics – Ms. Economics)

Previous job: Member of the leadership of the (PUK)

Mob. 07701521858- E-mail: blesa1975 @gmail.com

فراكسیۆن: یەکێتی نیشتیمانی کوردستان

ناوی ئەندام: حەسەن ئالّی ئەحمەد ئالّی

ئایین: ئیسلام – **نەتەوە:** کورد

شوێنو مێژووی لە دایکبوون: 1967- بازیان

ئاستی خوێندنو پسپۆڕیی: بەکالۆریۆس لە زانستی سەربازی- بەکالۆریۆس لە یاساو رامیاری

کاری پێشتر: کادری حزبی - پێشمەرگە

مۆبایل: 07701543644- **ئیمیل:** hassanally1968 @gmail.com

القائمة: الاتحاد الوطني الكوردستاني

اسم النائب: حسن ئالي احمد ئالي

الديانة: مسلم - **القومية:** كوردي

محل وتأريخ الولادة: 1967 – بازيان

التحصيل الدراسي والتخصص: (بكالوريوس في علوم عسكرية- بكالوريوس في قانون والسياسة).

الوظيفة السابقة: كادر حزبي - بيشمركة

موبايل: 07701543644- **الايميل:** hassanally1968 @gmail.com

Patriotic Union of Kurdistan

Full Name: Hassan Ela Ahmed

Place and Date of Birth: 1967 –Bazyan

Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish

Academic Achievement: BA.Military Science– BA. Law and Politics

Previous job: Party cadres - Peshmarga

Mob. 07701543644- **E-mail:** hassanally1968 @gmail.com

فراكسیۆن: یەكێتی نیشتیمانی كوردستان

ناوی ئەندام: ئارەزوو مەحموود خدر محمود

ئایین: ئیسلام – **نەتەوە:** كورد

شوێنو مێژووی لە دایكبوون: 1978- قەڵادزێ

ئاستی خوێندنو پسپۆریی: (بەكالۆریۆس لە فەسلەجەی وەرزشی- ماستەر لە فەسلەجەی وەرزشی)

كاری پێشتر: مامۆستای زانكۆ

مۆبایل: 07736985014 - **ئیمەیل:** Arazw mahmood 574@gmail .com

القائمة: الاتحاد الوطني الكوردستاني

اسم النائب: ارزو محمود خدر محمود

الديانة: مسلمة – **القومية:** كوردية

محل وتأريخ الولادة: 1978 – قلعةدزة

التحصيل الدراسي والتخصص: (بكالوريوس في الرياضة - ماجستير في فسلجة الرياضة/2014-2015).

الوظيفة السابقة: استاذ جامعي

موبايل: 07736985014 - **الايميل:** Arazw mahmood 574@gmail .com

Patriotic Union of Kurdistan

Full Name: Arazou Mahmoud Khdir

Place and Date of Birth: **1978–** Qaladze

Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish

Academic Achievement: B.A of Sports - M.A of Sport Physigy

Previous job: University Professor

Mob.– 07736985014 – E-mail: **Arazwmahmood 574@gmail .com**

فراكسيۆن: یەکێتی نیشتیمانی کوردستان

ناوی ئەندام: شیروان میرزا قادر حەملان

ئایین: ئیسلام - **نەتەوە:** کورد

شوێنو مێژووی لە دایکبوون: 1979- دوکان

ئاستی خوێندنو پسپۆریی: (بەکالۆریۆس لە زمانی ئینگلیزی– پەیوەندییە نێودەوڵەتیو دیپلۆماسیەکان)

کاری پێشتر: سەرپەرشتیاری پەروەردەیی

مۆبایل: 07701486559– **ئیمەیل:** shirwanrania@gmail.com

القائمة: الاتحاد الوطني الكوردستاني

اسم النائب: شيروان ميرزا قادر حملان

الديانة: مسلم - **القومية:** كوردي

محل وتأريخ الولادة: 1979 – دوكان

التحصيل الدراسي والتخصص: (بكالوريوس في اللغة الانكليزية- بكالوريوس في العلاقات الدولية والدبلوماسية

الوظيفة السابقة: مشرف تربوي

موبايل: 07701486559 – **الايميل:** shirwanrania@gmail.com

Patriotic Union of Kurdistan

Full Name: Shirwan Mirza Kader

Place and Date of Birth: **1979**– Dukan

Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish

Academic Achievement: B.A. English Language -B.A. International Relation and Diplomatic.

previous job: Educational Supervisor

Mob.: 07701486559 – E-mail: shirwanrania@gmail.com

فراکسیۆن: گۆڕان

ناوی ئەندام: یوسف محەمەد صادق عبدالقادر

ئایین: ئیسلام – **نەتەوە:** کورد

شوێن و مێژووی لە دایکبوون: 1978- خورماڵ

ئاستی خوێندن و پسپۆڕی:

(بەکالۆریۆس لە زانستە رامیاریەکان- ماستەر لە سیاسەتی نێودەوڵەتی- دکتۆرا لە فەلسەفەی زانستە سیاسیەکان)

کاری پێشتر: سەرۆکی پەرلەمانی کوردستان

مۆبایل: 07701904555 – **ئیمەیل:** yousef_masadeq@yahoo.com

القائمة: التغيير

اسم النائب: يوسف محمد صادق عبدالقادر

الديانة: مسلم – **القومية:** كوردي

محل وتأريخ الولادة: 1978 – خورمال

التحصيل الدراسي والتخصص: (بكالوريوس في علوم السياسية- ماجستير في السياسية الدولية- دكتوراه في فلسفة علوم السياسية).

الوظيفة السابقة: رئيس برلمان كوردستان

موبايل: 07701904555 – **الايميل:** yousef_masadeq@yahoo.com

Gorran (The change)

Full Name: Yousif Mohammed Sadiq

Place and Date of Birth: 1978 – Khwrmal

Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish

Academic Achievement: (B.A. Political Science- M.A. Political International- P.H.D. Philosophy in Political Science

Previous job: President of Parliament of Kurdistan

Mob. 07701904555- E-mail: yousef_masadeq@yahoo.com

فراكسیۆن: گۆڕان

ناوی ئەندام: غالب محەمەد عەلی شكر حسێن

ئایین: ئیسلام – **نەتەوە:** كورد

شوێنو مێژووی لە دایكبوون: 1978- كەلار

ئاستی خوێندنو پسپۆریی:

بەكالۆریۆس لە كیمیا - ماستەر لە شیكاری كانزا لە نەوتو گازدا - دكتۆرا لە شیكاری كانزا لە نەوتو گازدا

كاری پێشتر: ئەندامی ئەنجومەنی پارێزگای سلێمانی

مۆبایل: 07702122501 - 07719687830 - ئیمەیل:

القائمة: التغيير

اسم النائب: غالب محمد علي شكر حسين

الديانة: مسلم - **القومية:** كوردي

محل وتأريخ الولادة: 1982 – كلار

التحصيل الدراسي والتخصص: (بكالوريوس في الكمياء - ماجستير في تحليل المعادن في النفط والغاز - دكتوراه في تحليل المعادن في النفط والغاز).

الوظيفة السابقة: عضو مجلس محافظة السليمانية

موبايل: 07702122501 – 07719687830 – الايميل:

Gorran (The change)

Full Name: Ghaleb Mohammed Ali

Place and Date of Birth: **1982**– kalar

Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish

Academic Achievement: (B.A. Chemistry - M.s. Analysis of metals in oil and gas - P.H.D Analysis of metals in oil and gas

previous job: Member of Slemany Provincial Council

Mob.: 07702122501 – 07719687830 -E-mail:

فراکسیۆن: گۆڕان

ناوی ئەندام: هۆشیار عەبدوڵا فەتاح عەبدوڵا

ئایین: ئیسلام - **نەتەوە:** کورد

شوێنو مێژووی لە دایکبوون: 1979- پشدەر

ئاستی خوێندنو پسپۆری: دووەم خولی هەڵبژاردن

دبلۆم لە ڕاگەیاندن- بەکالۆریۆس لە زانستە سیاسیەکان

کاری پێشتر: میدیاکار

مۆبایل: 07719991547- **ئیمەیل:** hoshyarabdullah@yahoo.com

القائمة: التغيير

اسم النائب: هوشيار عبدالله فتاح عبدالله دورتين انتخابية

الديانة: مسلم - **القومية:** كوردي

محل وتأريخ الولادة: 1979 – بشدر

التحصيل الدراسي والتخصص: (دبلوم في الاعلام- بكالوريوس في علوم السياسية).

الوظيفة السابقة: الاعلامي

موبايل: 07719991547- **الايميل:** hoshyarabdullah@yahoo.com

Gorran (The change)

Full Name: Hoshyar Abdullah Fattah Two elections

Place and Date of Birth: **1979**– Pshder

Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish

Academic Achievement: Dpi. Journalism, B.A. Political Science

Previous job: Journalist

Mob. 07719991547- **E-mail:** hoshyarabdullah@yahoo.com

فراکسیۆن: گۆڕان

ناوی ئەندام: بەهار مەحمود فەتاح

ئایین: ئیسلام – **نەتەوە:** کورد

شوێنو مێژووی لە دایکبوون: 1974- سلێمانی

ئاستی خوێندنو پسپۆڕیی: (بەکالۆریۆس لە ئەندازیاری کارەبا- بەکالۆریۆس لە یاسا- ماستەر لە یاسای مەدەنی - دکتۆرا لە فەلسەفەی یاسای مەدەنی)

کاری پێشتر: ئەندامی پەرلەمانی کوردستان

مۆبایل: 07701438760 - **ئیمەیل:** baharfatah@yahoo.com

القائمة: التغيير

اسم النائب: بهار محمود فتاح

الديانة: مسلمة – **القومية:** كوردية

محل وتأريخ الولادة: 1974 – سليمانية

التحصيل الدراسي والتخصص: بكالوريوس في هندسة كهربا- ، بكالوريوس في القانون- ماجستير في قانون المدني- دكتوراه في فلسفة قانون المدني.

الوظيفة السابقة: عضو برلمان كوردستان

موبايل: 07701438760 – **الايميل:** baharfatah@yahoo.com

Gorran (The change)

Full Name: Bahar Mahmoud Fattah
Place and Date of Birth: **1974**– Sulaimanya
Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish
Academic Achievement: (B.A. Electrical Engineering- B.A. Law-Ma. Civil Law – P.H.D. Philosophy in Civil Law)
Previous job: Member of Parliament of Kurdistan
Mob. **07701438760** - **E-mail:** baharfatah@yahoo.com

فراكسیۆن: نەوەی نوێ

ناوی ئەندام: سەرکەوت لەتیف شەمسەدین محەمەد*

ئایین: ئیسلام - **نەتەوە:** کورد

شوێنو مێژووی لە دایکبوون: 1984- سلێمانی

ئاستی خوێندنو پسپۆڕیی: بەکالۆریۆس لە زمانی ئینگلیزی

کاری پێشتر: بەرپرسی ڕێکخستنەکانی نەوەی نوێ

مۆبایل: 07823263787 - **ئیمێل:** shams@mpshams.org

القائمة: حراك جيل الجديد

اسم النائب: سركوت لطيف شمس الدين محمد*

الديانة: مسلم - **القومية:** كوردي

محل وتأريخ الولادة: 1984 – سليمانية

التحصيل الدراسي والتخصص: بكالوريوس في اللغة الانكليزية.

الوظيفة السابقة: مسؤول تنظيمات حراك جيل الجديد

موبايل: 07823263787 – **الايميل:** shams@mpshams.org

New Generation Movement

Full Name: Sarcott Latef Shamesaldin *
Place and Date of Birth: 1984 – Sulaimanya
Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish
Academic Achievement: (Bachelor of English language)
Previous job: Official Organization of New Generation movement
Mob. 07823263787- **E-mail:** shams@mpshams.org

فراكسیۆن: نەوەی نوێ

ناوی ئەندام: یسری رەجەب کمر عەلی

ئایین: ئیسلام - **نەتەوە:** کورد

شوێنو مێژووی لە دایکبوون: 1977- خانەقین

ئاستی خوێندنو پسپۆریی: بەکالۆریۆس لە یاسا- ماستەر لە یاسای نێودەوڵەتی

کاری پێشتر: بەڕێوبەری یەکەی یاسایی لە زانکۆی گەرمیان.

مۆبایل: 07707614489- **ئیمەیل:** yusra.rajab333@gmail.com

القائمة: حراك جيل الجديد

اسم النائب: يسرى رجب كمر علي

الديانة: مسلمة - **القومية:** كوردية

محل وتأريخ الولادة: 1977 – خانقين

التحصيل الدراسي والتخصص: بكالوريوس في القانون- ماجستير في قانون الدولي

الوظيفة السابقة: مديرة قسم القانوني في جامعة كرميان

موبايل: 07707614489– **الايميل:** yusra.rajab333@gmail.com

New Generation Movement

Full Name: Yousry Ragab Kamar

Place and Date of Birth: 1977 – Khanaqin

Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish

Academic Achievement: B.A. Law - M.A. International Law

Previous job: Director of Legal Department/University of Garamian

Mob. 07707614489- E-mail: yusra.rajab333@gmail.com

فراكسيۆن: كۆمەڵی ئیسلامی كوردستان

ناوی ئەندام: ئەحمەد حەمەڕەشید ئەحمەد محەمەد

ئایین: ئیسلام – **نەتەوە:** كورد

شوێنو مێژووی لە دایكبوون: 1964- هەڵەبجە

ئاستی خوێندنو پسپۆڕیی: بەكالۆریۆس لە بیركاری- بەكالۆریۆس لە دارایی‌و بانك.

دووەم خولی هەڵبژاردن

كاری پێشتر: ئەندامی ئەنجومەنی پارێزگای سلێمانی

مۆبایل: 07701571049 – **ئیمەیل:** ahmedbahramy@yahoo.com

القائمة: الجماعة الاسلامية في كوردستان

اسم النائب: احمد حمه رشيد احمد محمد

دورتين انتخابية

الديانة: مسلم - **القومية:** كوردي

محل وتأريخ الولادة: 1964 – حلبجة

التحصيل الدراسي والتخصص: بكالوريوس في الرياضيات- بكالوريوس في المالية و المصارف.

الوظيفة السابقة: عضو مجلس محافظة السليمانية

موبايل: 07701571049 – **الايميل:** ahmedbahramy@yahoo.com

Islamic Group of Kurdistan / Iraq

Full Name: Ahmed Hama Rashid

Two elections

Place and Date of Birth: 1964– Halabja

Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish

Academic Achievement : B.A. Mathematics- B.A. Finance and Banking.

previous job: Member of Slemany Provincial Council

Mob. 07701571049 –Email:ahmedbahramy@yahoo.com

فراكسیۆن: پارتی دیموكراتی كوردستان

ناوی ئەندام: دانا محەمەد جەزا عەلی محەمەد

ئایین: ئیسلام - **نەتەوە:** كورد

شوێنو مێژووی لە دایكبوون: 1975- سلێمانی

ئاستی خوێندنو پسپۆریی:

بەكالۆریۆس لە زانستی نێودەوڵەتیو ئابووری سیاسی.

كاری پێشتر: ئەندامی ئەنجومەنی پارێزگای سلێمانی.

مۆبایل: 07501881001- **ئیمەیل:** dana.katib@gmail.com

القائمة: حزب الديمقراطي الكوردستاني

اسم النائب: دانا محمد جزا علي محمد

الديانة: مسلم - **القومية:** كوردي

محل وتأريخ الولادة: 1975 – السليمانية

التحصيل الدراسي والتخصص: بكالوريوس في علوم الدولية و الاقتصاد السياسي

الوظيفة السابقة: عضو مجلس محافظة السليمانية

موبايل: 07501881001– **الايميل:** dana.katib@gmail.com

Kurdistan Democracy Party

Full Name: Dana Mohammed Jazza Ali
Place and Date of Birth: **1975**–Sulaymaniyah
Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish
Academic Achievement: (Bachelor of Science in International and Political Economy)
Previous job: Member of Slemany Provincial Council
Mob. 07501881001 - E-mail: dana.katib@gmail.com

فراكسیۆن: هاوپەیمانی بۆ دیموكراسیو دادپەروەری

ناوی ئەندام: ڕێبوار كەریم مەحمود حسین **

ئایین: ئیسلام - **نەتەوە:** كورد

شوێنو مێژووی لە دایكبوون: 1981- پێنجوێن

ئاستی خوێندنو پسپۆڕیی:

بەكالۆریۆس لە زانستە سیاسیەكان- ماستەر لە زانستە سیاسیەكان - دكتۆرا لە زانستە سیاسیەكان.

كاری پێشتر: مامۆستای زانكۆ

مۆبایل: 07711513388 – **ئیمەیل:** rebwar.karim@parliament.iq

القائمة: التحالف من اجل الديمقراطية والعدالة

اسم النائب: ريبوار كريم محمود حسين **

الديانة: مسلم - **القومية:** كوردي

محل وتأريخ الولادة: 1981 – بينجوين

التحصيل الدراسي والتخصص: بكالوريوس في العلوم السياسية- ماجستير في العلوم السياسية- دكتوراه في العلوم السياسية.

الوظيفة السابقة: استاذ جامعي

موبايل: 07711513388 – **الايميل:** rebwar.karim@parliament.iq

Alliance for Democracy and Justice

Full Name: Rebwar Karim Mahmood Husain **

Place and Date of Birth: **1981**– Penjwen

Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish

Academic Achievement: (B.A. Political Science- M.A Political Science – PHD. Political Science)

Previous job: University Professor

Mob. **07711513388**- **E-mail:** rebwar.karim@parliament.iq

فراکسیۆن: یەکگرتوی ئیسلامی کوردستان

ناوی ئەندام: موسەنا ئەمین نادر حسێن

ئایین: ئیسلام – **نەتەوە:** کورد

شوێنو مێژووی لە دایکبوون: 1972- سلێمانی

ئاستی خوێندنو پسپۆریی: (بەکالۆریۆس لە زانستە ئیسلامیەکان- دبلۆمی باڵا لە زانستە سیاسیەکان-ماستەر لە فەلسەفە - ماستەر لە پەیوەندییە نێودەوڵەتیەکان - دکتۆرا لە فەلسەفەی ئیسلامی)

کاری پێشتر: مامۆستای زانکۆ

دووەم خولی هەڵبژاردن

مۆبایل: 07702244153- **ئیمەیل:** mouthana70@hotmail.com

القائمة: الاتحاد الاسلامي الكوردستاني

اسم النائب: مثنى امين نادر حسين

دورتين انتخابية

الديانة: مسلم - **القومية:** كوردي

محل وتأريخ الولادة: 1972 – سليمانية

التحصيل الدراسي والتخصص: بكالوريوس في العلوم الاسلامية - دبلوم عالي في العلوم السياسية - ماجستير في الفلسفة- ماجستير في العلاقات الدولية- دكتوراه في فلسفة الاسلامية

الوظيفة السابقة: استاذ جامعي

موبايل: 07702244153 – **الايميل:** mouthana70@hotmail.com

Kurdistan Islamic Union

Two elections

Full Name: Muthanna Amin Nader

Place and Date of Birth: 1972– Sulaimanya

Religion: Muslim - **Nationality:** Kurdish

Academic Achievement: B.A. Islamic Sciences - Higher Diploma in Political Science - M.A. Philosophy- M.A. International Relations- PHD. Islamic Philosophy

Previous job: University Professor

Mob. 07702244153 - **E-mail:** mouthana70@hotmail.com

Margins - الهوامش – پەراوێزەکان

---

* لەبەرواری (2019/6/30)دا بەهۆی ناکۆکیەکانی ناو (جولانەوەی نوێ)وە، جیابوونەوەیەك لە فراکسیۆنی نەوەی نوێ ڕوویداو بەمەش بەڕێز (سەرکەوت شەمسە دین) چووە ناو فراکسیۆنی (ئایندە)وەو پەیوەندی بەفراکسیۆنی (نەوەی نوێ) وە نەما.
* في 30-6-2019 وبسبب خلافات داخل(الحراك جيل الجديد)حصل انقسام في صفوف قائمة الجيل الجديد دخل (سركوت شمس الدين) عضو كتلة جيل الجديد الى كتلة جديدة باسم (المستقبل) ولم يعد له اية صلة بكتلة جيل الجديد.

* A separation happened in New Generation Movement party on July 30, 2019 due to confliction in the party. Since then Sarkawt Shamsadin joined Future List party and left New Generation Movement party.

** لەسەرەتای مانگی (2019/2)دا کۆمسیۆنی باڵای هەڵبژاردنەکانی عێراق بەفەرمی مۆڵەتی (هاوپەیمانی بۆ دیموکراسی و دادپەروەری) هەڵوەشاندەوەو بەڕێز (د. ڕێبوار کەریم)کە ئەندامی ئەو فراکسیۆنە بوو، لە ئێستادا وەك فراکسیۆنێکی سەربەخۆ بەردەوام دەبێت لە ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق.

**. بداية شهر شباط 2019 الغت المفوضية العليا للانتخابات العراقية وبشكل رسمي اجازة العمل السياسي لقائمة (التحالف من اجل الديمقراطية والعدالة) و (د. ريبوار كريم) عضو التحالف المذكور سيتمر في عمله كقائمة مستقلة في مجلس النواب العراقي.

** However, Independent High Election commission of Iraq legally cancelled Alliance of (Democracy and Justice Party) at the beginning February 2019. (Dr. Rebwar Karim) who was a member of that party declared that they did not join any other parties.

پەیڕەوی ناوخۆی

ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق

تێبینی:

دەقی ئەم پەیڕەوە لەپێگەی ئەلکترۆنی (ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق)دا وەرگێڕاوەتە سەر زمانی کوردی، بەڵام بەهۆی بوونی هەڵەی ڕوونی یاسایی و زمانەوانییەوە، دووبارە پێداچوونەوەو دارِشتنەوەی یاسایی و زمانەوانیمان بۆ پەیڕەوەکە کردەوە....

بەشی یەکەم

حوکمە گشتییەکان

ماددەی ژمارە (١)

ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراقی باڵاترین دەسەڵاتی یاسادانان و چاودێریکردنە ، ئەو دەسەڵاتانە پیادە دەکات ، کە لە مادەی (٦١)ی دەستوورو مادە پەیوەندیدارەکاندا ئاماژەی پێکراوە.

ماددەی ژمارە (٢)

ئەنجومەنی نوێنەران لە 329 ئەندام پێکدێت، کە بەپێی یاسای هەڵبژاردن هەڵبژێردراون.

ماددەی ژمارە (٣)

ئەحکامەکانی ئەم پەیڕەوە ئازادی (بیروڕاو بیرکردنەوە) بۆ سەرجەم ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران فەراهەم دەکات هەر (ئاراستەو هاتنەپاڵێکی) سیاسی یاخود حیزبیان هەبێت، بەجۆرێك ناکۆك نەبێت لەگەڵ ئەحکامەکانی دەستور. هەروەها ئازادی ئۆپۆزسیۆن بوونی بابەتی (المعارضة الموضوعية)و ڕەخنەی بنیاتنەریان دەستەبەردەکات و لەهەمانکاتدا هاوکاری نێوان ئەنجومەنی نوێنەران و دامودەزگا دەستوریەکانی دی بەدیدەهێنێت.

ماددەی ژمارە (٤)

ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران لە گفتوگۆو بڕیارەکانیاندا پابەند دەبن بە ئەحکامەکانی دەستوور و ئەم پەیڕەوەوە.

بەشی دووەم

دەستەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نوێنەران

ماددەی ژمارە (٥)

دانیشتنی یەکەمی کۆبوونەوەکانی ئەنجومەنی نوێنەران لەلایەن بە تەمەنترین ئەندام لە نێو ئەندامانی ئامادەبوو سەرۆکایەتی دەکرێت، ئەرکەکەشی دیاریکراوە بە بەڕێوەبردنی دانیشتنی یەکەمو هەڵبژاردنی سەرۆك و جێگرەکانی سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران.

ماددەی ژمارە (٦)

ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران لە دانیشتنی یەکەمدا سوێندی دەستوری دەخۆن بەم شێوەیەی خوارەوە:

بەناوی خوای بەخشندەی میهرەبان

سوێند دەخۆم بەخوای گەورە کە ئەرك و بەپرسیاریەتی یاساییم بە لێبراویی و دڵسۆزیەوە جێبەجێبکەم و پارێزگاری لە سەربەخۆیی و سەروەری عێراق بکەم و بەرژەوەندی گەلەکەی

لەبەرچاوبگرم و شەونخونی بکەم لە پێناو پارێزگاری ئاسمان و زەوی و ئاوو سامانو سیستمە دیموکراتیە فیدراڵیەکەی و کاربکەم بۆ بەدیهێنانی ئازادیە گشتی و تایبەتیەکان و سەربەخۆیی دادوەری و پابەندبوون بە جێبەجێکردنی یاساکان بە ئەمانەت و بێلایەنی، خوا شایەتی ئەوەیە کە دەیڵێم.)

ماددەی ژمارە (٧)

یەکەم: سەرۆکی کاتی دەرگای خۆپاڵاوتن بۆ پۆستی سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران و هەردوو جێگرەکەی واڵا دەکات.
دووەم: دوای داخستنی دەرگای خۆپاڵاوتن، ئەنجومەنی نوێنەران سەرۆکی ئەنجومەن و پاشان جێگری یەکەم و دواتر جێگری دووەم بە زۆرینەی ڕەهای ئەندامانی ئەنجومەن بە شێوەی دەنگدانی نهێنی هەڵدەبژێرێت.

ماددەی ژمارە (٨)

یەکەم: سەرۆکی کاتی ئەنجامی هەڵبژاردنەکە ئاشکرادەکاتو داوا لە سەرۆكو هەردوو جێگرەکەی دەکات بچنە جێگای تەرخانکراو بۆ دەستەی سەرۆکایەتی.
دووەم: دەستەی سەرۆکایەتی لە سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەرانو هەردوو جێگرەکەی پێکدێت.

ماددەی ژمارە (٩)

دەستەی سەرۆکایەتی ئەم دەسەڵاتانە پیادە دەکات:

یەکەم: ڕێکخستنی کارنامەی هەموو دانیشتنەکانی ئەنجومەنی نوێنەران بە هەمەئاهەنگی لەگەڵ سەرۆکی لیژنەی پەیوەندیدار یان نوێنەری لیژنەکان و دابەشکردنی بەسەر ئەندامان و ئەندامانی ئەنجومەنی دەستەی سەرۆکایەتی وئەندامانی ئەنجومەنی وەزیران، لەگەڵ هاوپێچکردنی ئەو پرۆژەو پێشنیاری یاساو ڕاپۆرتانەی کەمایەی تاوتوێکردنە بە ڕەچاوکردنی ئەوەی پێشەنگی بدرێت بەو پرۆژە یاسایانەی کە لەلایەن حکومەتەوە پێشکەشکراوە بۆ تاوتوێکردنو لەلایەن لیژنەی تایبەتمەندەوە تاوتوێکردنی تەواو بووە، هەروەها ئەو بابەتە گرنگانەی کە دەگوزەرێت لانیکەم پێش ئەنجامدانی دانیشتنەکە بە دوو ڕۆژ، بەمەرجێك دەستور وادەی تری دیاری نەکردبێت.

دووەم: ڕاستاندنی (تصدیق) کۆنوسی دانیشتنی پێشووی ئەنجومەنی نوێنەران.

سێیەم: دانانی ڕێسای تایبەت بە ڕێکخستنی کۆنوسەکان.

چوارەم: یەکلاییکردنەوەی(ناکۆکی پسپۆڕیەتی) نێوان لیژنەکان کە پەیوەستن بەو کێشانەی کە ئاڕاستەیان دەکرێت.

پێنجەم: ئامادەکردنی پلانی کاری ئەنجومەنی نوێنەرانو پێکهاتە کارگێڕیەکانیو بەدواداچوونی جێبەجێکردنی پاش بڕیاردان لە سەری.

شەشەم: دانپیادانان بە پەیکەری ڕێکخستنی دیوانی ئەنجومەنی نوێنەران و هەمواركردنو دیاریکردنی سیاسەتی بەڕێوەبردن و داراییەکەی و ئاگادارکردنی ئەندامانیش لەوبارەیەوە.

حەوتەم: ڕێکخستنی بودجەی ساڵانەی ئەنجومەنی نوێنەران و خستنەڕووی بۆ ئەنجومەن بەمەبەستی دانپیادانانو هەروەها سەپەرشتی جێبەجێکردنیو ڕێکارەکانی گواستنەوە لەنێوان بەشەکانیدا.

هەشتەم: ڕاسپاردنی یەکێك لە لیژنەکان بە تاوتوێکردنی کێشەیەکی دیاریکراو.

نۆیەم: ڕێکخستنی پەیوەندی (ئەنجومەنی نوێنەران) لەگەڵ (ئەنجومەنی سەرۆکایەتی و ئەنجومەنی وەزیران و دەسەڵاتی دادوەری).

دەیەم: ڕێکخستنی پەیوەندیەکان لەگەڵ ئەنجومەنی یاسادانانی هەرێمەکان و ئەنجومەنی ئەو پارێزگایانەی کە ڕێکنەخراون لە هەرێمەکاندا.

یازدەیەم: ڕێکخستنی پەیوەندی ئەنجومەنی نوێنەران بە ئەنجومەن و پەرلەمانی وڵاتانی دۆست و یەکێتیەکانی پەرلەمانەکان کە ئەنجومەنی نوێنەران پەیوەندی هەیە لەگەڵیان.

دوازەیەم:

أ - سەرۆك و هەردوو جێگرەکەی لە دەستەی سەرۆکایەتی ڕێکدەکەون لەسەر سەرپەرشتیکردن و چاودێریکردنی سەرجەم فەرمانبەران و کارمەندانی دیوانی ئەنجومەن و هەروەها لە گرتنەبەری بڕیاری پەیوەندیدار بە دامەزراندن و چوونەدەرەوەی فەرمانبەران بۆ دەرەوەی وڵات بەو شێوەیەی کە بنەمای هاوسەنگی و هەلی یەکسان بۆ سەرجەم عێراقیەکان بەدیبێت بۆ پڕکردنەوەی پۆستەکانی دەوڵەت. لەگەڵ گرتنەبەری ئەو بڕیارانەی کە پەیوەندیدارە بە بەرزکردنەوەو گواستنەوەی خزمەت و خانەنشینکردن و برزەفتکردن (انچباگ) بەپێی ئەو یاسایانەی کە بەرکارن وجێبەجێدەکرێن لە دەوڵەت. فەرمانەکانیش بە واژۆی سەرۆکی ئەنجومەن دەبێت، یان ئەو کەسەی جێیدەگرێتەوە لەکاتێکدا خۆی لە ئەنجومەن ئامادەنەبوو.

ب – ئەگەر یەکێك لە ئەندامانی دەستەی سەرۆکایەتی ئامادەنەبوو، ئەوا بڕیارەکان بە ڕێککەوتنی ئەو دوو ئەندامە دەبێت کە ئامادەن.

سێزدەیەم: دیاریکردنی دوو سکرتێر لە نێو ئەندامانی ئەنجومەن.

چواردەیەم: گرتنەبەری بڕیار پەیوەست بە چوونەدەرەوەی فەرمی ئەندامانی دەستەی سەرۆکایەتیو ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران بۆ ناوخۆو دەرەوەی عێراق بە ڕاوێژ لەگەڵ سەرۆکی لیستە پەرلەمانیەکان.

پازدەیەم: دەستەی سەرۆکایەتی سەرپەرشتی فەرمانگەی توێژینەوە دەکاتو بێلایەنیبوونی دەپارێزێت.

ماددەی ژمارە (١٠)

سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران یان هەردوو جێگرەکەی بەیەکەوە بانگهێشتی دەستەی سەرۆکایەتی دەکات بۆ کۆبوونەوەی ئاسایی، هەروەك سەرۆك یان هەردوو جێگرەکەی بەیەکەوە دەتوانن دەستەی سەرۆکایەتی بانگهێشت بکەن بۆ کۆبوونەوەی نائاسایی. دانیشتنی دەستەی سەرۆکایەتیش یاسایی دەبێت بە ئامادەبوونی زۆرینەی دەستەکە.

ماددەی ژمارە (١١)

یەکەم: لە کاتێکدا کە سەرۆك یان جێگرەکانی نەیانتوانی ئەرکەکانیان جێبەجێبکەن، یەکێکی دیکە بە شێوەیەکی کاتی و بەزۆرینەی دەنگ هەڵدەبژێردرێت لە نێوان ئامادەبووان بۆ سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نوێنەران.

دووەم: سەرۆك یان هەردوو جێگرەكە بەیەكەوە داوای ئەنجامدانی دانیشتنی ئەنجومەن دەكەن بەپێی بەرنامەی ئەو دانیشتنەی دەستەی سەرۆكایەتی لە سەری ڕێكدەكەوێت.
سێیەم: دانیشتنەكان بە ڕێككەوتن یان ڕێككەوتنی سەرۆك لەگەڵ یەكێك لە جێگرەكان كۆتایی پێدەهێنرێت.

ماددەی ژمارە (١٢)

یەكەم: لە كاتێكدا دەستەی سەرۆكایەتی دەستلەكاركێشانەوەی لە پۆستەكەی خۆی پێشكەشدەكات، پەسەند دەكرێت پاش ئەوەی لەلایەن ئەنجومەنی نوێنەران ڕەزامەندی لە سەر دەدرێت بە زۆرینەی دەنگی ئەندامانی ئامادەبوو.
دووەم: ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت هەر ئەندامێكی دەستەی سەرۆكایەتی لەسەركار لابدات بەپێی یاسا.
سێیەم: ئەگەر پۆستی سەرۆكی ئەنجومەن یان یەكێك لە دوو جێگرەكەی بەتاڵ بوو لەبەر هەر هۆیەك بێت، ئەنجومەنی نوێنەران كەسێك لە جیاتی هەڵدەبژێرێت لە یەكەم دانیشتن كە ئەنجامیدەدات بۆ پڕكردنەوەی پۆستەكە بەپێی پرنسیپی هاوسەنگی سیاسی نێوان لیستەكان (فراكسیۆنەكان).

بەشی سێیەم

ئەندامێتی لە ئەنجومەنی نوێنەراندا

ماددەی ژمارە (١٣)

پێویستە ئەم مەرجانە لە ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەراندا هەبێت:

یەکەم: پێویستە عێراقی بێتو لێهاتوویی تەواوی تێدابێت بەپێی مادەی (٤٩) بڕگەی دووەم لە دەستور.

دووەم: نابێت بڕگەکانی یاسای ڕیشەکێشکردنی بەعس بیگرێتەوە بەپێی مادەی (١٣٥) بڕگەی سێیەم لە دەستور.

سێیەم: ئەو مەرجانەی بە سەردا جێبەجێ دەبێت کە لە یاسای هەڵبژاردندا هاتوون.

ماددەی ژمارە (١٤)

پاڵێوراو بە ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران دادەنرێت و سەرجەم مافەکانی ئەندامێتی هەیە لە بەرواری پەسەندکردنی دەرەنجامی هەڵبژاردنەکان، لە دوای سوێندی یاساییش دەستبەکاردەبێت.

ماددەی ژمارە (١٥)

ئەو ئەندام ئەنجومەنەی دەبێت بە ئەندام لە ئەنجومەنی سەرۆکایەتی یان ئەنجومەنی وەزیران، بە دەستلەکارکێشراوە دادەنرێتو مافەکانی ئەندامێتی نامێنێت.

ماددەی ژمارە (١٦)

ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران پابەند دەبێت بە:

یەکەم: ئامادەبوون لە کۆبوونەوەکانی ئەنجومەنی نوێنەران و ئەو لیژنانەی ئەندامە تێیدا تەنها مەگەر بە(پاساوی ڕەوا) نەبێت کە سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران یان سەرۆکی لیژنە دیاری دەکات.

دووەم: لەکاتی چوونی بۆ دەرەوەی عێراق دەبێت پێشوەخت دەستەی سەرۆکایەتی ئاگاداربکات.

ماددەی ژمارە (١٧)

یەکەم: سەرۆك دەتوانێت مۆڵەتی ئاسایی بدات بە ئەندام کە لە (١٥) ڕۆژ تێپەڕنەکات لە ماوەی خولێکی ساڵانەی ئەنجومەنی نوێنەران.

دووەم: ئەندام دەتوانێت مۆڵەتی نەخۆشی وەربگرێت بە پێی ڕێکارەکان، هەروەها دەستەی سەرۆکایەتی بارەکانی منداڵبوون دەخەملێنێت.

سێیەم: ماوەی چوونە دەرەوەی وڵات بە کاری ئەنجومەنی نوێنەران بە نەهاتوو دانانرێت.

ماددەی ژمارە (١٨)

یەکەم: ئامادەبوونو نەهاتنی ئەندامان لە بڵاوکراوەی ئاسایی ئەنجومەن و یەکێك لە ڕۆژنامەکاندا بڵاودەکرێتەوە.

دووەم: لە کاتێکدا ئەندام پێنج جار بەدوای یەکدا یان دەجار بەشێوەی پچرپچڕ لەماوەی خولی یاسادانانی ساڵێکدا بەبێ (پاساوی ڕەوا)ئامادەنەبوو، دەستەی سەرۆکایەتی دەتوانێت بە نوسراوێك ئاگاداری بکاتەوە و تێیدا داوای پابەندبوون بە ئامادەبوونی لێبکات. لە کاتێکدا ئەگەر ئەندام ئامادەنەبوو لە بەردەم دەستەی سەرۆکایەتیدا، کێشەکە دەخرێتە بەردەم ئەنجومەنی نوێنەران لەسەر داوای دەستەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نوێنەران.

سێیەم: ئەگەر لەبارێکدا ئەندام ئامادەنەبوو لە دانیشتنێکی ئەنجومەندا ڕێژەیەکی دیاریکراو کە ئەنجومەن دیاریدەکات لە دەرماڵەکەی دەبڕدرێت.

ماددەی ژمارە (١٩)

یەکەم: ناکرێت کە ئەندامێتی ئەنجومەنی نوێنەرانو کارێکی دیکە یان پۆستێکی فەرمی دیکە بە یەکەوە کۆبکرێتەوە.

دووەم: ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران نابێت لە هەمانکاتدا ئەندامیش بێت لە ئەنجومەنی یاسادانانی هەرێمەکان یان ئەنجومەنی پارێزگاکان. پێویستە ئەندام یەکێك لەو دوو پۆستە هەڵبژێرێت، ئەگەر بێدەنگ بوو ئەوا بە ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران دادەنرێت.

سێیەم: نابێت ئەندام لەگەڵ فەرمانگە حکومیەکان بۆ خۆی یان لە ڕێی کەسێکی دیکە گرێبەند ببەستێت لەکاتی ئەندامێتی لە ئەنجومەنی نوێنەران، هەروەها نابێت ئەندامبوونی بقۆزێتەوە بۆمەبەستی تایبەتی.

ماددەی ژمارە (٢٠)

یەکەم: ئەندام لێناپرسرێتەوە بەرامبەر ئەو بۆچوونانەی دەری دەبڕێت یان هەر کارێك ئەنجامیدەدات لە کاتی جێبەجێکردنی ئەرکەکانی لە ئەنجومەنی نوێنەران.

دووەم: نابێت ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران دەستگیربکرێت لە ماوەی وەرزی یاسادانانداندا مەگەر بەتاوانێك لە جۆری (جناية) تۆمەتبار بکرێت، بەڕەزامەندی زۆرینەی ڕەهاش پارێزماددەی (حصانة)ی لێوەردەگیرێتەوە، یاخود ئەگەر لەکاتی ئەنجامدانی تاوانێك دەستگیربکرێت.

سێیەم: نابێت ئەندام لە پاش وەرزی یاسادانان دەستگیربکرێت مەگەر بەتاوانێك تۆمەتبارکرابێت لە جۆری (جنایە) و بەڕەزامەندی سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران پارێزماددەی (حصانة) لێوەردەگیرێتەوە، یاخود ئەگەر لەکاتی ئەنجامدانی تاوانێك بە چاو بینراو لە جۆری (جناية) دەستگیربکرێت.

بەشی چوارەم

دانیشتنەکانی ئەنجومەنی نوێنەران

ماددەی ژمارە (٢١)

دانیشــــتنەکانی ئەنجــــومەنی نــــوێنەران لە شــــاری بەغــــداد ئەنجامـدەدرێت، هەروەك دەکرێت لە شـوێنی دیـکە ئەنجامبـدرێت ئەگەر پێویست بوو.

ماددەی ژمارە (٢٢)

یەکەم: ئەنجـومەنی نـوێنەران خـولێکی یاسـادانانی سـاڵانەی هەیە کە لە دوو وەرزی یاســادانان پێکــدێت، یەکەمیــان لە یەکــی ئــازارەوە دەســتپێدەکات و لە (٣٠حــوزەیران)ی هەمــوو ســاڵێك کۆتایی پێدێت. وەرزی دووەمیش لە (یەکی ئەیلول) دەستپێدەکات و لە (٣١)ی کانوونی یەکەم کۆتایی پێدیت.

دووەم: ئەو وەرزی یاســادانانەی کە بــودجەی گشــتی ســاڵانەی دەوڵەتی تێداخراوەتەڕوو کۆتایی نایەت تا پەسەند دەکرێت.

سـێیەم: دانیشـتنەکانی ئەنجـومەنی نـوێنەران لانـیکەم دوو ڕۆژ لە یەك هەفــتەدا دەبەســترێت، دەســتەی ســەرۆکایەتیش دەتوانێــت ماوەکەی درێژبکاتەوە یان دیارییبکات بەپێی پێویست.

ماددەی ژمارە (٢٣)

ڕێژەی یاسایی بۆ ئەنجامدانی دانیشتنی ئەنجومەنی نوێنەران بە ئامادەبوونی (**زۆرینەی ڕەها**)ی ئەندامانی دەبێت و بڕیارەکانیش بە (**زۆرینەی سادەی**) دەنگی ئەندامانی ئامادەبوو دەدرێت، بە مەرجێك دەستور پێچەوانەی ئەمەی بڕیار نەدابێت. لەکاتی یەکسان بوونی دەنگەکانیش ئەو لایە پەسەند دەکرێت کە سەرۆك دەنگی بۆ دەدات.

ماددەی ژمارە (٢٤)

نابێت دانیشتن دەست پێبکات هەتا ڕێژەی یاسایی پێویست ئامادە نەبێت، کە لە بڕگەی (٢٣)ی ئەم پەیڕەوی ناوخۆیە ئاماژەی پێکراوە. ئەگەر دەرکەوت ڕێژەی یاسایی ئامادەنەبووە، سەرۆك دانیشتنەکە بۆ ماوەی نیو کاتژمێر دوادەخات، ئەگەر هەر ڕێژەی یاسایی تەواو نەبوو ئەوا سەرۆك دواخستنی دانیشتنەکە ڕادەگەیەنێتو وادەیەکی دی دیاردەکرێت بۆ بەستنی دانیشتن.

ماددەی ژمارە (٢٥)

بوونی ڕێژەی یاسایی بە پێویست دادەنرێت لەکاتی دەنگداندا، بەڵام بەمەرج دانانرێت بۆ بەردەوامبوونی کۆبوونەوەکە.

ماددەی ژمارە (٢٦)

ئەنجومەنی نوێنەران بەردەوام دەبێت لە پیادەکردنی کارەکانی لەگەڵ ڕەچاوکردنی بڕگەکانی مادەی (٥٦) لە دەستور.

ماددەی ژمارە (٢٧)

ئەندام مافی ئەوەی هەیە کە نارەزایی بخاتەڕوو (خاڵی پەیرەو – نقطة النظام) لە بەڕێوەچوونی گفتوگۆکاندا ئەگەر سەرپێچی یەکێك لە مادەکانی دەستور یان پەیڕەو کرا یان گفتوگۆکان چوارچێوەی کارنامەی دانیشتنەکەیان بەزاند، هەروەك پێویستە ئەو مادەیە بخاتەڕوو کە پشتی پێبەستووە.

ماددەی ژمارە (٢٨)

ئەنجومەنی سەرۆکایەتی یان سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران یاخود سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران یان پەنجا ئەندام دەتوانن داوای ئەنجامدانی دانیشتنێکی نائاسایی بکەن، بەمەرجێك دانیشتنەکە پوخت و کورت بکرێتەوە لە چاوخشاندن بەو بابەتانەی کە لە بانگهێشتەکەدا دیاریکراوە.

ماددەی ژمارە (٢٩)

یەکەم: دانیشتنەکانی ئەنجومەنی نوێنەران بە ئاشکرا ئەنجام دەدرێت، تەنها لەکاتێکدا نەبێت کە(پێویستی) پێچەوانەی ئەمە داوابکات، لەسەر داوای سەرۆکی دانیشتنەکە یان بە پێشنیاری

دەستەی سەرۆکایەتی یاخود سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران یان لەسەر داوای (سی وپێنج)لە ئەندامانی ئەنجومەن و بەڕەزامەندی زۆرینەی ئامادەبووانی ئەندامان. لەم کاتەدا هیچ کەسێك ئامادەی دانیشتنەکە نابێت، بە کارمەندانیشەوەو دوو جێگرەکەو هەرکەسێکی دیکە لە ئەندامان کە لەلایەن دەستەی سەرۆکایەتیەوە دەستیشان دەکرێتو هەڵدەستن بە ڕێکخستنی کۆنوسی دانیشتنەکە.

دووەم: کۆنوسی دانیشتنەکانی ئەنجومەن بەو ڕێگەیەی کە دەستەی سەرۆکایەتی بەگونجاوی دەزانێت بڵاودەکرێتەوە.

بەشی پێنجەم

دەسەڵاتەکانی ئەنجومەنی نوێنەران

ماددەی ژمارە (٣٠)

ئەنجومەنی نوێنەران ئەو دەسەڵاتانە پیادە دەکات کە لە مادەی (٦١)ی دەستور ئاماژەی پێکراوە.

ماددەی ژمارە (٣١)

ئەنجومەنی نوێنەران ئەم دەسەڵاتە یاساییانە پیادە دەکات:

یەکەم: دەرکردنی پەیڕەوی ناوخۆی تایبەت بەئەنجومەنی نوێنەران.

دووەم: دانانی یاسایەك کە چارەسەری جێگرتنەوەی ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران دەکات لە کاتی دەستلەکارکێشانەوە یان

لەسەر كارلابردن یان مردن یان لەدەستدانی ئەندامێتی لەبەر هەر هۆیەك بێت دەكات.

سێیەم: چاوخشاندنەوە بە پرۆژەی یاسا پێشنیاركراوەكان كە لەلایەن ئەنجومەنی سەرۆكایەتی یان ئەنجومەنی وەزیرانەوە پێشكەشكراوە، لەوانەش پرۆژەی یاسای بودجەی گشتی ساڵانەی دەوڵەتو بودجەی تەواوكاریو پەسەندكردنی ژمێرەی كۆتاییو هەروەها گرتنەبەری ڕێكاری گواستنەوە لە نێوان دەروازەو بەشەكانی بودجەی گشتیو كەمكردنەوەی كۆی بڕی بودجەكە، لەهەمانكاتدا ئەنجومەن دەتوانێت لەكاتی پێویستدا پێشنیاربكات كە ئەنجومەنی وەزیران بڕی خەرجیەكان زیادبكات بەپێی مادەی (٦٢)ی دەستور .

چوارەم: پەسەندكردنی بودجەیەكی سەربەخۆو تەواو بۆ دەستەلاتی دادوەری.

پێنجەم: پەسەندكردنی بودجەی ئەنجومەنی نوێنەران و لیژنەكانی.

شەشەم: چاوخشاندنەوە بە پرۆژەی یاسای پێشنیاركراو لەلایەن ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران و لیژنەكانی ئەنجومەن.

حەوتەم: ئەگەر ئەنجومەنی نوێنەران یاسایەكی دەركردو لە لایەن ئەنجومەنی سەرۆكایەتی ڕەزامەندی لەسەرنیشان نەدرا، ئەوا پرۆژەی یاساكە دەگەڕێتەوە بۆ ئەنجومەنی نوێنەران بەمەبەستی چاوخشاندنەوە لەو بوارانەی كە نارەزایی لەسەرەو پاشان زۆرینەی

ئەندامان دەنگی لەسەر بدەن، پاشان دووبارە ڕەوانەی ئەنجومەنی سەرۆکایەتی دەکرێتەوە بەمەبەستی نیشاندانی ڕەزامەندی لەسەری. ئەگەر بۆ جاری دووەم ئەنجومەنی سەرۆکایەتی لەماوەی دە ڕۆژدا لەبەرواری گەیشتنی یاساکەدا ڕەزامەندی لەسەر نیشان نەدا، دەگەڕێتەوە بۆ ئەنجومەنی نوێنەران و لەم کاتەشدا ئەنجومەن دەتوانێت بەزۆرینەی ٣\٥ی ئەندامانی پەسەندی بکات و نابێت نارەزایی لەسەر نیشان بدرێت و بەپەسەندکراو دادەنرێت.

ماددەی ژمارە (٣٢)

ئەنجومەنی نوێنەران کاری چاودێریکردنی دەسەلاتی جێبەجێکردن لە ئەستۆ دەگرێتو چاودێرێکردنی ئەم دەسەلاتانەی خوارەوە لەخۆدەگرێت:

یەکەم: پرساندن (مسائلة)ی ئەندامانی ئەنجومەنی سەرۆکایەتی و لێپرسینەوەو وەلامگیری ئەندامانی ئەنجومەنی وەزیران بە سەرۆك وەزیرانیشەوە، یاخود هەر بەرپرسێکی دیکەی دەسەلاتی جێبەجێکردن.

دووەم: ئەنجامدانی لێکۆلینەوە لەگەل ئەو بەرپرسانەی ئاماژەیان پێدرا سەبارەت بە هەر ڕووداوێك کە ئەنجومەنی نوێنەران پێیوایە پەیوەندیدارە بە بەرژەوەندی گشتی یان مافی هاولاتیانەوە.

سێیەم: داواکردنی زانیاریو بەلگەنامە لە هەر لایەنێکی فەرمی سەبارەت بەهەر بابەتێك کە پەیوەندیدارە بە بەرژەوەندی گشتی

یان مافی هاوڵاتیان، یاخود پیادەکردنی یاساکان لەلایەن دەستەو دەزگاکانی دەسەڵاتی جێبەجێکردنەوە.

چوارەم: داوای ئامادەبوونی هەرکەسێك بۆ شایەتیدان یان ڕوونکردنەوەی هەڵویست یان خستنە ڕووی زانیاری سەبارەت بەهەر بابەتێك کە لەلایەن ئەنجومەنی نوێنەرانەوە خرابێتە ڕوو هەروەها مایەی کۆڵینەوەی بێت.

پێنجەم: ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانن سەردانی وەزارەت و فەرمانگەکانی دەوڵەت بکەن بۆ بەدواداچوونی کارەکانیان و ئاگاداربوونی باش بەڕێوەچوونیان و پیادەکردنی یاسا.

بەشی شەشەم

ئەرکی سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران و هەردوو جێگرەکەی

ماددەی ژمارە (٣٣)

سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران ئەو کەسەیە کە نوێنەرایەتی ئەنجومەنی نوێنەران دەکات و بەناوی ئەنجومەنەوە دەدوێت.

ماددەی ژمارە (٣٤)

سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران ئەم ئەرکانە پیادەدەکات:

یەکەم: کارکردن بۆ جێبەجێکردنی دەستورو یاساو پەیڕەوی ناوخۆی ئەنجومەنی نوێنەران.

دووەم: کردنەوەو سەرۆکایەتیکردنی دانیشتەکانی ئەنجومەنی نوێنەران.

سێیەم: بانگهێشتکردنی ئەنجومەنی نوێنەران بۆ ئەنجامدانی دانیشتنی نائاسایی.

چوارەم:داوای درێژکردنەوەی وەرزی یاسادانانی خولی ساڵانەی ئەنجومەنی نوێنەران بەمەرجێك لە (٣٠) ڕۆژ تێپەڕنەکات.

پێنجەم: بەڕێوەبردن تاوتوێو گفتوگۆکانو پاراستنی ڕێکرۆشتنی و دیاریکردنی بابەتی گفتوگۆکان هەروەها ئاڕاستەکردنی ئەو کەسەی دەیەوێت بەشداری بکات تا لەسنووری بابەتەکەو پەیڕەو دەرنەچێت، هەروەها مافی ئەوەی هەیە کە هەر بابەتێك ڕوونبکاتەوە کە ڕوون نەبێت یان داوای ڕوونکردنەوەی بکات.

شەشەم: ئەو بابەتانەی کە پێویستی بە دەنگدانە بیخاتە دەنگدانەوەو ئەنجامی دەنگدانەکە ئاشکرابکات.

حەوتەم: نوێنەرایەتیکردنی ئەنجومەنی نوێنەران لە ئاهەنگە نیشتمانی و بۆنەکانی دیکەدا، هەروەك دەتوانێت یەکێك لە جێگرەکانی یان ئەندامان ڕابسپێرێبۆ ئەنجامدانی ئەو کارە.

هەشتەم: گرتنەبەری ڕێوشوێنی پێویست بۆ پاراستنی ئاسایش و پەیڕەو لە نێو ئەنجومەنی نوێنەراندا.

نۆیەم: چاودێریو سەرپەرشتیکردنی فەرمانبەران و کارمەندانی دیوانی ئەنجومەنی نوێنەران و ئەنجامدانی سەرجەم ئەو دەسەڵاتانەی

کە لەم بارەیەوە بڕیاری لە سەردراوە بەمەرجێك پێچەوانە نەبێت لەگەڵ مادەی (٩)ی ئەم پەیڕەوی ناوخۆیە.

ماددەی ژمارە (٣٥)

یەکەم: جێگری یەکەم ئەم ئەرکانە پیادە دەکات:

أ . هەستان بە ئەرکەکانی سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران لەکاتی ئامادەنەبوونی یان ئەگەر نەیتوانی بە ئەرکەکانی هەستێت.

ب . بەدواداچوونی کاری لیژنە هەمیشەییەکان و پێشکەشکردنی ڕاپۆرت لەو بارەیەوە بەو شێوەیەی دەستەی سەرۆکایەتی لە سەری ڕێکدەکەوێت.

ج . سەرۆکایەتیکردنی دانیشتنی هاوبەشی لیژنە هەمیشەییەکانی ئەنجومەنی نوێنەران.

دووەم: جێگری دووەم ئەم ئەرکانە پیادەدەکات :

أ . هەستان بە کارەکانی سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران لە کاتی ئامادەنەبوونی سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران و جێگری یەکەم، یاخود ئەگەر نەیانتوانی بە ئەرکەکانیان هەستن.

ب .بەدواداچوونی کاری لیژنە هەمیشەییەکان و پێشکەشکردنی ڕاپۆرت لەو بارەیەوە بەو شێوەیەی کە دەستەی سەرۆکایەتی لە سەری ڕێکدەکەوێت.

ج .دڵنیابوون لە ئامادەبوونی ڕێژەیی یاسایی لەکاتی ئەنجامدانی دانیشتنی ئەنجومەنی نوێنەران و سەرپەرشتی پرۆسەی تۆمارکردنی ئەو ئەندامانەی ئامادەنەبوون، پاساویان هەبێت یان نا.

د . ڕێکخستنی خشتەی ناوی ئەو ئەندامانەی داوای بەشداری دەکەن.

سێیەم: ئەندامی دەستەی سەرۆکایەتی سەرۆکایەتی دانیشتنی کۆبوونەوەی ئەو لیژنانە دەکات کە ئامادەی دەبێت، بەڵام مافی دەنگدانی نیە.

چوارەم:دەستەی سەرۆکایەتیش دەتوانێت ئەرکی دیکە بسپێرێت بە هەر یەکێك لە جێگرەکان.

ماددەی ژمارە (٣٦)

هەردوو بڕیاردەرەکان ئەم ئەرکانە پیادە دەکەن:

یەکەم: چاودێریکردنی پرۆسەی جیاکردنەوی دەنگەکان دوای دەنگدانی ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران.

دووەم: ڕێکخستنو کورتکردنەوەو دۆکۆمێنتکردنی کۆنوسی دانیشتنەکان و دابەشکردنی بەسەر ئەنداماندا.

سێیەم: هەر ئەرکێکی دیکە کە دەستەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نوێنەران پێیان بسپێرێت.

بەشی حەوتەم

سیستەمی کار لە ئەنجومەنی نوێنەران

ماددەی ژمارە (٣٧)

یەکەم: دەستەی سەرۆکایەتی کارنامەی دانیشتنەکانی هەفتەیەکی ئەنجومەن بە هەماهەنگی لەگەڵ سەرۆکی لیژنە پەیوەندیدارەکان دادەنێت و لانیکەم پێش دوو ڕۆژ لە ئەنجامدانی یەکەم دانیشتنی هەفتەدابەشدەکرێت بەسەر ئەندامانداً یان پێیان ڕادەگەیەنرێت.

دووەم: نابێت هیچ بابەتێك تاوتوێبکرێت و بخرێتە ڕوو ئەگەر لە کارنامەی دانیشتنەکەدا نەهاتبێت، تەنها بە ڕەزامەندی زۆرینەی ئەندامانی ئامادەبوو نەبێت.

سێیەم: تاوتوێکردنی برگەکانی کارنامەی دانیشتنەکە بەو شێوەیە دەبێت کە لە ڕیزماددەی کارنامەکەدا هاتووە، هەروەها تاوتوێی هیچ برگەیەکی نوێ ناکرێت پاش کۆتایهێنانی تەواوەتی تاوتوێکردنی برگەی پێشوو نەبێت، ئەگەر نەتوانرا کۆتایی بە تاوتوێکردنی برگەیەك بهێنرێت ئەوا دەستەی سەرۆکایەتی دەتوانێت پیاچوونەوەی دوای بخات بۆ دانیشتنێکی دیکە.

ماددەی ژمارە (٣٨)

یەکەم: دەستەی سەرۆکایەتی بە ڕاوێژ لەگەڵ لیستە پەرلەمانیەکان دەتوانێت بەیاننامە دەربکات بەناوی ئەنجومەنی نوێنەران دەربارەی کێشە گرنگ و پێشهاتەکان کە پێیوایە پێویستە بەیاننامەی لەبارەوە دەربکرێت .

دووەم: ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت داوابکات لە سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران بۆ خستنەڕووی بابەتێك کە لە کارنامەی دانیشتنەکەدا نەهاتبێت ئەگەر پەیوەندی هەبێت بە کێشەیەکی مەترسیدارو گرنگ و بەپەلەو پاش وەرگرتنی ڕەزامەندی دەستەی سەرۆکایەتی و هەڵسەنگاندنی.

ماددەی ژمارە (٣٩)

یەکەم: سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران هەموو دانیشتنێك بە یادهێنانەوەی ژمارەی دانیشتن دەکاتەوە، بەم شێوەیەی خوارەوە:

(بەناوی خوای بەخشندەی میهرەبان...لە جیاتی گەل دانیشتنەکەمان دەستپێدەکەین)

دووەم:خوێندنی چەند ئایەتێك لە قورئانی پیرۆز لە سەرەتای هەموو دانیشتنێکدا.

ماددەی ژمارە (٤٠)

یەکەم: ئەندامی ئەنجومەنی سەرۆکایەتی و ئەنجومەنی وەزیران دەتوانێت ئامادەی دانیشتەکان ببێت لەسەر داوای خۆی بە

ڕەزامەندی دەستەی سەرۆکایەتی هەروەها دەتوانێت بەشداری لەو گفتوگۆیانە بکات کە پەیوەندیدارە بە کاروباری وەزارەتەکەی یان حکومەت، هەروەك دەتوانێت گەورە بەرپرسان و کارمەندانی وەزارەتەکەی لەگەڵ خۆی بهێنێت تا پشتیان پێببەستێت دوای مۆڵەت خواستن لە سەرۆك.

دووەم: هاوڵاتیان و کارمەندانی بواری ڕاگەیاندن مافی ئامادەبوونی دانیشتەکانی ئەنجومەنی نوێنەرانیان هەیە پاش مۆڵەت وەرگرتن لە دەستەی سەرۆکایەتی بەمەرجێك دانیشتەکە نهێنی نەبێت.

ماددەی ژمارە (٤١)

ئەندام لە دانیشتەکاندا بە ڕێگە پێدانی سەرۆك قسەدەکات، هەروەها سەرۆك بۆی هەیە ماوەیەکی دیاریکراو دابنێت بۆ قسەکردن. هەروەك ئەندام نابێت لەو ماوەیەی بۆی دیاریکراوە زیاتر بدوێت، بۆشینیە زیاتر لە دوو جار بەشداری بکات لەسەر بابەتێك مەگەر سەرۆکی ئەنجومەن ڕێگەی پێبدات.

ماددەی ژمارە (٤٢)

یەکەم: ئەندام وتەکانی ئاڕاستەی سەرۆك دەکات بەمەرجێك لە بابەتەکە دەرنەچێت و خۆی دوور بگرێت لە دووبارەکردنەوە. ئەگەر ئەندام پەیڕەوی ئەم خاڵانەی نەکرد ئەوا سەرۆك تەنها بۆی

هەیە ئاگاداری بکات بۆ پابەندبوون بە ئەحکامەکانی ئەم پەیڕەوی ناوخۆیە.
دووەم: ڕێگە نادرێت دووبارە گفتوگۆ لەسەر ئەو بابەتانە بکرێت کە یەکلاییکراونەتەوە.

ماددەی ژمارە (٤٣)

قسەکەر دەتوانێت ڕاوبۆچوونی خۆی دەرببڕێت بەڵام پێویستە ڕێزو شکۆی دەزگا دەستوریەکانی دەوڵەت وڕێزی سەرۆك وئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران بپارێزێت وە نابێت ڕەفتارێك بکات کە پێشێلی پەیرەو هەیبەتی دانیشتنبکات.

ماددەی ژمارە (٤٤)

ڕێگە نادرێت جگە لە سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران قسە ببڕدرێت بە قسەکەر یان تێبینیەکی ئاڕاستە بکات. تەنها سەرۆك مافی ئەوەی هەیە ئاگاداری قسەکەر بکات لەهەر کاتێکدا کە دەدوێت ئەگەر سەرپێچی ئەحکامەکانی پێشوو یان هەر بەندێکی دی ئەم پەیڕەوەی کرد، یان بۆچوونەکەی ئەوەندە ئاشکرابوو کە چیدی پێویستی بەوە نەدەکرد لەسەری بدوێ.

ماددەی ژمارە (٤٥)

سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت فەرمان بدات بەسڕینەوەی وتەی هەریەك لە ئەندامان لە کۆنوسی دانیشتنەکەدا ئەگەر پێچەوانە بوو لەگەڵ بڕگەکانی ئەم پەیڕەوی ناوخۆیە، لە کاتی دەربڕینی نارەزایی لەسەر بڕیارەکە دەخرێتە بەردەم ئەنجومەنی نوێنەران بۆ ئەوەی بەبێ‌مشتومڕ بڕیاری خۆی لەو بارەیەوە بدات.

ماددەی ژمارە (٤٦)

ئەگەر پەیڕەوی ناو ئەنجومەنی نوێنەران تێکچوو سەرۆکیش نەیتوانی کۆنترۆڵی دانیشتنەکە بکات، ئەوا دانیشتنەکە هەڵدەگیرێت یان دوادەخرێت.

بەشی هەشتەم

ڕێکارەکانی تایبەت بە ئەنجومەنی سەرۆکایەتی دەوڵەت

ماددەی ژمارە (٤٧)

ئەنجومەنی نوێنەران دانیشتنێکی تایبەت ئەنجام دەدات بۆ گفتوگۆکردن سەبارەت بە پالاوتنی سەرۆك کۆمارو هەردوو جێگرەکەی بەپێی مادەی (٧٠)لە دەستور.

ماددەی ژمارە (٤٨)

سـەرۆك كۆمـارو هەردوو جێگـرەكەی لەبەردەم سـەرۆكی ئەنجـومەنی ئەنجـومەنی نوێنەرانـدا سـوێندی یاسـایی دەخـۆن، بەو شێوەیەی كە لە مادەی ژمارە (٥٠)ی دەستوردا هاتووە.

بەشی نۆیەم

ڕێكارەكانی متمانەبەخشین و بەدواداچوونی كارنامەی حكومەت

ماددەی ژمارە (٤٩)

یەكەم: سەرۆكی ئەنجومەنی وەزیرانی ڕاسپێردراو ناوی ئەندامانی وەزارەت و كارنـامەی وەزارەتەكـان دەخـاتە بەردەم ئەنجـومەنی نوێنەران.

دووەم: كارنـامەی وەزارەتەكـان ڕەوانەی لیژنەیەكـی تـایبەت دەكرێت بەسـەرۆكایەتی یەكێك لە جێگرەكـانی سـەرۆكی ئەنجـومەنی نـوێنەران بـۆ ئامـادەكردنی ڕاپۆرتێك لەسـەری و پێشكەشكردنی بۆ ئەنجومەن پێش دەنگدان لەسەری.

سێیەم: حكومەت متمانەی ئەنجومەنی نوێنەران بەدەست دەهێنێت پـاش ڕەزامەنـدی نیشـاندان لەسـەر یەك بە یەكـی وەزیرەكـان و كارنامەی وەزارەتەكان بە زۆرینەی ڕەها.

بەشی دەیەم

پرسیار و پرساندن و وەڵامگیری (المسائلة والاستجواب)

ماددەی ژمارە (٥٠)

هەموو ئەندامێك دەتوانێت پرسیار بە نوسراو ئاڕاستەی ئەندامانی ئەنجومەنی سەرۆكایەتی یا سەرۆكی ئەنجومەنی وەزیران و جێگرەكانی یان وەزیرەكان یاخود سەرۆكی دەستە سەربەخۆكان و سەرۆكی ئەو فەرمانگانەی كە پەیوەندیدارنین بە حكومەتەوە بكات لە یەكێك لەو كاروبارانەی كە تایبەتە بەوان پاش ئاگاداركردنی دەستەی سەرۆكایەتی ئەنجومەنی نوێنەران. بەمەبەستی وەرگرتنی ڕونكردنەوەی زیاتر لە كارێك كە ئەندام نایزانێت، یان لێكۆڵینەوە لە ڕووداوێك كە ئاگای لێیەتی، یان وەستان لەسەر سووربونی حكومەت لەكارێك لە كارەكاندا.

ماددەی ژمارە (٥١)

دەستەی سەرۆكایەتی دەبێت ئەو پرسیارانەی كە پێویستە زارەكی لەلایەن بەرپرسەوە وەڵامبدرێتەوە لە كارنامەی نزیكترین دانیشتندا دابنێت، ئەوەش بەلایەنیكەمەوە لە دوای هەفتەیەك لە ئاگاداركردنی بەرپرسی دیاریكراو، هەروەك نابێت وەڵامدانەوەی پرسیارەكان لە دوو هەفتە تێپەڕبكات.

ماددەی ژمارە (٥٢)

نابێت ئەو پرسیارانە بخرێتە كارنامەی دانیشتنەكانەوە كە پەیوەندیدارن بەو بابەتانەی ڕەوانەی لیژنەكانی ئەنجومەنی نوێنەران

کــراون، پــێش ئەوەی لیــژنەکە ڕاپــۆرتی خــۆی پێشــکەش بە ئەنجــومەنی نــوێنەران بکــات، هەروەك نابێــت پەرلەمانتارێــك لە دانیشــتنێکدا زیــاد لە پرســیارێك تۆماربکــات. وەڵامــدانەوەی پرسیارەکانیش بەپێی ڕیزماددەیان دەبێت.

ماددەی ژمارە (٥٣)

ئەو ئەنــدامەی پرســیاری ئاڕاســتە کــردووە دەتوانێــت داوای ڕونکــردنەوە لە بەرپرســی پەیوەندیــدار بکــات یــان تێبینــی خــۆی ســـەبارەت بە وەڵامەکە بخــاتەڕوو، لەگەڵ ئەمەشــدا ئەگەر ســەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران پێی وابوو پرسیارەکە گرنگەو پەیوەندیــدارە بە بــابەتێکی گشــتیەوە، دەتوانێــت بەپێــی هەڵســەنگاندنی خــۆی ڕێــگە بــدات بە ســەرۆکی لیــژنەی پەیوەندیــدار یــان هەر ئەنــدامێك تــا بە کــورتی تێبینــی بــخەنەڕوو سەبارەت بە وەڵامی بەرپرسەکە.

ماددەی ژمارە (٥٤)

ئەندام دەتوانێت لەهەر کاتێکدا بێت پرسیارەکەی بکشێنێتەوە، هەروەك پرســیارەکە کــاری پێناکرێــت کاتێــك ئەو کەســەی پرسیار دەکات یان پرسیاری لێکراوە لە پۆستەکەی نەمێنێت.

ماددەی ژمارە (٥٥)

دەکرێت بیست و پێنج پەرلەمانتاری ئەنجومەنی نوێنەران بابەتێکی گشتی بخەنە ڕوو بۆ تاوتوێکردن بەمەبەستی ڕوونکردنەوەی سیاسەت و کاری ئەنجومەنی وەزیران یان یەکێك لە وەزارەتەکان، داواکەش پێشکەش بە سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران دەکرێت و سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیرانیش وادەیەك دیاریدەکات بۆ ئامادەبوونی لەگەڵ دیاریکردنی دوا مۆڵەت بۆ تاوتوێکردنەکە .

ماددەی ژمارە (٥٦)

ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران بە ڕەزامەندی بیست و پێنج ئەندام دەتوانێت وەلامگیری (الاستجواب) ئاڕاستەی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران یان یەکێك لە جێگرەکانی یاخود وەزیرەکان بکات بۆ هەڵسەنگاندنیان لەو کاروبارانەی کە پەیوەندیدارە پێیانەوە، بانگهێشتەکەش ئەنجام نادرێت پاش تیپەڕبوونی حەوت ڕۆژ نەبێت بەلانی کەمەوە پاش پێشکەشکردنی.

ماددەی ژمارە (٥٧)

ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت پرساندن (المسائلة) بۆ ئەندامانی دەستەی سەرۆکایەتی بکات لەسەر داوایەك کە هۆیەکی تیداڕوونکرابێتەوەو بەزۆرینەی ڕەهای ژمارەی ئەندامان.

ماددەی ژمارە (٥٨)

وەڵامگیری (الاستجواب) لەلایەن پێشکەشکاری داواکە بە ڕەزامەندی لانیکەم (بیست و پێنج) ئەندام و بەنوسراو پێشکەش بە سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران دەکرێت و تێیدا بەشێوەیەکی گشتی بابەتی وەڵامگیری (الاستجواب)ی ئەو کارانەی کەسەکەی بۆ بانگهێشتکراوە دەخرێتەڕوو لەگەڵ خاڵ و شێوازی بەڕێوەچوونی وەڵامگیری (الاستجواب) کە وئەو هۆکارانەی کە پشتی پێدەبەستێت ڕووندەکرێتەوە، لەگەڵ ئەو سەرپێچیانەی کە وەڵامگیری لێکراو (لێپرسینەوە لێکراو) ئەنجامی داوەو ئەو بنەمایانەی کە پشتی پێدەبەستێتلە بۆچوونەکانیدا. نابێت وەڵامگیری (الاستجواب)ەکە هیچ بڕگەیەکی تێدابێت کە پێچەوانەی دەستوور یان یاسابێت یان دەستەواژەی نەشیاو لەخۆ بگرێت یان پەیوەندی بە بوارێکەوە هەبێت کە کاری حکومەت نەبێت یان مەبەست لە وەڵامگیری (الاستجواب)کە بەرژەوەندی تایبەتی بێت. هەروەك نابێت جارێکی دی داوای وەڵامگیری (الاستجواب) بکرێت لەسەر بابەتێك کە ئەنجومەنی نوێنەران پێشتر یەکلایی کردبێتەوە، مەگەر بەهۆی ڕووداوێکی نوێ کە پێویست بکات.

ماددەی ژمارە (٥٩)

ئەو کەسەی داوای وەڵامگیری (الاستجواب) کردووە مافی ئەوەی هەیە لە هەر کاتێکدا پەشیمان ببێتەوە لە داواکەی، هەروەك وەڵامگیری (الاستجواب) هەڵدەوەشێتەوە بە لاچوونی ئەو کەسەی داوای وەڵامگیری (الاستجواب)کردووە یان ئەو کەسەی وەڵامگیری (الاستجواب) ی لێکراوە لە پۆستەکەی.

ماددەی ژمارە (٦٠)

ئەگەر یەکێك لە ئەندامانی دەستەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نوێنەران ویستی پرسیارێك یان وەڵامگیری (الاستجواب) یەك ئاڕاستەی سەرۆك یا ئەندامانی ئەنجومەنی وەزیران بکات، دەبێت دوانگەی تایبەتی دەستەی سەرۆکایەتی جێبهێڵێت و لە شوێنی تایبەتکراو بۆی لە هۆڵی دانیشتنەکەی ئەنجومەنی نوێنەران دابنیشێت.

ماددەی ژمارە (٦١)

ئەگەر گفتوگۆکە کۆتایی هات بە بڕواهێنانی ئەنجومەنی نوێنەران بە بۆچوونی وەڵامگیر (الاستجواب) لێکراو، ئەوا کێشەکە کۆتایی پێدێت. بە پێچەوانەوە ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت متمانە لە بانگهێشتکراو وەربگرێتەوە بە گوێرەی بەندەکانی ئەم پەیڕەوە.

بەشی یازدەیەم
دەستلەکارکێشانەوەو متمانە لێسەندنەوە

ماددەی ژمارە (٦٢)

یەکێـــك لە ئەنـــدامانی دەســـتەی ســـەرۆکایەتی پۆســـتەکەی لێدەسـەنرێتەوە بە زۆرینـەی ڕەهـای ژمـارەی ئەنـدامانی ئەنجـومەنی نوێنەران پاش ئەوەی لەلایەن دادگای باڵای فیدراڵیەوە داوای لەسەر تۆماردەکرێت، لە یەکێك لەم بارانەی خوارەوەدا:

یەکەم: شکاندنی سوێندی دەستوری.

دووەم: پێشێلکردنی دەستور.

سێیەم: خیانەتی گەورە.

ماددەی ژمارە (٦٣)

ئە نجومەنی نوێنەران دەتوانێت بە زۆرینەی ڕەها متمانە بستێنێتەوە لە یەکێـك لە وەزیرەکـان و لەبەرواری متمـانە لێسـەندنەوەکەش بە دەستلەکارکێشراوە دادەنرێت. نابێت لێسەندنەوەی متمانە لە وەزیر بخرێتەڕوو مەگەر لەسەر داوای خۆی بێت یان لەسەر داوای (پەنجا) ئەندام پاش تاوتوێکردنی وەلامگیری (الاستجواب)ە کە، کە ئاڕاستەی کراوە هەروەك ئەنجومەن بڕیاری خۆی دەرناکات لە سەر داواکە دوای حەوت ڕۆژ نەبێت بەلانی کەمەوە لە بەرواری پێشکەشکردنی.

ماددەی ژمارە (٦٤)

یەکەم: ئەنجومەنی سەرۆکایەتی دەتوانێت داوایەك پێشکەش بە ئەنجومەنی نوێنەران بکات بۆ لێسەندنەوەی متمانە لە سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران.

دووەم: ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت لەسەر داوای پێنج یەکی ئەندامانی پێشنیاری لێسەندنەوەی متمانە لەسەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران بخاتەڕوو پاش ئەوەی وەڵامگیری (الاستجواب) ئاڕاستەی دەکرێت، هەروەك نابێت داوای متمانە لێسەندنەوە پێشکەشبکرێت لانیکەم پاش حەوت ڕۆژ نەبێت لە بەرواری پێشکەشکردنی داواکاری نەبێت.

سێیەم: ئەنجومەنی نوێنەران بە زۆرینەی ڕەهای دەنگی ئەندامانی بڕیاری لێسەندنەوەی متمانە لە سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران دەدات.

ماددەی ژمارە (٦٥)

متمانە لە سەرۆك وەزیران وەگیرایەوە ئەوا حکومەت بە دەست لەکارکێشراوە ئەژمار دەکرێت.

ماددەی ژمارە (٦٦)

لە کاتی دەنگدان بە سەندنەوەی متمانە لە ئەنجومەنی وەزیران بە گشتی، سەرۆك وەزیران و وەزیرەکان لە پۆستەکانیان دەمێننەوە بۆ ڕاییکردنی کاروبارەکانی ڕۆژانە بە مەرجێك لە (٣٠) ڕۆژ

تێپەڕ نەکات تا پێکهێنانی ئەنجومەنی وەزیرانی نوێبە پێی ماددەی (٧٣)ی دەستور.

ماددەی ژمارە (٦٧)

ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت وەڵامگیری (الاستجواب) بەرپرسانی دەستە سەربەخۆکان بکات و ڕێوشوێنەکانی وەڵامگیری (الاستجواب) ی وەزیرەکانیان بەسەردا جێبەجێدەکرێت، هەروەك ئەنجومەن دەتوانێت بەزۆرینەی ڕەهای ئەندامانی لە وەڵامگیری (الاستجواب) بیانبەخشێت.

بەشی سیازدەیەم

لیژنەکانی ئەنجومەنی نوێنەران

ماددەی ژمارە (٦٨)

لیژنەیەکی کاتی بۆ هەموارکردنی دەستور پێکدێت و ئەو کارانە پیادە دەکات کە لە مادەی (١٤٢)ی دەستور ئاماژەی پێکراوە.

ماددەی ژمارە (٦٩)

لیژنە هەمیشەییەکانی ئەنجومەن لە یەکەم دانیشتنی ئەنجومەنی نوێنەران پاش پەسەندکردنی پەیڕەوی ناوخۆ پێکدێت و لە پێکهێنانیشیدا ویست و پسپۆڕی و شارەزایی ئەندام لەبەرچاو دەگیرێت.

ماددەی ژمارە (٧٠)

ئەنجومەنی نوێنەران لەم لیژنە هەمیشەییانەی خوارەوە پێکدێت:

١) .لیژنەی پەیوەندیەکانی دەرەوە. ٢ .لیژنەی ئاسایش و بەرگری. ٣ .لیژنەی یاسایی. ٤ .لیژنەی نەوت و گاز و سامانە سروشتیەکان. ٥ .لیژنەی دەستپاکی. ٦. لیژنەی دارایی. ٧ .لیژنەی ئابووری و وەبەرهێنان و بنیاتنان. ٨ .لیژنەی پەروردەو فێرکردن. ٩ .لیژنەی تەندروستی و ژینگە. ١٠ .لیژنەی کارو خزمەتگوزاری. ١١.لیژنەی هەرێمەکان پارێزگاکان ، و ئەوانەی لە هەرێمێکدا ڕێکنەخراون. ١٢.لیژنەی مافی مرۆڤ. ١٣.لیژنەی ڕۆشنبیری و ڕاگەیاندن و گەشت و گوزارو شوێنەوار. ١٤.لیژنەی ئەوقاف و کاروباری ئایینی. ١٥.لیژنەی ڕاگویزراوان و دەرکراوان و ئاوارە. ١٦.لیژنەی کشتوکاڵ و ئاوو زۆنگاوەکان. ١٧.لیژنەی ریشەکێشکردنی بەعس. ١٨.لیژنەی شەهیدان و قوربانیان و زیندانە سیاسیەکان . ١٩.لیژنەی لاوان و وەرزش. ٢٠.لیژنەی ئافرەت و خێزان و منداڵ . ٢١.لیژنەی دامودەزگاکانی کۆمەڵگەی مەدەنی. ٢٢.لیژنەی کاروباری ئەندامان و پەرەپێدانی پەرلەمانی. ٣ .لیژنەی هۆزەکان. ٢٤. لیژنەی سکالا.)

ماددەی ژمارە (٧١)

پێکهێنانی لیژنەیەکی کاتی بۆ چاودێری جێبەجێکردنی مادەی (١٤٠)ی دەستور لە کاتی جێبەجێکردنیدا.

ماددەی ژمارە (٧٢)

یەکەم: هەموو ئەندامێك مافی ئەوەی هەیە خۆی بپالێوێت بۆ ئەندامێتی و سەرۆکایەتی یەکێك لە لیژنەکان.
دووەم: دەستەی سەرۆکایەتی ناوی پاڵێوراوانی هەموو لیژنە هەمیشەییەکان لە ئەنجومەنی نوێنەران دەخاتەڕوو تا بە یەك لیست کە لیستە پەرلەمانیەکان لەسەری ڕێکدەکەون دەنگی لەسەر بدرێت.

ماددەی ژمارە (٧٣)

هەرلیژنەیەك لە لیژنە هەمیشەییەکان پێکدێت لە ژمارەیەك ئەندام کە نابێت لە حەوت ئەندام کەمتر بێت و لە پازدە ئەندامیش زیاتر بێت.

ماددەی ژمارە (٧٤)

لیژنەکان لە سەرەتای سێ ڕۆژی یەکەمی دەستبەکاربوونیان بە زۆرینەی ژمارەی ئەندامەکانی، سەرۆکی لیژنەو جێگری سەرۆك و بڕیاردەرێك هەڵدەبژێرن.

ماددەی ژمارە (٧٥)

یەکەم: کۆبوونەوەی لیژنەکان خولی دەبێت کە سەرۆکی لیژنە یان جێگرەکەی (ئەگەر سەرۆکی لیژنەکە ئامادەنەبوو)، دیاریدەکات. ئاگادارکردنی ئەندامانیش لەڕێی بڕیاردەرەوە دەبێت.

دووەم: ڕێژەی یاسایی دانیشتنی لیژنەکان بە ئامادەبوونی زۆرینەی ئەندامانی دەبێت.

سێیەم: بڕیارەکانی لیژنە بە زۆرینەی ڕەهای ژمارەی ئەندامانی دەدرێت و بڕیارەکانی لیژنەکەش بەڕاپۆرتێك بۆ دەستەی سەرۆکایەتی بەرزدەکرێتەوە بە واژووی سەرۆکی لیژنەکە یان جێگرەکەی یاخود ئەندامانی لیژنەکە ئەگەر ئەوان ئامادەنەبوون.

چوارەم: لیژنەکان دەتوانن پشت بە شارەزایان ببەستن لەکاتی پێویستدا، هەروەك کرێی کارکردنەکەیان دیاریدەکرێت پاش ڕێککەوتن لەگەڵ دەستەی سەرۆکایەتیدا.

ماددەی ژمارە (٧٦)

یەکەم: لیژنە دەتوانێت هەریەکێك لە ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران بانگهێشت بکات تا بۆچوونی خۆی دەرببڕێت لە سەر ئەو بابەتەی کە خراوەتە ڕوو، بەڵام مافی دەنگدانینیە.

هەروەها لیژنە مافی بانگهێشتکردنی هەر کارمەندێکی حکومەت (بە ئاگاداری بەرپرسەکەی)، یان شارەزا، یا پسپۆڕی هەیە، جگە لە ئەندامان بۆ سوودوەرگرتن لە بۆچوونیان.

دووەم: هەموو ئەندامێك لە ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران مافی ئەوەی هەیە ئامادەبێت لە دانیشتەکانی هەر لیژنەیەکدا بە ڕەزامەندی سەرۆکی لیژنە، هەروەها دەتوانێت بۆچوونی خۆی دەربڕێت، بەڵام مافی دەنگدانیيە.

ماددەی ژمارە (٧٧)

یەکەم: لیژنە مافی ئەوەی هەیە بەڕەزامەندی زۆرینەی ئەندامانی بانگهێشتی هەر وەزیرێك یان کەسێك کە لەپلەی وەزیر بێت بکات بۆ ڕوونکردنەوەی بابەتێك بە ئاگاداری سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران وسەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران. هەروەك پێویستە بەرپرسی بانگهێشتکراو لەماوەی حەوت ڕۆژدا لەبەرواری وەرگرتنی بانگهێشتنامەکە ئامادەی کۆبوونەوەی لیژنەکە ببێت.

دووەم: لیژنە بەڕەزامەندی زۆرینەی ئەندامانی مافی ئەوەی هەیە کە بانگهێشتی جێگری وەزیرەکان و بەرپرسانی خاوەن پلەی تایبەت و فەرمانبەرانی دیکەی حکومەت (مەدەنی بن یان سەربازی)بەشێوەیەکی ڕاستەوخۆبکات بۆ ڕوونکردنەوەی بابەتێك

و داواکردنی زانیاری بە ئاگادارکردنی سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران و سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران.

سێیەم: وەزیری دەوڵەت بۆ کاروباری ئەنجومەنی نوێنەران یان هەرکەسێك کە نوێنەرایەتی بکات دەتوانێت ئامادەی کۆبوونەوەی لیژنەکان ببێت پاش بانگهێشتکردنی بەمەبەستی هەمەئاهەنگی و هاوکاری و گۆڕینەوەی زانیاری لە نێوان حکومەت و ئەنجومەنی نوێنەران.

چوارەم: لیژنە مافی ئەوەی هەیە هەر دیدارێك کە لەگەڵ هەر بەرپرسێك ئەنجامی دەدات و لە چوارچێوەی دەسەڵاتەکانیدایە دیکۆمێنتی بکات بەشێوەی دەنگ یان ڕەنگ و دەنگ.

ماددەی ژمارە (٧٨)

لیژنە هەمیشەییەکان دەتوانن لە ڕێی دەستەی سەرۆکایەتی داوای ئەو زانیاری و بەڵگەنامانە بکەن لە فەرمانگەکانی دەوڵەت و ڕێکخراوە جەماوەریەکان کە پێویستیان پێیەتی.

ماددەی ژمارە (٧٩)

ئامادەبوون لە دانیشتنی لیژنەکاندا وەك ئامادەبوون لە دانیشتنەکانی ئەنجومەنی نوێنەرانە، هەروەها هەمان بڕیارەکانی

ئەم پەیڕەوی ناوخۆیە جێبەجێدەکرێت لە کاتی ئامادەنەبوون لە دانیشتنی لیژنەکاندا.

ماددەی ژمارە (٨٠)

کاتێك ئەندامێتی یەکێك لە لیژنەکان کەم دەبێت، ئەندامێکی تر لە جیاتی لەلایەن ئەنجومەنەوە هەڵدەبژێردرێت.

ماددەی ژمارە (٨١)

یەکەم: دەستەی سەرۆکایەتی کێشەکان(بابەتی تاوتوێ) بە تەواوی بەڵگەنامەکانیەوە ڕەوانەی لیژنەکان دەکات بۆ لێکۆڵینەوەو تاوتوێکردن و دەرکردنی ڕاسپاردەی گونجاو لەبارەیانەوە.

دووەم: هەر لیژنەیەك کۆنوسی دانیشتنەکانی خۆی ڕێکدەخات، هەروەها ناوی ئامادەبووان و نەهاتووان دەنوسرێن و ئەو بیروبۆچوونانەش کە دەخرێنەڕوو تۆمار دەکرێت. بڕیارەکانیش بە کۆی دەنگ دەبێت، لەکاتی یەکسان بوونی دەنگەکانیش ئەولایە پەسەند دەکرێت کە سەرۆك دەنگی بۆ دەدات .

ماددەی ژمارە (٨٢)

ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت لیژنەی لاوەکی و لیژنەی کاتی و لیژنەی لێکۆڵینەوە دروست بکات، بە پێی پێداویستی کار و ئەو کێشە (بابەتی تاوتوێ)یانەی دەخرێنە بەردەمی.

ماددەی ژمارە (٨٣)

پێکهێنانی لیژنەی کاتی و لیژنەی لێکۆڵینەوە بە ڕەزامەندی زۆرینەی ئەندامانی ئامادەبوو دەبێت لە ئەنجومەنی نوێنەران، لەسەر پێشنیاری دەستەی سەرۆکایەتی یان پەنجا ئەندام.

ماددەی ژمارە (٨٤)

لیژنەی لێکۆڵینەوە دەسەلاتی بەدواداچوونی ڕاستیەکانی هەیە سەبارەت بەو کێشانەی کە دەخرێتە بەردەمی لیژنەکە، هەروەها دەتوانێت بانگهێشتی هەرکەسێك بکات کە دەیەوێت بۆ گوێگرتن لە وتەکانی بە ڕێگاوشوێنی یاسایی. لە هەمانکاتدا مافی بەئاگابوونی هەیە لە هەر شتێك پەیوەندی بەو کێشەیەوە هەبێت کە خراوەتە ڕوو، بەبێ دەستوەردانە ئەو کێشانەی کە لە دادگا خراونەتەڕوو. هەروەك دەتوانێت پشت بە کەسانی شارەزا ببەستێت دوای دیاریکردنی کرێی کارکردنیان بە ڕێککەوتن لەگەڵ دەستەی سەرۆکایەتی.

ماددەی ژمارە (٨٥)

لیژنە دوای کۆتاییهاتنی لێکۆڵینەوەکە، ڕاپۆرت و ڕاسپاردەی خۆی بەرز دەکاتەوە بۆ دەستەی سەرۆکایەتی، تا لە ئەنجومەنی نوێنەران بخرێتە ڕوو بەمەبەستی بڕیاردانی ڕێوشوێنی پێویست.

ماددەی ژمارە (٨٦)

لیژنە مافی ئەوەی هەیە سەرۆکی لیژنە یان جێگرەکەی یاخود بڕیاردەر لەسەر کارلابدات ئەگەر سەلمێنرا توانای نیە یاخود ناتوانێ ئەرکەکانی ڕاپەڕێنێت.

بەشی سێزدەیەم
تایبەتمەندێتی لیژنە هەمیشەییەکان

ماددەی ژمارە (٨٧)

یەکەم: هەر لیژنەیەکی هەمیشەیی مافی ئەوەی هەیە یاسا پێشنیار بکات کە پەیوەندی هەبێت بە تایبەتمەندی کارەکەیەوە بەپێی ئەو ڕێوشوێنانەی کە لەم پەیڕەدا ئاماژەی پێکراوە.

دووەم: لیژنە هەمیشەییەکان ئەرکی توێژینەوەی پڕۆژەی یاسایی و پڕۆژە یاساییە پێشنیارکراوەکان لە ئەستۆ دەگرن کە پەیوەندی بە پسپۆری بواری کاری ئەوانەوە هەیە، لەگەڵ خستنەڕووی بۆچوونیان لەو کێشەو بابەتانەی بۆیان ڕەوانە دەکرێت لەلایەن دەستەی سەرۆکایەتیەوە کە پەیوەندیدارە بەو دەسەڵاتانەی کە لەم پەیڕەوەدا ڕوونکراوەتەوە.

سێیەم: هەر لیژنەیەك مافی ئەوەی هەیە بەدواداچوون و چاودێری پاراستنی هاوسەنگی بکات لەو دامودەزگایانەی کە پێی پەیوەندیدارە.

ماددەی ژمارە (٨٨)

لیژنەی پەیوەندیەکانی دەرەوە

تایبەتمەندییەکانی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: تاوتوێکردنی هەڵویستی نێودەوڵەتی و هەرێمی و پەرەسەندنەکانی سیاسەتی نێودەوڵەتی.

دووەم: بەدواداچوونی سیاسەتی دەرەوەی دەوڵەت و نوێنەرایەتی دیبلۆماسی.

سێیەم: بەدواداچوونی کۆنگرە نێودەوڵەتیەکان.

چوارەم: تاوتوێکردنی ڕێککەوتن و پەیماننامە نێودەوڵەتیەکان بە هاوکاری لەگەڵ لیژنەی یاسایی.

پێنجەم: پێشنیارکردنی یاساکانی ڕێکخستنی بواری دیبلۆماسی و باڵوێزخانە.

شەشەم: بەدواداچوونی کاروباری تایبەت بە ڕێکخراوی جیهانی نەتەوە یەکگرتووەکان و ڕێکخراوە نێودەوڵەتی و هەرێمیەکان.

ماددەی ژمارە (٨٩)

لیژنەی بەرگری و ئاسایش.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچوونی کاروباری ئاسایشی دەرەوەی دەوڵەت.

دووەم: بەدواداچـــــوونی کاروبــــاری ئاسایشـــــی نـــــاوخۆو بەرەنگاربوونەوەی تیرۆرو تاوان.
سێیەم: بەدواداچوونی کاروباری هێزە چەکدارەکان.
چوارەم: بەدواداچوونی کاروباری فەرمانگەی هەواڵگری.
پێنجەم:پێشـنیارکردنی یاسـاکانی تـایبەت بە ئەفسـەرانی هێـزە چەکـدارەکان و پـۆلیس و ئەنـدامان و دەزگـاکانی هەواڵگـری عێراقی.

ماددەی ژمارە (٩٠)

لیژنەی یاسایی

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:
یەکەم: پێـداچوونەوەی یاسـاکان ی پێشـوو گونجانـدنی بەپێـی دەستور.
دووەم: تـاوتوێکـردنی یاسـای تـایبەت بە دەسـەڵاتی دادوەری (سـلطة القضائية).
سـێیەم: هـاوکـاری ئەنجـومەنی نـوێنەران و لیژنەکـان لە داڕشـتنی دەقی یاسایی.
چـوارەم: چـاککـردن و پەرەپێـدانی سیسـتەمی یاسـایی و دادوەری (قضائي).

پێنجەم: تاوتوێکردنی ئەو پڕۆژە یاسایانەی کە لەلایەن ئەنجومەنی نوێنەران و حکومەتەوە پێشنیار دەکرێن و دەخرێتە بەردەستی، هەروەها دەربڕینی بۆچوونی لیژنە دەربارەیان وئامادەکردن و داڕشتنی دەقەکانی، بە گوێرەی ڕاسپاردنی لیژنەکە لەلایەن دەستەی سەرۆکایەتیەوە.

شەشەم: پێداچوونەوەی بڕیارەکانی ئەنجومەنی سەرکردایەتی شۆڕشی هەڵوەشاو.

حەوتەم: بەدواداچوونی کۆمسیۆنی بالاّی هەڵبژاردنەکان.

ماددەی ژمارە (٩١)

لیژنەی نەوت و گازو سامانە سروشتیەکان.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: چاودێریکردن و سەرپەرشتیکردنی سیاسەتی نەوت و سامانە سروشتیەکان.

دووەم: چاودێریکردنی حساباتی داهاتی نەوت و گازو سامانە سروشتیەکانی دیکە .

سێیەم: پێشکەشکردنی پرۆژەی یاساکان بەمەبەستی دانانی سنورێك بۆ بەفیرۆدانی سامانی نەوت و سروشتی.

چوارەم: پێگەیاندن و بە دیهێنانی (منشآت)ی نەوت بۆ مسۆگەربوونی باش بەرێوەچوونی بەرهەمە نەوتیەکان بۆ هاولاتیان.

پێنجەم: بەدواداچوونی سیاسەتی نەوت بەرامبەر خۆراك و دەرمان و پێداویستیە سەرەکیەکان و دۆسیەی گەندەڵی کە بەو هۆیەوە دروستبووە.

شەشەم: بەدواداچوونی ئامادەکردن و بەدیهێنانی پرۆژەکانی پەیوەندیدار بە سامانی سروشتی.

ماددەی ژمارە (٩٢)

لیژنەی دەستپاکی (نەزاهە).

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچوونی گەندەڵی ئیداری و دارایی لە دەزگا جیاوازەکانی دەوڵەت.

دووەم: بەدواداچوون و چاودێریکردنی کاری دەستەو دەزگاکانی دەستپاکی (نزاهە) (دەستەی دەستپاکی، فەرمانگەی پشکنەری گشتی، دیوانی چاودێری دارایی و دەزگا سەربەخۆکانی دیکە).

سێیەم: پێشنیارکردنی پرۆژەی یاسای تایبەت بە دەستپاکی.

ماددەی ژمارە (٩٣)

لیژنەی دارایی.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچوونی بودجەی گشتی دەوڵەت و ئاڵوگۆڕلە نێوان دەروازەکانی.

دووەم: پێشنیارکردنی یاسای تایبەت بە گومرگ و باج و (رسوم).

سێیەم: بەدواداچوونی بانك و گرەنتی (الائتمان) و قەرز و دابینکردن (تأمين).

چوارەم: سەرپەرشتی ئامادەکردنی بودجەی ئەنجومەنی نوێنەران.

پێنجەم: بەدواداچوونی لێخۆشبوون لەو قەرزو قەرەبووانەی کە بەسەر گەلی عێراقدا سەپێنراوە.

شەشەم: بەدواداچوونی سیاسەتی دارایی سەرجەم وەزارەت و دامودەزگاکانی دەوڵەت.

ماددەی ژمارە (٩٤)

لیژنەی ئابووری و وەبەرهێنان و ئاوەدانکردنەوە.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچوونی پلانی ئابووری دەوڵەت.

دووەم: گرنگیدان بە بواری کەرتی تایبەتو (بە تایبەتکردن – خصخصة)

سێیەم: بەدواداچونی کاروباری بازرگانی ناوخۆو دەرەوە و کرێ و نرخ.

چوارەم: چاودێری گرێبەستە مۆرکراوەکان بۆ هاوردەکردنی بەشە خۆراك و پاراستنی بەڕێوەچوونی بەشێوەیەکی باش و پرۆسەی دابەشکردنی بە شێوەیەکی ڕێکوپێك.

پێنجەم: بەدواداچوونی پەرەپێدانی پیشەسازی ناوخۆیی.

شەشەم: بەدواداچوونی کاروباری وەبەرهێنانی نیشتمانی و بیانی و پێشنیارکردنی یاساو بڕیارەکان کە هانی پرۆژەکانی وەبەرهێنان دەدات لە عێراقدا.

حەوتەم :بەدوادا چوونی هەموو رووەکانی پرۆژەکانی ئاوەدانکردنەوەی نیشتەجێبوون و ژێرخان و ئەوانی دیکە .

ماددەی ژمارە (٩٥)

لیژنەی پەروەردەو فێرکردن.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچوونی کاروباری پەروەردەو فێرکردن بۆ هەموو قۆناغەکان و پرۆگرامەکانی.

دووەم: بەدواداچـــوون و گەشـــەپێدانی زانکـــۆو ناوەنـــدەکانی لێکۆڵینەوەی زانستی.

سێیەم: بەدواداچوونی گشتگیرکردنی کەلتوری لێبوردن و مافی مرۆڤ.

ماددەی ژمارە (٩٦)

لیژنەی تەندروستی و ژینگە.

تایبەتمەندێتی (دەسەلآت) ی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: پێداچوونەوە و گەشەپێدانی سیاسەتی تەندروستی وولات بە گونجاوترین شێوە لەگەڵ خزمەتگوزاریەکانی حکومەت.

دووەم: گرنگیـــدان بە کـــادیری پزیشـــکی و تەندروســـتی و ڕەخساندنی کەشێکی ئارامبەخش بۆیان تا کۆچ نەکەن بۆ دەرەوەی وڵات بەو پێیەی زیانکەوتنە لە وزە (طاقات)ی وڵات.

سێیەم: بەدواداچوونی پلانی دابینکردنی دەرمان و ئامێرەکان لە کۆگا باوەپێکراوە نێودەوڵەتیەکانەوە.

چوارەم: بەدواداچوونی جێبەجێکردنی ئەو یاساو ڕێوشوێنانەی کە تایبەتە بە ژینگە لە سەرجەم ناوچەکانی عێراق.

پێنجەم: بەدواداچوونی پاراستن و گەشەپێدانی ناوچە سەوزەکان لە شارو گوندەکانی عێراق.

شەشـــەم: بەدواداچـــوونی هانـــدانی وەزارەتە تایبەتمەنـــدەکان بـــۆ چارەسەرکردنی دیاردەی بە بیابانبوون.

حەوتەم: چاودێری پرۆسەی شاردنەوەی پاشماوە زیانبەخشەکان و پێشکەشکردنی پڕۆژەی یاسایی بەرگر لە فڕێدانی پاشماوە ئەتۆمیەکان لە ناوچەکانی عێراق.

ماددەی ژمارە (٩٧)

لیژنەی کارو خزمەتگوزاری.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچوونی کاروباری خزمەتگوزاری شارەوانی و ئاوی خواردنەوەو ئاوەڕۆ.

دووەم: بەدواداچوونی کاروباری کارەبا.

سێیەم: بەدواداچوونی کاروباری گەیاندن.

چوارەم: بەدواداچوونی کاروباری گواستنەوە.

پێنجەم: پێشنیارکردنی یاسای تایبەت بە ڕێکخستنی پەیوەندی نێوان حکومەت و خاوەن کاروکرێکار.

شەشەم: چاودێریکردنی جێبەجێکردنی یاسای کار.

حەوتەم: چـاودێریکردن و بەدواداچـوونی ئامـادەکردنی هێـزی کاری کرێکاری بەتوانا بەپێی پێدوایستی بازاڕی کار .

ماددەی ژمارە (٩٨)

لیژنەی کاروباری هەر یم و ئەو پارێزگایانەی کە لە هەرێمێکدا ڕێکنەخراون.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: گرنگیدان بە کاروباری هەرێم و ئەو پارێزگایانەی کە لە هەرێمێکدا ڕێکنەخراون و پەیوەندیان بە حکومەتی فیدڕاڵی.

دووەم: بەدواداچوونی کاروباری ئەنجومەنی هەرێم و پارێزگاکان و ئەنجومەنە ناوخۆییەکان.

سێیەم: بەدواداچوونی بەشداری دادوەرانە لە بەڕێوەبردنی دامودەزگا جیاجیاکانی دەوڵەتی فیدڕاڵی و نێردراوو زەمالەتەکانی خوێندن و کۆنگرە ناوخۆیی و نێودەوڵەتیەکان.

چوارەم: بەدواداچوونی دابەشکردنی دادپەروەرانە بۆ داهات و پارەی تایبەتکراو لە نێوان هەرێم و پارێزگاکان.

پێنجەم: پێشنیارکردنی یاسای ڕێکخستنی پەیوەندی نێوان ئەنجومەنی یاسادانانی هەرێم و پارێزگاکان لەگەڵ وەزارەتە فیدڕاڵیەکان.

شەشەم: پێشنیارکردنی یاسای ڕێکخستنی کاری ئەو دوو دەستەیەی کە لە مادەی (١٠٥)و (١٠٦)ی دەستور ئاماژەی پێکراوە.

ماددەی ژمارە (٩٩)

لیژنەی مافی مرۆڤ.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچوونی مافی مرۆڤی عێراقی لەسەر بنەما دانپێدانراوەکان لە دەستورو تۆمارکردنی سەرپێچیەکان و پێشنیار بۆ چارەسەرکردنیان.

دووەم: تۆمارکردنی سەرپێچی مافی مرۆڤ لەلایەن دەسەلاتەکانەوە.

سێیەم: بەدواداچوونی کاروباری بەندکراوان و دەستبەسەرکراو لە ماددەیخانەکاندا.

ماددەی ژمارە (١٠٠)

لیژنەی ڕۆشنبیری و هونەرو ڕاگەیاندن و گەشتوگوزار.

یەکەم: گرنگیدان بە سەرجەم بوارەکانی ڕۆشنبیری.

دووەم: گرنگیدان بە پەرەپێدانی هونەرو ئەدەب.

سێیەم: گرنگیدان بە کاروباری گەشتوگوزار بە تایبەت گەشتوگوزاری ئایینی.

چوارەم: بەدواداچوونی کاروباری شوێنەوارو دراسەتکردن و بەدواداچوونی گێڕانەوەی کەلوپەلە کۆنە عێراقیە دزراو و لەناوچووەکان و پاراستنیان.

پێــنجەم: بەدواداچــوونی دەزگاکــانی ڕاگەیانــدن و چــاودێری کارەکانیان.

شەشەم: بەدواداچوونی دەستەی ڕاگەیاندن و پەیوەندیەکان.

ماددەی ژمارە (١٠١)

لیژنەی ئەوقاف و کاروباری ئایینی.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچوونی کارو بڕیاری دیوانەکانی ئەوقاف .

دووەم: پێشکەشکردنی پرۆژەی یاسای کاراکردن و پەرەپێدانی ئەوقاف.

سێیەم: بەدواداچوونی دەستەی باڵای حەج و عومرە.

ماددەی ژمارە (١٠٢)

لیژنەی ڕاگویزراوان و کۆچبەران و ئاوارە.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچــوونی گێــڕانەوەی ئەوانەی بەزۆر ڕاگــوێزراون و کۆچیان پێکراوە، بۆ شوێنی نیشتەجێبوون یان پێش ڕاگواستن، هەروەها گێڕانەوەی ماڵ و دارایی گواستراوەو نەگواستراوەکان بۆیان.

دووەم: بەدواداچوونی گێڕانەوەی موڵك و دارایی ڕاگوێزراوان و دەرکراوان کە بە ناڕەوا دەستی بەسەردا گیراوە لەلایەن ڕژێمی پێشووەوە.
سێیەم: بەدواداچوونی کاروباری هاوڵاتیان کە لەژێرسایەی ڕژێمی پێشوودا دەستیان بەسەردا گیراوە، لە بەرەنجامی ڕاگواستنی خێزانەکانیان بۆ دەرەوەی عێراق.
چوارەم: لێکۆڵینەوەی پرۆژە یاسا پێشنیارکراوەکان کە تایبەتە بە ڕەگەزنامە بەو پێیەی لە ماددەی یازدەی دەستور ئاماژەی پێکراوە، بە هاوئاهەنگی لەگەڵ لیژنەی یاسایی.
پێنجەم: بەدواداچوونی دەستەی باڵای چارەسەرکردنی کێشەکانی موڵکداری.

ماددەی ژمارە (١٠٣)

لیژنەی کشتوکاڵ و ئاوو زۆنگاوەکان.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:
یەکەم: بەدواداچوونی کشتوکاڵ و پەرەپێدانی.
دووەم:.چاودێری جێبەجێکردنی سیاسەتی سامانی ئاو و دابەشکردنی لە ناوخۆدا.
سێیەم: گرنگیدان بە گوندەکان و بەرزکردنەوەی ئاستی ژیانی کشتیاران و جوتیاران.

چوارەم: بەدواداچوونی سامانی ئاژەڵ و کاروباری ڤێتێرنەری.
پێنجەم: بەدواداچوون و پەرەپێدانی کاروباری کۆچبەران لە ڕێی نیشتەجێکردنیان و دابینکردنی ژینگەی شیاو بۆیان.
شەشەم: بەدواداچوونی زیندوکردنەوەی زۆنگاوەکان.
حەوتەم: بەدواداچوونی کاروباری دانیشتوانی زۆنگاوەکان و پەرەپێدانی بارودۆخیان.
هەشتەم: پەرەپێدانی زۆنگاوەکان وەك سامانێکی نیشتمانی و کەلتورێکی مرۆیی.

ماددەی ژمارە (١٠٤)

لیژنەی ڕیشەکێشکردنی بەعس.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:
یەکەم: چاودێریکردن و پێداچوونەوەی ئەو ڕێوشوێنانەی کە دەستەی باڵای ڕیشەکێشکردنی بەعس دەیگرێتەبەر بۆ مسۆگەربوونی دادوەری و بابەتیبوون و شەفافیەت، هەروەها چاوخشاندنەوە بە یاساکانی دەستەی ناوبراو .
دووەم: دەرکردنی ڕاسپاردە سەبارەت بەو بڕیارانەی کە دەستەی ڕیشەکێشکردنی بەعس و فەرمانگەکانی دەریدەکات لە وەزارەت و دەستە حکومیەکان و ڕاسپاردەکانیش لە ئەنجومەنی نوێنەران دەخرێنەڕوو.

ماددەی ژمارە (١٠٥)

لیژنەی شەهیدان و قوربانیان و زیندانە سیاسیەکان

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچوونی کاری دەزگای شەهید.

دووەم: بەدواداچوونی کاری دەزگای زیندانە سیاسیەکان.

سێیەم: بەدواداچوونی کاروباری ئەوانەی بەهۆی پرۆسە سەربازی و تیرۆریستیەکانەوە شەهیدبوون یان زیانیان لێکەوتووە.

چوارەم: بەدواداچوونی کاروباری کەمئەندامان.

پێنجەم: بەدواداچوونی کاروباری دەرکراوە سیاسیەکان.

ماددەی ژمارە (١٠٦)

لیژنەی لاوان و وەرزش.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچوونی کاروباری لاوان و بەرزکردنەوەو پەرەپێدانی ئاستی لێهاتوویان لە بوارەجیاوازەکاندا.

دووەم: بەدواداچوون و پەرەپێدانی کاروباری وەرزشوانان و دەزگا وەرزشیەکان.

ماددەی ژمارە (١٠٧)

لیژنەی ژن و خێزان و منداڵ.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: پێشکەشکردنی پڕۆژە یاسای پێشنیارکراو کە پشتیوانی ڕۆڵی ژن و پێگەی دەکات لە کۆمەڵگە و ڕێرەوی سیاسیدا.

دووەم: گرنگیدان بە مافی ئافرەت و بەرگریکردن لێی بەپێی گەلاڵە نامەکانی مافی مرۆڤ بە لەبەرچاوگرتنی تایبەتمەندی کۆمەڵگەی عێراقی.

سێیەم: تۆمارکردنی سەرپێچی دەسەڵاتی جێبەجێکردن سەبارەت بە مافەکانی ژنان کە لە دەستور ئاماژەی بۆکراوە.

چوارەم: بەدواداچوونی جێبەجێکردنی ئەو یاسا و ڕێوشوێنانەی کە خێزان دەپارێزێت لەکۆمەڵگەی عێراقیدا.

پێنجەم: گرنگیدان بە گەشەدانی ئەو یاساو پڕۆژانەی کە تایبەتە بە سەرپەرشتیکردنی دایکایەتی و منداڵێتی.

شەشەم: گرنگیدان و سەرپەرشتیکردنی نەوجەوانان تا پارێزراوبن لە لادان و پەرتەوازەبوون.

حەوتەم: بەدواداچوونی فەرمانگەکانی سەرپەرشتی کۆمەڵایەتی بەو شێوەیەی کە مافی خاوەن پێداویستی تایبەت و پیرو بەتەمەنەکان پارێزراوبێت.

ماددەی ژمارە (١٠٨)

لیژنەی دامودەزگاکانی کۆمەڵگەی مەدەنی.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: پێشنیارکردن و پشتیوانیکردنی ئەو یاساو ڕێوشوێنانەی کە گەشەپێدان و وەگەڕخستنی ڕۆڵی دامودەزگاکانی کۆمەڵگەی مەدەنی مسۆگەر دەکات.
دووەم: بەدواداچوونی پەیمانگەو ناوەندەکانی لێکۆڵینەوە کە گرنگی دەدات بە بیر و میکانیزمی دامودەزگاکانی کۆمەڵگەی مەدەنی بەو شێوەیەی کە گونجاو بێت لەگەڵ تایبەتمەندی کۆمەڵگەی عێراقی.

ماددەی ژمارە (١٠٩)

لیژنەی کاروباری ئەندامان و پەرەپێدانی پەرلەمانی.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:
یەکەم: بواری پسپۆڕی ئەم لیژنەیە بریتیە لە بەدواداچوونی هەرچی پەیوەندیدارە بە کاروباری ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران.
دووەم: دڵنیابوون لەو مەرجانەی کە پێویستە لە ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەراندا هەبێت.
سێیەم: کارکردن بۆ پەرەپێدانی ئەندامانی پەرلەمان بەو شێوەیەی کە لە ڕێی پەیوەندی لەگەڵ وولاتانی جیهان دێتەدی ئەویش لە ڕێی چوونەدەرەوە بۆ وڵات....هتد.

ماددەی ژمارە (١١٠)

لیژنەی هۆزەکان.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: بەدواداچوونی کاروباری هۆزەکان و بەگەڕختنی ڕۆڵی نیشتمانیان.

دووەم:بەدواداچوونی بەرزکردنەوەی ئاستی هۆزو خێڵە عێراقیەکان و گرنگیپێدانیان بەو شێوەیەی کە لەگەڵ ئایین و یاسادا گونجاو بێت.

سێیەم: سەرپەرشتیکردن و پتەوکردنی بەها مرۆییەکان بەو شێوەیەی کە دەبێتە گەشەپێدانی کۆمەڵگە.

ماددەی ژمارە (١١١)

لیژنەی سکالا.

تایبەتمەندێتی ئەم لیژنەیە بریتیە لە:

یەکەم: وەرگرتنی بۆچوون و پێشنیارو سکالای هاولاتیان.

دووەم: چاوخشاندنەوە بە سکالاکان و پێشنیارەکان و ڕەوانەکردنیان بۆ لیژنە تایبەتمەندەکان.

سێیەم: بەدواداچوونی ئەم پێشنیارانە لەگەڵ لیژنە تایبەتمەندەکان و ئاگادارکردنی هاولاتیان لەبارەیانەوە.

ماددەی ژمارە (١١٢)

یەکەم: هەر لیژنەیەك مافی پێشنیار کردنی یاسای هەیە، پێشنیارەکان لەلایەن سەرۆکی لیژنەوە بە نوسراو پێشکەشی سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران دەکرێت، ئەویش ڕەوانەی لیژنەی پەیوەندیداری دەکرێت .

دووەم: لیژنەی تایبەتمەند هەڵدەستێت بە تاوتوێکردنی یاساو دەیگێڕێتەوە بۆ سەرۆك.

سێیەم: سەرۆکی ئەنجومەن پرۆژەی یاسا ڕەوانەی لیژنەی یاسایی دەکات بۆ پێداچوونەوەی داڕشتنی و ووردبینی و پێویستە لە ئەنجومەنی نوێنەرانیش بیخاتەڕوو.

ماددەی ژمارە (١١٣)

لیژنەکان لە سنوری تایبەتمەندی خۆیان هەڵدەستن بە بەدواداچوونی ناوەرۆکی بەیانامەی وەزیرەکان لەسەرجەم بوارەکانداو لەمبارەیەشەوە ڕاسپاردە دەردەکەن و دەستەی سەرۆکایەتیش دەتوانێت ئەم ڕاسپاردانە لە ئەنجومەن بخاتەڕوو.

ماددەی ژمارە (١١٤)

دانیشتنی لیژنەکان ئاشکرانین، هەروەها تەنها ئەندامانی لیژنەکەو ئەندامانی دیکەی ئەنجومەن و فەرمانبەرانی لیژنەکەو

ئەو کەسانەی کە لیژنە پشتیان پێدەبەستێت لە ڕاوێژکاران و شارەزایان و ئەندامانی حکومەت ئامادەی دەبن. نابێت نوێنەری ڕۆژنامەو دەزگاکانی ڕاگەیاندن ئامادەی کۆبوونەوەی لیژنەکان بن تەنها بە ڕێگەپێدانی سەرۆکی لیژنەکە نەبێت.

ماددەی ژمارە (١١٥)

هەموو لیژنەیەك پێویستە ڕاپۆرتێك پێشکەش بە ئەنجومەن بکات سەبارەت بە هەر بابەتێك کە ئاڕاستەی دەکرێت. پێویستە ڕاپۆرتەکە ئەو ڕێوشوێنانە لە خۆبگرێت کە لیژنەکە ئەنجامیداوە لەگەڵ دیاریکردنی ئەو هۆکارانەی کە لیژنەکە لە بۆچوونەکانیدا پشتی پێدەبەستێت. لەگەڵ ڕاپۆرتەکەش دەقی پڕۆژەو یاساکان هاوپێچ دەکرێت لەگەڵ یاداشتەکانی ڕوونکردنەوە.
هەروەك پێویستە ڕاپۆرتەکە بۆچوونە جیاوازەکانی تێدابێت کە لەوانەیە لەلایەن ئەندامانی لیژنەوە لەبارەی بابەتەکەوە خرابێتەڕوو.

ماددەی ژمارە (١١٦)

لەگەڵ لەبەرچاوگرتن ئەو کاروبارانەی کە دەقی تایبەتی لەبارەوە هاتووە، لیژنە ڕاپۆرتی خۆی لە ماوەی نێوان دوو تا چوار هەفتە دەخاتەڕوو لە بەرواری ڕەوانەکردنی بابەتەکە بۆی،

بەمەرجێك ئەنجومەن ماوەی دیكە دیاری نەكات. ئەگەر ماوەكە تێپەڕی و ڕاپۆرتەكە پێشكەش نەكرا، ئەو كات سەرۆكی ئەنجومەن دەتوانێت داوا لە سەرۆكی لیژنەكە بكات كە هۆكارەكانی دواكەوتنی ڕاپۆرتەكە بخاتەڕوو لەگەڵ ئەو ماوەیەی كە پێویستە بۆ تەواوكردنی كارەكانی، هەروەك سەرۆك دەتوانێت كێشەكە بخاتەبەردەم ئەنجومەن تا بڕیاری پێویستی لەبارەوە بدرێت.

ماددەی ژمارە (١١٧)

وێنەیەك لەو بڕیارانەی كە لە ئەنجومەنی سەرۆكایەتی و ئەنجومەنی وەزیران دەردەچێت دەنێردرێت بۆ نوسینگەی سەرۆكی ئەنجومەن، هەروەك ئەم وێنانە دەخرێتەبەردەستی لیژنە جیاوازەكانی ئەنجومەن.

ماددەی ژمارە (١١٨)

پێویستە وەزارەتەكان لیژنە پەیوەندیدارەكان لە بڕیارە ستراتیژی و كاروبارە كارگێڕیەكان و ڕێنماییە پیشەییەكان ئاگاداربكەن كە دەریدەكەن. هەروەها لیژنەكان مافی ئەوەیان هەیە كە داوای وێنەیەك لەو ڕاپۆرتانە بكەن كە ئامادەیان كردووە لەو سەردانانەی كە بۆ دەرەوەی وڵات ئەنجامیانداوە یان لەو كۆنگرەو كۆبوونەوە نێودەوڵەتیانەی كە بەشداریان تێداكردووە. هەروەها لیژنەی تایبەتمەند مافی ئەوەی هەیە كە

داوای ڕوونکردنەوە لە وەزیر بکات سەبارەت بە ناوەڕۆکی ئەم ڕاپۆرتانە یان داوای ئامادەبوونی سەرۆکی شاندەکان بکات بۆ گفتوگۆکردن لەگەڵیان سەبارەت بە ناوەڕۆکی ڕاپۆرتەکان.

ماددەی ژمارە (١١٩)

سەرۆکی ئەنجومەن مافی ئەوەی هەیە بانگهێشتی یەکێك لە لیژنەکان بکات بۆ تاوتوێکردنی بابەتێکی گرنگ یان بەپەلە. هەروەك سەرۆکی ئەنجومەن سەرۆکایەتی دانیشتنی ئەو لیژنانە دەکات کە ئامادەی دەبێت. گۆڕینەوەی نوسراوی فەرمیش لەنێوان لیژنەکانی ئەنجومەن و دەسەڵاتی جێبەجێکردن و لایەنەکانی تری دەرەوەی ئەنجومەن لەڕێی سەرۆکی لیژنەوە دەبێت بەپێی ئەو پەیڕەوی ناوخۆیەی کە لەم بوارەدا دادەنرێت، لە هەمانکاتدا سەرۆکی ئەنجومەن ئاگاداردەکرێت بەناردنی وێنەیەك لە نوسراوەکە بۆی.

بەشی چواردەیەم

پێشنیاری ئەندامان سەبارەت بە پرۆژە یاساییەکان

ماددەی ژمارە (١٢٠)

دە ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران مافی ئەوەیان هەیە پرۆژەی یاسا پێشنیار بکەن بۆ سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران کە لە چوارچێوەی چەند مادەیەکدا داڕێژرابێت و هۆکاری دانانی یاساکەش باسکرابێت.

ماددەی ژمارە (١٢١)

سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت بەنوسراو سەرپێچی بنەما دەستوری و یاساییەکان ئاراستەی ئەو لایەنە بکات کە پرۆژەکەی پێشنیارکردووە ، دوای ئەوەی دەخرێتە بەردەم لیژنەی پەیوەندیدارەوە، یاخود ئەگەر پرۆژەکە شێوەی داواکراو لە خۆنەگرتبوو، یان ئەو حوکمانە گرتیەوە کە چەند برگەیەك لەو بەندە یاساییانەی تێدابوو کە کاری پێدەکرێت و داوای ڕاستکردنەوە و کێشانەوەی پرۆژەکە دەکات.

ئەگەر ئەندام سووربوو لەسەر بۆچوونەکەی پێویستە لەسەری یاداشتێکی نوسراو پێشکەش بە سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران بکات و تییدا بۆچوونی خۆی بخاتە ڕوو لەماوەی هەفتەیەکدا لە ژێر ڕۆشنایی ئەو ئاگاداریەی پێی گەیشتووە، پاشان سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران بابەتەکە دەخاتە بەردەم دەستەی سەرۆکایەتی. دواتر سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران بە نوسراو ئەو لایەنە ئاگادار دەکاتەوە کە پێشنیارەکەی پێشکەش کردووە سەبارەت بە بڕیاری دەستەی سەرۆکایەتی لە لەوبارەیەوە، ئەگەر ئەو لایەنەی کە پێشنیارەکەی پێشکەش کردووە هەر سوور بوو لەسەر بۆچونەکەی، ئەوا لەپاش هەفتەیەك سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران بابەتەکە دەخاتە بەردەم ئەنجومەنی نوێنەران بۆ وەرگرتنی بڕیاری پێویست.

ماددەی ژمارە (١٢٢)

سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران هەر پێشنیارێك دەربارەی پرۆژە یاساییەکان ڕەوانەی لیژنەی یاسایی دەکات تاوەکو لیژنەی یاسایی لە بۆچوونەکە بکۆڵێتەوەو ڕاپۆرتێك لەبارەیەوە ئامادەبکات بۆ ئەنجومەنی نوێنەران و بۆچوونی لیژنەکە بخاتە ڕوو لەبارەی گونجاوی بۆچوونەکە یان ڕەتکردنەوەی یا دواخستنی، سەرۆکی ئەنجومەنیش دەتوانێت پێشنیار بکات بۆ ئەنجومەنی نوێنەران بە ڕەتکردنەوەی پێشنیارەکە لەبەر چەند هۆکارێك کە پەیوەندیان بە بابەتەکەوە هەیە بەشێوەیەکی گشتی. ئەگەر ئەنجومەنی نوێنەران ڕەزامەندی نیشاندا لەسەری ئەوا پێشنیارەکە ڕەوانەی لیژنەی پەیوەندیدار دەکات.

ماددەی ژمارە (١٢٣)

ئەگەر پرۆژە یاسایەك پێشکەشکرا کە پەیوەندی هەبوو بە پرۆژە یاسایەکی پێشنیارکراوێکی دیکەکە ڕەوانەی یەکێك لە لیژنەکان کرابێت، ئەوا سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران ڕاستەوخۆ ڕەوانەی ئەو لیژنەیەی دەکات، بەمەرجێك لیژنەکە دەستی نەکردبێت بە لێکۆڵینەوەی بڕگەکانی پرۆژەکە یان پێشنیارەکە.

ماددەی ژمارە (١٢٤)

سەبارەت بەو پێشنیارانەی پەیوەندیدارن بە پرۆژەی یاسایاكان، هەمان ئەو ڕێوشوێنانە دەربارەیان دەگیرێتە بەر كە تایبەتە بە تاوتوێكردنی پرۆژە یاساییەكان كە لەم پەیڕەوی ناوخۆیەدا ئاماژەی پێدراوە، لەگەڵ ڕەچاوكردنی ئەو بابەتانەی كە دەقی تایبەت لەبارەیانەوە هاتووە.

ماددەی ژمارە (١٢٥)

ئەو لایەنەی پرۆژەیەكی یاسایی پێشنیار كردووە دەتوانێت پاشگەزببێتەوە بە داوایەكی نوسراو بۆ سەرۆكی ئەنجومەنی نوێنەران لە هەر كاتێكدا پێش دەستكردن بە تاوتوێكردنی بەندەكانی پرۆژە یاساییەكە. پاش ئەوەی ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران پاشگەزدەبێتەوە لە پێشنیارەكەی وەكو ئەوە وایە هەر پێشنیارەكەی نەخستبێتە ڕوو بەمەرجێك یەكێك لە ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران لەلایەن خۆیەوە داوا نەكات پێشنیارەكە درێژەی پێبدرێت بە پێشكەشكردنی نوسراوێك لەوبارەیەوە بۆ سەرۆكی ئەنجومەنی نوێنەران.

ماددەی ژمارە (١٢٦)

یاسا پێشنیاركراوەكان كە ئەنجومەنی نوێنەران ڕەتی كردۆتەوەیان كەسی پێشكەشكار لێی پاشگەز بووبێتەوە نابێت جارێكی دیكە لە هەمان خولی یاسادانانددا پێشكەش

بکرێـتەوە. سـەرۆکی ئەنجـومەن لە خـولی یاسـادانانی دواتـردا دەتوانێت پرۆژەکە لەگەڵ ئەو زانیاریانەی پەیوەندیدارە پێی بخاتە بەردەمـی ئەنجـومەنی نـوێنەران پاشـان ڕەوانەی لیـژنەی پەیوەندیـدار دەکرێـت، هەروەك سـەرۆك دەتوانێـت ڕاسـتەوخۆ ڕەوانەی لیـژنەی پەیوەندیداری بکـات لەگەڵ ئاگـادارکردنی ئەنجومەن لەیەکەم دانیشتنی دوای ئەمکارە.

بەشی پازدەیەم

پەیماننامە و ڕێککەوتنە نێودەوڵەتیەکان

ماددەی ژمارە (١٢٧)

ڕێکخسـتنی پرۆسـەی پەسـەندکردنی پەیماننـامەو ڕێکـکەوتـنە نێودەوڵەتیەکـان بە یاسـایەك دەبێـت کە لەلایەن زۆریـنەی (٣\٢)ی ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران دادەنرێت.

بەشی شازدەیەم

ڕێکارەکانی یاسادانان

ماددەی ژمارە (١٢٨)

سـەرۆکی ئەنجـومەنی نـوێنەران ئەو پـڕۆژە یاسـاییانەی لەلایەن دەسـەڵاتی جێبەجێکـردنەوە پێشکەشـکراوە ، ڕەوانەی لیـژنە پەیوەندیدارەکان دەکات، تاوەکو بۆچوونی خۆی لەبارەوە بخاتەڕوو پێشخستنەڕووی لە ئەنجومەنی نوێنەران بۆ تـاوتوێکردنی، لەکـاتی

خستنەڕووی لە ئەنجومەنیشدا نوێنەری ئەو لیژنەیەی پڕۆژەکە پێشکەش دەکات ئامادەدەبێت.

ماددەی ژمارە (١٢٩)

هەموو ئەندامێکی ئەنجومەنی نوێنەران مافی ئەوەی هەیە پێشنیار بکات بۆ هەمووارکردن یان لابردن یان زیادکردن یان پەرتکردنی بەندەکان کاتێك دەخرێتە ڕوو بە مەبەستی هەموارکردنی پرۆژەکە.پێویستە گۆڕانکاریە پێشنیارکراوەکە بە نوسراو پێشکەش بە سەرۆکی لیژنە بکرێت پێش بیستوچوار کاتژمێر بەلانیکەم لە ئەنجامدانی دانیشتنەکە کە تێیدا ئەو مادانە تاوتوێ دەکرێت کە هەموارکردن دەیگرێتەوە.

ماددەی ژمارە (١٣٠)

پێویستە لیژنەی دارایی بۆچوونی حکومەت وەربگرێت سەبارەت بە هەر پێشنیارێك کە لیژنەکە دەیخاتە ڕوو دەربارەی ئەنجامدانی گۆڕانکاری لە پڕۆژەی بودجەدا، هەروەها پێویستە ڕاپۆرتی لیژنەکە بۆچوونی حکومەت و پاساوەکانی لەمبارەیەوە لە خۆبگرێت.ئەم بڕیارەش جێبەجێدەبێت بەسەر هەر پێشنیارێکدا کە یەکێك لە لیژنەکانی ئەنجومەنی نوێنەران یا یەکێك لە ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران پێشکەشی دەکات بۆ

هەمـوارکـردنی پـڕۆژەی یاسـایەك، ئەگەر ببێـتە هـۆی بـارگرانی دارایی.

ماددەی ژمارە (١٣١)

سـەرۆکی ئەنجـومەنی نـوێنەران، ڕاپـۆرتی لیـژنەی پەیوەندیـدار دەخـوێنێتەوە هاوکـات بۆچـوونە ناتەباکـانیش لەگەڵ بۆچـوونی زۆرینەی ئەندامانی لیـژنەکە دەخاتە ڕوو لە دانیشـتنێکی تایبەتدا بۆ تاوتوێکـردنی ڕاپۆرتەکە . لە هەموو بارێکیشـدا تـاوتوێکـردنە کە بە پێـی ئەو پـڕۆژەیە بەڕێوەدەچێت کە لیـژنەکە پێشـکەشی کردووە.

ماددەی ژمارە (١٣٢)

بەشـێوەیەکی گشـتی دەسـتدەکرێت بە تـاوویکـردن و ئـاڵوگۆڕکـردنی بنەمـا سـەرەکیەکانی پـڕۆژەکە، ئەگەر ئەنجـومەنی نـوێنەران بە زۆرینـەی دەنـگ لە بـنەڕەتەوە ڕازی نەبـوو لەسەر پڕۆژەکە، ئەوە دەگەیەنێت پڕۆژەکە ڕەتکراوەتەوە.

ماددەی ژمارە (١٣٣)

دوای ڕازیبـوونی ئەنجـومەنی نـوێنەران لە ڕووی بـنەڕەتەوە لەسـەر پڕۆژەکە، دەستدەکرێت بە تاوتوێکردنی یەك بەیەکی بەندەکان دوای خوێنـدنەوەیان. هەر بەنـدێکیش بە جیـا بۆچوونەکـان لەبـارەیەوە وەردەگیرێت و دەنگـی لەسـەر دەدرێت، پاشان لەسەر

پرۆژەکە بە گشتی بۆچوونەکان وەردەگیرێت و دەنگی لەسەر دەدرێت دوای تەواوبوونی خوێندنەوەی بەندەکانی.

ماددەی ژمارە (١٣٤)

دوای کۆتاییهێنان بە تاوتوێکردنی بەندەکان و خستنەڕووی ئەو پێشنیارانەی بۆ هەموارکردن دەخرێنە ڕوو، ڕاوبۆچوونەکان وەردەگیرێت دەربارەی پێشنیارەکانی هەموارکردن، لەسەرەتاوە، هەروەك بەو پێشنیارانە دەست پێدەکرێت کە فراوانترین بواری هەیەو زیاتر دوورە لە دەقە بنەڕەتیەکەوە ، پاشان بۆچوونەکان لەسەر کۆی بەندەکە وەردەگیرێت.

ماددەی ژمارە (١٣٥)

ئەگەر ئەنجومەنی نوێنەران بڕیارێکی دەرکرد سەبارەت بە یەکێك لە بەندەکان بۆ هەموارکردنی بەندێك کە پێشتر ڕەزامەندی لەسەر نیشاندراوە، ئەوا ئەنجومەنی نوێنەراندەتوانێت جارێکی دی ئەو بەندە تاوتوێ بکاتەوە. هەروەها ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت جارێکی دی تاوتوێی بەندێك بکات کە پێشتر بڕیاری لەسەردراوە، ئەگەر هۆکاری نوێ هاتەپێش، پێش کۆتاییهاتن بە تاوتوێکردنی پرۆژەکە، ئەمەش لە سەرداوای حکومەت یان سەرۆکی لیژنە یان ئەندامی ئەنجومەن.

ماددەی ژمارە (١٣٦)

نابێت دەنگ لەسەر پرۆژەی یاسا بدرێت پاش تێپەڕبوونی چوار ڕۆژ نەبێت بەلانی کەم لە کۆتاییهێنان بە تاوتوێکردنەکەو بەم شێوەیەی خوارەوە:

یەکەم: خوێندنەوەی یەکەمی پرۆژەی یاساکە پێشکەش دەکرێت.

دووەم: خوێندنەوەی دووەمی پرۆژەی یاساکە پاش دوو ڕۆژ لانیکەم پێشکەشدەکرێت پاش وەرگرتنی پێشنیارەکان بە شێوەی نوسراو بۆ هەموارکردنی، پاشان گفتوگۆکردنی پرۆژەکە.

بەشی حەڤدەیەم

ناڕەزایی لەسەر پڕۆژە یاساییەکان

ماددەی ژمارە (١٣٧)

ئەنجومەنی سەرۆکایەتی دەتوانێت هەر یاسایەك کەلەلایەن ئەنجومەنی نوێنەرانەوە دەردەکرێت پەسەندبکات لەماوەی دە ڕۆژ لەبەرواری وەرگرتنی، جگە لەو بارانەی کە لە هەردوو مادەی (١١٨)و (١١٩)ی دەستور ئاماژەی پێکراوە. ئەگەر یاساکە ڕەزامەندی لەسەر نیشاننەدرا ئەوا دووبارە دەگەڕێتەوە بۆ ئەنجومەنی نوێنەران.

ماددەی ژمارە (١٣٨)

یەکەم: ئەنجومەنی نوێنەران دانیشتنێك ئەنجام دەدات بەو مەبەستە ، هەروەها ئەنجومەنی نوێنەران بڕیاری هەڵوەشانەوەکەو ئەو

ڕونکردنەوانەی پەیوەندیان پێوە هەیە ڕەوانەی لیژنەی پەیوەندیدار دەکات بۆ لێکۆڵینەوە لە پرۆژە هەڵوەشێنراوە کە نارەزایی لەبارەوە دەربڕاوە لەگەڵ ئەو هۆکارانەی پشتی پێبەستراوە. ڕاپۆرتی لیژنە پەیوەندیدارەکەش دەخرێتە بەردەمی ئەنجومەنی نوێنەران بۆ چاوپێداخشاندنەوەی بەشێوەی (استعجال) . ئەگەر ئەنجومەن پرۆژەی یاساکەی بەزۆرینە پەسەندکرد ئەوا ڕەوانەی ئەنجومەنی سەرۆکایەتی دەکرێت تا ڕەزامەندی لەسەر نیشانبدرێت.

دووەم: ئەگەر بۆ جاری دووەم و لەماوەی دە ڕۆژدا لەبەرواری گەیشتنی پرۆژەی یاساکە بۆ ئەنجومەنی سەرۆکایەتی ڕەزامەندی لەسەر نیشانەدرا، ئەوا ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت بەزۆرینەی (٣\٥)ی ئەندامانی پەسەندی بکات ئەم جارەیان بە پەسەندکراو دادەنرێت.

بەشی هەژدەیەم
ڕێوشوێنەکانی بەرزەفتەکردن (الانضباطية)

ماددەی ژمارە (١٣٩)

ئەگەر ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران پێشێلی پەیڕەوی کرد ، ئەوا سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران یەکێك لەم ڕێوشوێنانەی خوارەوە دەرهەقی جێبەجێدەکات:

١.یادخستنەوەی ئەندام بە پەیڕەوی دانیشتنەکە.

٢. ئەگەر ئەندام پابەند نەبوو ئەوا سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت ئاگاداری بکاتەوەو بەو پێیەش وتەکانی لە کۆنوسی دانیشتنەکەدا دەکوژێنرێتەوە.

٣. لە بەشەکانی دیکەی دانیشتنەکە بواری قسەکردنی پێنادرێت.

ماددەی ژمارە (١٤٠)

ئەگەر ئەندامەکەپابەند نەبوو بۆ بڕیاری ئەنجومەنی نوێنەران، ئەوا سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران مافی ئەوەی هەیە هۆکاری دی بگرێتە بەر بۆ مسۆگەرکردنی ئەو بڕیارە دوای ئاگادارکردنەوەی ئەندامەکە لەو بارەیەوە. هەروەها سەرۆك دەتوانێت دانیشتنەکە ڕابگرێت یان کۆتایی پێبهێنێت، لەم بارەشدا بێبەشکردنەکە دوو هێند زیاتر دەبێت لەوەی ئەنجومەنی نوێنەران بڕیاری لەسەرداوە.

ماددەی ژمارە (١٤١)

ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران کە بێبەشکراوە لە کارەکانی ئەنجومەنی نوێنەران، دەتوانێت داوای ڕاگرتنی بڕگەکانی ئەم بڕیارە بکات بەوەی لەنوسراوێکدا بۆ سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران دانبنێت بەوەی (داوای لێبوردن دەکات کە ڕێزی لە پەیڕەوی ئەنجومەنی نوێنەران نەگرتووە)، ئەمەش لە دانیشتنەکەدا

دەخوێنرێتەوە، پاشان ئەنجومەنی نوێنەران بێ‌مشتومڕ بڕیاری خۆی دەدات لەمبارەیەوە.

بەشی نۆزدەیەم

بودجەی ئەنجومەنی نوێنەران

ماددەی ژمارە (١٤٢)

ئەنجومەنی نوێنەران بودجەیەکی تایبەتی هەیە کە بە هاوئاهەنگی لەگەڵ لایەنە داراییە تایبەتەکان دیاری دەکرێت و لە چوارچێوەی بودجەی گشتی دەوڵەت دادەنرێت.

ماددەی ژمارە (١٤٣)

بەشی دارایی لە ئەنجومەنی نوێنەران ژمێرەی کۆتایی ئەنجومەنی نوێنەران ئامادە دەکات و دەیخاتە بەردەستی دەستەی سەرۆکایەتی بۆ نیشاندانی ڕەزامەندی لەسەری پاشان ڕەوانەکردنی بۆ لیژنەی کاروباری دارایی، هەروەك لیژنەکەش ڕاپۆرتێك لەو بارەیەوە بەرز دەکاتەوە بۆ ئەنجومەنی نوێنەران تا پەسەندی بکات.

ماددەی ژمارە (١٤٤)

خەرجیەکانی ئەنجومەنی نوێنەران دەچێتە ژێر چاودێری و وردبینی دیوانی چاودێری داراییەوە.

بەشی بیستەم

حوکمە کۆتاییەکان

ماددەی ژمارە (١٤٥)

یەکەم: ئەنجومەنی نوێنەران مافی ئەوەی هەیە شاند لە نێوان ئەندامانی بنێری بۆ دەرەوەی عێراق، سەبارەت بە کاروباری تایبەت بە ئەنجومەنی نوێنەران. لەمبارەیەشەوە تایبەتمەندی لیژنەکان ڕەچاو دەکرێت.

دووەم: ئەنجومەنی نوێنەران دەتوانێت بانگهێشتی شاندو کەسایەتیەکان بکات بەمەبەستی ئەنجامدانی دیدار لەگەڵیان بۆ ئاگاداربوون لە بارودۆخی عێراق.

ماددەی ژمارە (١٤٦)

یەکەم: نابێت هیچ کەسێك یان هێزێکی چەکدار بچێتە ناو بارەگای ئەنجومەنی نوێنەرانەوە یان لە نزیك دەروازەکانی بمێنێتەوە تەنها بە ڕەزامەندی دەستەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نوێنەران نەبێت .

دووەم: ڕێگە نادرێت هیچ جۆرە چەکێکی سوك و قورس یان بریندارکەر ببرێتە نێو بارەگای ئەنجومەنی نوێنەران، کە دەستەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نوێنەران جۆرەکەی دیاریدەکات.

سێیەم: ڕێگەنادرێت بەهیچ کەس بچێتە نێو بارەگای ئەنجومەنی نوێنەران مەگەر بە مۆڵەت وەرگرتنی پێشوەخت نەبێت لە سەرۆکی ئەنجومەن.

ماددەی ژمارە (١٤٧)

یەکەم: دەستەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نوێنەران بەرپرسە لە دیوانی ئەنجومەنی نوێنەران.

دووەم: گرتنەدەستی کاروبارەکانی دیوانی ئەنجومەنی نوێنەران لەلایەن سەرۆکی دیوانەوە دەبێت بە پلەی تایبەت، ئەویش ئەرکەکانی خۆی بە گوێرەی یاسا و ئەو دەسەڵاتەی لەلایەن دەستەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نوێنەرانەوە پێی دەبەخشرێت جێبەجێدەکات. هەروەها بەرپرسە لەبەردەم دەستەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نوێنەران، لەمڕووەشەوە ژمارەیەك لە کارمەندان بەپێی پێویستی ئەنجومەنی نوێنەران هاوکاری دەکەن.

سێیەم: ڕاوێژکاران ڕاستەوخۆ پەیوەندیان بە دەستەی سەرۆکایەتیەوە دەبێت، هەروەك بەرپرسن لە بەرامبەر دەستەی سەرۆکایەتی لە پێشکەشکردنی ڕاوێژ و پسپۆڕی بۆ ئەنجومەنی نوێنەران و لیژنە هەمیشەییەکان و ئامادەکردنی ڕاپۆرت و لێکۆڵینەوە و توێژینەوە کە پەیوەندی بە کارەکانی ئەنجومەنی نوێنەران و تایبەتمەندیەکانی هەبێت یان هەر ئەرکێکی دیکە کە دەستەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نوێنەران پێیان بسپێرێت.

ماددەی ژمارە (١٤٨)

دەکرێت گۆڕانکاری لەم پەیڕەوی ناوخۆیەدا بکرێت لەسەر پێشنیاری دەستەی سەرۆکایەتی یان پەنجا ئەندام لە ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران و بەڕەزامەندی زۆرینەی ژمارەی ئەندامان.

ماددەی ژمارە (١٤٩)

بڕیار و فەرمانەکانی ئەنجومەنی نوێنەران دەنوسرێتەوە و بەهەردوو زمانی عەرەبی و کوردی بڵاو دەکرێتەوە.

ماددەی ژمارە (١٥٠)

چاو دەخشێنرێتەوە بەم پەیڕەوەدا و ئەو بەندانەی دەگۆڕدرێت کە ناگونجێت لەگەڵ دەستور، پاش هەمواركردنی دەستورو پەسەندکردنی.

ماددەی ژمارە (١٥١)

نوسینگەی ئەنجومەنی نوێنەران لە پارێزگاکان دەکرێتەوە بۆ مسۆگەربوونی پەیوەندی لە نێوان ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران و جەماوەر.

ماددەی ژمارە (١٥٢)

یەکەم: ئەم پەیڕەوە لە بەرواری پەسەندکردنیەوە لەلایەن ئەنجومەنی نوێنەرانەوە کارپێدەکرێت.

دووەم: ئەم پەیڕەوە لە ڕۆژنامەی فەرمیدا بڵاودەکرێتەوە.

النظام الداخلي
لمجلس النواب العراقي

المصدر: www.ar.parliament.iq

الفصل الأول
أحكـام عامة

المادة:1

مجلس النـواب هـو السـلطة التشـريعية والرقابيـة العليـا، ويمـارس التايبەتمەنـدیتیات المنصـوص عليهـا فـي المـادة 61 مـن الدسـتور، والمواد الأخرى ذات الصلة.

المادة:2

يتألف مجلس النواب من 329 عضوا ، تـم انتخـابهم بموجـب قـانون الانتخابات.

المادة:3

تكفـل أحكـام هـذا النظـام حريـة التعبيـر عـن الـرأي والفكـر لجميـع أعضاء مجلس النواب أيا كانت اتجاهاتهم أو انتماءاتهم السياسـية أو الحزبية بما لا يتعارض وأحكام الدستور، وتضمن حرية المعارضـة الموضـوعية والنقـد البنـاء، وتحقيـق التعـاون بـين مجلـس النـواب والمؤسسات الدستورية الأخرى.

المادة:4

يلتزم أعضاء مجلس النواب في مناقشاتهم وما يتخذونه من قرارات، بأحكام الدستور وهذا النظام.

الفصل الثاني
هيئة رئاسة مجلس النواب

المادة:5

يرأس الجلسة الأولى لاجتماعات مجلس النواب أكبر أعضائه سنا من الحاضرين، وتنحصر مهمته في إدارة الجلسة الأولى وإجراء انتخابات رئيس المجلس ونائبيه.

المادة:6

يؤدي عضو مجلس النواب في الجلسة الأولى اليمين الدستورية بالصيغة الآتية:

بسم الله الرحمن الرحيم:

أقسم بالله العلي العظيم أن أؤدي مهماتي ومسؤولياتي القانونية بتفان وإخلاص وأن أحافظ على استقلال العراق وسيادته وأرعى مصالح شعبه وأسهر على سلامة أرضه وسمائه ومياهه وثرواته ونظامه الديمقراطي الاتحادي وان أعمل على صيانة الحريات العامة والخاصة واستقلال القضاء وألتزم بتطبيق التشريعات بأمانة وحياد... والله على ما أقول شهيد.

المادة:7

أولا:يعلن الرئيس المؤقت فتح باب الترشيح لمناصب رئيس المجلس ونائبيه.
ثانيا: بعد غلق باب الترشيح ينتخب مجلس النواب رئيسا له ثم نائبا أول ثم نائبا ثانيا بالأغلبية المطلقة لعدد أعضاء المجلس بالانتخاب السري المباشر.

المادة:8

أولا:يعلن الرئيس المؤقت نتيجة الاقتراع ويدعو الرئيس الفائز ونائبيه إلى تبوأ المكان المخصص لهيأة الرئاسة.
ثانيا: تتكون هيأة رئاسة المجلس من رئيس المجلس ونائبيه.

المادة:9

تمارس هيأة الرئاسة المهام الآتية:
أولا:تنظيم جدول الأعمال بالتنسيق مع رئيس اللجنة المعنية أو ممثليهم من اللجان لجلسات مجلس النواب وتوزيعه على الأعضاء وأعضاء مجلس الرئاسة وأعضاء مجلس الوزراء مرفقا به مشاريع ومقترحات القوانين والتقارير الموضوعة للمناقشة مع مراعاة أولوية إدراج مشروعات القوانين المقدمة من الحكومة التي أنهت اللجان المختصة دراستها، وكذلك الموضوعات المهمة الجارية وذلك قبل يومين في الأقل من عقد الجلسة ما لم ينص الدستور على مدد أخر.
ثانيا: تصديق محضر الجلسة السابقة لمجلس النواب.
ثالثا:وضع القواعد الخاصة بتنظيم المحاضر.
رابعا: البت بتنازع التايبەتمەندێتيات بين اللجان فيما يتعلق بالقضايا المحالة إليها.

خامسا: إعداد خطة عمل للمجلس والتشكيلات الإدارية التابعة له ومتابعة تنفيذها بعد إقرارها.
سادسا: إقرار الهيكل التنظيمي لديوان المجلس وتعديله ورسم السياسة الإدارية والمالية له واطلاع أعضاء المجلس على ذلك.
سابعا: تنظيم موازنة مجلس النواب السنوية وعرضها على المجلس لإقرارها والإشراف على تنفيذها وإجراء المناقلة بين أبوابها.
ثامنا: تكليف إحدى اللجان بدراسة موضوع معين.
تاسعا: تنظيم علاقات مجلس النواب مع مجلس الرئاسة ومجلس الوزراء والسلطة القضائية.
عاشرا: تنظيم علاقة المجلس بالمجالس التشريعية في الأقاليم ومجالس المحافظات غير المنتظمة في أقاليم.
حادي عشر: تنظيم علاقات المجلس بالمجالس والبرلمانات في الدول الشقيقة والصديقة والاتحادات البرلمانية التي ترتبط بها.
ثاني عشر:
أ. يتوافق الرئيس مع نائبيه في هيأة الرئاسة في الأشراف والرقابة على جميع الموظفين والعاملين في ديوان المجلس وفي اتخاذ القرارات المتعلقة بالتعيين والإيفاد إلى الخارج بما يحقق مبدأ التوازن وتكافؤ الفرص لجميع العراقيين في شغل وظائف الدولة، وفي اتخاذ القرارات المتعلقة بالترفيع ونقل الخدمة والتقاعد والانضباط وفقا للقوانين النافذة في الدولة، وتكون الأوامر بتوقيع رئيس المجلس أو من ينوب عنه في حالة غيابه.
ب. في حالة غياب احد أعضاء هيأة الرئاسة تصدر القرارات باتفاق العضوين الحاضرين.
ثالث عشر: تسمية مقررين من بين أعضاء المجلس.

رابع عشر: اتخاذ القرارات المتعلقة بإيفاد أعضاء هيأة الرئاسة وأعضاء مجلس النواب داخل وخارج العراق بالتشاور مع رؤساء الكتل البرلمانية.

خامس عشر: إشراف هيأة الرئاسة على دائرة البحوث وضمان حياديتها.

المادة:10

يدعو رئيس المجلس أو النائبان مجتمعين هيأة الرئاسة إلى اجتماعات دورية ويجوز له أو لهما مجتمعين دعوة الهيأة إلى اجتماعات طارئة لها، ويكون الاجتماع صحيحا بحضور أغلبية الهيأة.

المادة:11

أولا: في حالة تعذر قيام الرئيس أو نائبيه بمهامهم يتولى رئاسة المجلس من يتم انتخابه بشكل مؤقت بأغلبية الحاضرين للجلسة ذاتها.

ثانيا: يدعو الرئيس أو النائبان مجتمعين إلى عقد الجلسات بموجب برنامج الجلسة المتوافق عليه في هيأة الرئاسة.

ثالثا . ترفع الجلسات بالتوافق أو باتفاق الرئيس مع احد النائبين.

المادة:12

أولا:عند تقديم أحد أعضاء هيأة الرئاسة الاستقالة من منصبه تقبل بعد موافقة المجلس بأغلبية عدد أعضائه الحاضرين.

ثانيا: لمجلس النواب إقالة أي عضو من هيأة رئاسته وفق القانون.

ثالثا: إذا خلا منصب رئيس المجلس أو أي من نائبيه لأي سبب كان ينتخب المجلس بالأغلبية المطلقة خلفا له في أول جلسة يعقدها لسد الشاغر وفقا لضوابط التوازنات السياسية بين الكتل.

الفصل الثالث
العضوية في المجلس

المادة:13

يجب أن تتوفر في عضو مجلس النواب الشروط الآتية:
أولا: أن يكون عراقيا كامل الأهلية وفقا للمادة :49 الفقرة ثانيا من الدستور.
ثانيا: أن لا يكون مشمولا بأحكام اجتثاث البعث وفقا للمادة :135 الفقرة ثالثا من الدستور.
ثالثا: أن تنطبق عليه الشروط الأخرى المنصوص عليها في قانون الانتخابات.

المادة: 14

يعد المرشح المنتخب عضوا في المجلس ويتمتع بجميع حقوق العضوية ابتداء من تاريخ المصادقة على نتائج الانتخابات ويباشر مهامه بعد أداء اليمين الدستورية.

المادة:15

يعد عضو المجلس الذي يصبح عضوا في مجلس الرئاسة أو في مجلس الوزراء مستقيلا من عضوية المجلس ولا يتمتع بامتيازات العضوية.

المادة:16

يلتزم عضو المجلس بما يأتي:
أولا: حضور اجتماعات المجلس ولجانه التي هو عضو فيها ولا يجوز التغيب إلا بعذر مشروع يقدره الرئيس أو رئيس اللجنة المختصة.
ثانيا: إحاطة هيأة الرئاسة علما بسفره خارج العراق.

المادة:17

أولا:للرئيس منح العضو إجازة اعتيادية مدة لا تزيد على 15: خمسة عشر يوما خلال كل دورة سنوية للمجلس.
ثانيا: للعضو التمتع بالإجازة المرضية الممنوحة له أصوليا ، وتقدر هيأة الرئاسة حالات الولادة.
ثالثا:لا تعتبر فترة الإيفاد من قبل مجلس النواب غيابا للعضو.

المادة:18

أولا:ينشر الحضور والغياب في نشرة المجلس الاعتيادية وإحدى الصحف.
ثانيا: لهيأة الرئاسة في حالة تكرر الغياب من دون عذر مشروع خمس مرات متتالية او عشر مرات غير متتالية خلال الدورة السنوية أن توجه تنبيها خطيا إلى العضو الغائب تدعوه إلى

الالتزام بالحضور وفي حالة عدم امتثاله لهيأة الرئاسة يعرض الموضوع على المجلس بناء على طلب الهيأة.
ثالثا . تستقطع من مكافأة عضو مجلس النواب في حالة غيابه نسبة معينة يحددها المجلس.

المادة:19

أولا: لا يجوز الجمع بين عضوية مجلس النواب، وأي عمل، أو منصب رسمي أخر.
ثانيا: لا يجوز الجمع بين عضوية مجلس النواب وعضوية المجالس التشريعية في الأقاليم ومجالس المحافظات وعلى العضو أن يختار العضوية في إحدى الجهتين وإن لم يختر يعد عضوا في مجلس النواب فقط.
ثالثا: لا يجوز للعضو أن يتعاقد مع دوائر الدولة بنفسه أو بوساطة غيره في أثناء مدة عضويته و لا يجوز استغلال عضويته لمصلحته الخاصة.

المادة:20

أولا: لا يسأل العضو عما يبديه من آراء أو مايورده من وقائع أثناء ممارسة عمله في المجلس.
ثانيا: لا يجوز إلقاء القبض على العضو خلال مدة الفصل التشريعي إلا إذا كان متهما بجناية، وبموافقة الأعضاء بالأغلبية المطلقة على رفع الحصانة عنه، أو إذا ضبط متلبسا بالجرم المشهود في جناية.

ثالثا:لايجوز إلقاء القبض على العضو خارج مدة الفصل التشريعي إلا إذا كان متهما بجناية، وبموافقة رئيس مجلس النواب على رفع الحصانة عنه، أو إذا ضبط متلبسا بالجرم المشهود في جناية.

الفصل الرابع
إنعقاد المجلس

المادة:21
تنعقد جلسات المجلس في بغداد ويمكن عقدها في أماكن أخرى عند الاقتضاء.

المادة:22
أولا:لمجلس النواب دورة انعقاد سنوية بفصلين تشريعيين أمدهما ثمانية أشهر يبدأ أولهما في 1 آذار وينتهي في 30 حزيران من كل سنة، ويبدأ ثانيهما في 1 أيلول وينتهي في 31 كانون الأول.
ثانيا: لا ينتهي الفصل التشريعي الذي عرضت فيه الموازنة العامة للدولة إلا بعد الموافقة عليها.
ثالثا:تنعقد جلسات المجلس على الأقل يومين في الأسبوع ولهيأة الرئاسة تمديدها أو تحديدها حسب الضرورة.

المادة:23
يتحقق نصاب انعقاد المجلس بحضور الأغلبية المطلقة لعدد أعضائه وتتخذ قراراته بالأغلبية البسيطة لعدد الأعضاء الحاضرين، ما لم

ينص الدستور على غير ذلك، وعند تساوي الأصوات يرجح الجانب الذي صوت معه الرئيس.

المادة:24

لا يجوز افتتاح الجلسة إلا بحصول النصاب القانوني للحضور المنصوص عليه في المادة: 23 من هذا النظام، وإذا تبين أن النصاب القانوني لم يكتمل أجل الرئيس افتتاحها لمدة لا تقل عن نصف ساعة ، فإذا لم يكتمل أيضا يعلن الرئيس تأجيل الجلسة وي عيّن موعد آخر لانعقادها.

المادة:25

يعد وجود النصاب لازما عند التصويت ولا ي شترط لصحة استمرار الاجتماع.

المادة:26

يستمر المجلس في ممارسة أعماله مع مراعاة أحكام المادة: 56 من الدستور.

المادة:27

يحق للعضو أثناء جلسات المجلس أن يعترض :نقطة نظام على سير المناقشات إذا خالفت إحدى مواد الدستور أو النظام أو تجاوزت جدول أعمال الجلسة وعليه بيان رقم المادة التي يحتج بها ونصها.

المادة:28

لمجلس الرئاسة أو لرئيس مجلس الوزراء او لرئيس مجلس النواب او لخمسين عضوا من أعضائه دعوته للانعقاد في جلسة استثنائية على أن يقتصر الاجتماع على النظر في الموضوعات المحددة في الدعوة.

المادة:29

أولا:تكون جلسات المجلس علنية إلا إذا تطلبت الضرورة غير ذلك بطلب من رئيس الجلسة أو باقتراح من مجلس الرئاسة أو رئيس مجلس الوزراء أو بطلب من 35 عضوا من أعضائه وبموافقة المجلس بأغلبية الحاضرين. وفي هذه الحالة لا يحضر أحد الجلسة حتى من موظفي المجلس ويقوم النائبان ومن ينسب من قبل هيأة الرئاسة بتنظيم المحضر.
ثانيا: تنشر محاضر الجلسات بالوسائل التي تراها هيأة رئاسة المجلس مناسبة.

الفصل الخامس
تايبەتمەندێتيات المجلس

المادة:30

يمارس المجلس تايبەتمەندێتياته المنصوص عليها في المادة:61 من الدستور.

المادة:31

يمارس المجلس التايبەتمەندێتيات التشريعية الآتية:

أولا:إصدار النظام الداخلي الخاص به.
ثانيا: تشريع القانون الذي يعالج استبدال أعضائه في حالة الاستقالة أو الإقالة أو الوفاة أو فقدان العضوية لأي سبب آخر.
ثالثا:النظر في مشاريع القوانين المقترحة من مجلس الرئاسة أو مجلس الوزراء بما في ذلك مشروعي قانوني الموازنة العامة للدولة والموازنة التكميلية، والمصادقة على الحساب الختامي، ويختص أيضا بإجراء المناقلة بين أبواب وفصول الموازنة العامة وتخفيض مجمل مبالغها، وله أيضا عند الضرورة أن يقترح على مجلس الوزراء زيادة إجمالي مبالغ النفقات وذلك وفقا للمادة/ 62 من الدستور.
رابعا:المصادقة على موازنة مستقلة ووافية للقضاء.
خامسا:المصادقة على موازنة مجلس النواب ولجانه.
سادسا:النظر في مشروعات القوانين المقترحة من قبل أعضاء المجلس ولجانه.
سابعا : في حالة عدم موافقة مجلس الرئاسة على القوانين ت عاد إلى مجلس النواب لإعادة النظر في النواحي المعترض عليها، والتصويت عليها بالأغلبية، وترسل ثانية إلى مجلس الرئاسة للموافقة عليها، وفي حالة عدم موافقة هيأة الرئاسة على القوانين ثانية ، خلال عشرة أيام من تاريخ وصولها إليه، ت عاد إلى مجلس النواب، الذي له أن يقرها بأغلبية ثلاثة أخماس عدد أعضائه، غير قابلة للاعتراض، ويعد مصادقا عليها.

المادة:32

يتولى مجلس النواب أعمال الرقابة على السلطة التنفيذية، وتتضمن الرقابة الصلاحيات الآتية:

أولا: مساءلة أعضاء مجلس الرئاسة ومسائلة واستجواب أعضاء مجلس الوزراء بمن فيهم رئيس الوزراء وأي مسؤول آخر في السلطة التنفيذية.
ثانيا: إجراء التحقيق مع أي من المسؤولين المشار إليهم في أعلاه بشأن أي واقعة يرى المجلس إن لها علاقة بالمصلحة العامة أو حقوق المواطنين.
ثالثا: طلب المعلومات والوثائق من أية جهة رسمية، بشأن أي موضوع يتعلق بالمصلحة العامة أو حقوق المواطنين او تنفيذ القوانين او تطبيقها من قبل هيئات ومؤسسات السلطة التنفيذية.
رابعا: طلب حضور أي شخص أمامه للإدلاء بشهادة أو توضيح موقف أو بيان معلومات بشأن أي موضوع كان معروضا أمام مجلس النواب ومدار بحث من قبله.
خامسا: لأعضاء مجلس النواب القيام بزيارات تفقدية إلى الوزارات ودوائر الدولة للإطلاع على حسن سير وتطبيق أحكام القانون.

الفصل السادس
مهام رئيس المجلس ونائبيه

المادة: 33

رئيس المجلس هو الذي يمثله ويتحدث باسمه.

المادة: 34

يمارس الرئيس المهام الآتية:
أولا: العمل على تطبيق الدستور والقوانين والنظام الداخلي للمجلس.

ثانيا: افتتاح جلسات المجلس وترؤسها.
ثالثا:دعوة مجلس النواب الى جلسة استثنائية.
رابعا:طلب تمديد الفصل التشريعي لدورة انعقاد مجلس النواب بما لا يزيد على ثلاثين يوما .
خامسا:إدارة المناقشات والمحافظة على انتظامها، وتحديد موضوع البحث، ويوجه نظر المتحدث إلى التزام حدود الموضوع والنظام وله أن يوضح أو يستوضح أية مسألة يراها غامضة.
سادسا:عرض الأمور التي تتطلب إجراء التصويت عليها وإعلان نتائجها.
سابعا : تمثيل المجلس في الاحتفالات الوطنية والمناسبات الأخرى وله تخويل احد نائبيه او غيرهما من الأعضاء.
ثامنا : اتخاذ التدابير اللازمة لحفظ الأمن والنظام داخل المجلس.
تاسعا : الرقابة والإشراف على جميع الموظفين والعاملين في ديوان المجلس وممارسة كافة الصلاحيات المقررة له في هذا الشأن بما لا يتعارض مع المادة:9 من هذا النظام.

المادة:35

أولا:يمارس النائب الأول المهام الآتية:
أ. القيام بمهام رئيس المجلس عند غيابه او تعذر قيامه بتلك المهام.
ب. متابعة اعمال اللجان الدائمة وتقديم التقارير بشأنها وفقا لما اتفق عليه في هيأة الرئاسة.
ج. تولي رئاسة الأجتماعات المشتركة للجان الدائمة في المجلس.
ثانيا: يمارس النائب الثاني المهام الآتية:

أ. القيام بأعمال رئيس المجلس عند غيابه وغياب النائب الأول أو عند تعذر قيامهما بتلك المهام.
ب. متابعة أعمال اللجان الدائمة وتقديم التقارير بشأنها وفقا لما اتفق عليه في هيأة الرئاسة.
ج. التثبت من حصول النصاب القانوني لانعقاد المجلس والأشراف على عملية تسجيل غياب الأعضاء بعذر أو من دونه.
د. تنظيم جدول بطالبي الحديث من أعضاء المجلس.
ثالثا:يترأس عضو هيأة الرئاسة اجتماعات اللجان الدائمة عند حضوره لها ولا يحق له التصويت.
رابعا:لهيأة الرئاسة أن تسند مهام إضافية لأي من النائبين.

المادة:36

يمارس المقرران المهام الآتية:
أولا . مراقبة عملية فرز الأصوات بعد تصويت أعضاء المجلس.
ثانيا . تنظيم محاضر الجلسات وخلاصتها وتوثيقها وتوزيعها على الأعضاء.
ثالثا . أي مهام أخرى تناط بهما من قبل هيأة الرئاسة.

الفصل السابع

سير العمل في المجلس

المادة:37

أولا:تعد هيأة الرئاسة جدول أعمال مجلس النواب الأسبوعي بالتنسيق مع رؤساء اللجان المختصة وتقوم بتوزيعه او تبليغه للأعضاء قبل انعقاد الجلسة الأولى الأسبوعية بيومين على الأقل.
ثانيا: لا يجوز عرض أي موضوع لم يدرج في جدول الأعمال ومناقشته إلا بموافقة أغلبية الأعضاء الحاضرين.
ثالثا:تناقش فقرات جدول الأعمال بحسب تسلسلها الوارد في الجدول ولا يصار إلى مناقشة أية فقرة جديدة إلا بعد الانتهاء كليا من مناقشة الفقرة السابقة، وإذا تعذر إتمام النقاش فلهيأة الرئاسة تأجيل النظر فيها إلى جلسة ثانية.

المادة:38

أولا:لهيأة الرئاسة وبعد التشاور مع رؤساء الكتل البرلمانية إصدار بيانات باسم مجلس النواب حول القضايا الهامة والمستجدات التي ترى ضرورة إصدار بيان حولها.
ثانيا: لعضو المجلس الإدلاء ببيان عن موضوع غير وارد في جدول الأعمال إذا كان يتعلق ببعض الأمور الخطيرة أو ذات الأهمية العاجلة بعد موافقة هيأة الرئاسة عليه وتقديرها له.

المادة:39

أولا: يفتتح الرئيس كل جلسة مع ذكر رقم الجلسة على الوجه الأتي:
:بسم الله الرحمن الرحيم... نيابة عن الشعب نفتتح الجلسة
ثانيا: تلاوة آيات من القرآن الكريم في بداية كل جلسة.

المادة:40

أولا:لعضو مجلس الرئاسة ومجلس الوزراء حضور جلسات المجلس بناء على طلبه، وموافقة هيأة الرئاسة، والمشاركة في النقاشات المتعلقة بشؤون وزارته او الشؤون المتعلقة بالحكومة وله استصحاب كبار موظفي الوزارة للاستعانة بهم بأذن من الرئيس.
ثانيا: للمواطنين والعاملين في حقل الأعلام حضور جلسات المجلس بأذن من هيأة الرئاسة ما لم تكن الجلسات سرية.

المادة:41

يتحدث العضو في الجلسة بإذن من الرئيس، وللرئيس تحديد مدة زمنية للحديث، ولا يجوز للعضو أن يتحدث أكثر من الوقت المسموح به، كما لا يجوز الحديث أكثر من مرتين في ذات الموضوع إلا إذا أجاز رئيس الجلسة ذلك.

المادة:42

أولا:يوجه العضو حديثه إلى رئيس الجلسة على ان لايخرج عن الموضوع ويتحاشى التكرار. وعند الإخلال بذلك للرئيس وحده ان يلفت نظره إلى التزام أحكام النظام الداخلي.
ثانيا: لا يسمح العودة إلى الموضوعات التي تم حسمها.

المادة:43

للمتحدث التعبير عن رأيه ووجهة نظره مع وجوب المحافظة على احترام المؤسسات الدستورية للدولة وهيبتها واحترام مجلس النواب ورئاسته وأعضائه، ولا يأتي بأمرٍ مخل بالنظام والوقار الواجب في الجلسة.

المادة:44

لا يسمح لأحد غير رئيس الجلسة مقاطعة المتحدث، ولا إبداء أية ملحوظة إليه، وللرئيس وحده الحق في أن ينبه المتكلم في أية لحظة أثناء حديثة إلى مخالفته لأحكام المادة السابقة، أو غيرها من إحكام هذا النظام، أو إلى إن رأيه قد وضح وضوحا كافيا وانه لا محل لاسترساله في الكلام.

المادة:45

لرئيس الجلسة إن يأمر بحذف أي حديث يصدر من احد الأعضاء مخالفا للنظام من محضر الجلسة وعند الاعتراض على ذلك يعرض الأمر على المجلس، الذي يصدر قراره في هذا الشأن من دون مناقشة.

المادة:46

إذا اختل النظام داخل المجلس ولم يتمكن الرئيس من إعادته، يرفع الجلسة أو يؤجلها.

الفصل الثامن
الإجراءات الخاصة بمجلس رئاسة الدولة

المادة:47

يعقد مجلس النواب اجتماعا خاصا لمناقشة ترشيح وانتخاب رئيس الجمهورية ونائبيه طبقا للمادة :70 من الدستور.

المادة:48

يؤدي رئيس الجمهورية ونائباه اليمين الدستورية أمام مجلس النواب بالصيغة المنصوص عليها في المادة:50 من الدستور.

الفصل التاسع

إجراءات منح الثقة للوزارات ومتابعة برامج الوزارات

المادة:49

أولا: يعرض رئيس مجلس الوزراء المكلف أسماء أعضاء وزارته والمنهاج الوزاري على مجلس النواب.

ثانيا: يحال المنهاج الوزاري إلى لجنة خاصة يرأسها احد نائبي رئيس المجلس لإعداد تقرير يقدم للمجلس قبل التصويت عليه.

ثالثا: تعد الوزارة حائزة على ثقة المجلس عند الموافقة على الوزراء منفردين والمنهاج الوزاري بالأغلبية المطلقة.

الفصل العاشر

السؤال والمساءلة والاستجواب

المادة:50

لكل عضو أن يوجه إلى أعضاء مجلس الرئاسة أو رئيس مجلس الوزراء أو نوابه أو الوزراء أو رؤساء الهيئات المستقلة ورؤساء الدوائر غير المرتبطة بوزارة أو غيرهم من أعضاء الحكومة أسئلة خطية مع إعلام هيأة الرئاسة في شأن من الشؤون التي تدخل في تايبەتمەندێتیهم، وذلك للاستفهام عن أمر لا يعلمه العضو، أو للتحقق

من حصول واقعة وصل علمها إليه، أو للوقوف على ما تعتزمه الحكومة في أمر من الأمور.

المادة:51

تدرج هيأة الرئاسة السؤال الذي تكون الإجابة عنه شفاها في جدول أعمال أقرب جلسة مناسبة وذلك بعد أسبوع على الأقل من تاريخ إبلاغه إلى المسؤول المعني. ولا يجوز أن يتأخر الرد على السؤال أكثر من أسبوعين.

المادة:52

لا يجوز أن تدرج بجدول الأعمال الأسئلة المرتبطة بموضوعات محالة إلى لجان المجلس، قبل أن تقدم اللجنة تقريرها إلى المجلس، ولا يجوز أن يدرج للعضو الواحد أكثر من سؤال في جلسة واحدة وتكون الإجابة عن الأسئلة بحسب ترتيب قيدها.

المادة:53

للعضو الذي وجه السؤال من دون غيره أن يستوضح المسؤول المعني، وأن ي عقب على الإجابة، ومع ذلك فلرئيس المجلس، إذا كان السؤال متعلقا بموضوع له أهمية عامة أن يأذن، بحسب تقديره، لرئيس اللجنة المختصة بموضوع السؤال أو لعضو آخر بإبداء تعليق موجز أو ملاحظات موجزة على الإجابة.

المادة:54

يجوز للعضو سحب سؤاله في أي وقت، ويسقط السؤال بزوال صفة مقدمه، أو من وجه إليه.

المادة:55

يجوز لخمسة وعشرين عضوا من أعضاء مجلس النواب طرح موضوع عام للمناقشة لاستيضاح سياسة وأداء مجلس الوزراء أو إحدى الوزارات ويقدم إلى رئيس مجلس النواب ويحدد رئيس مجلس الوزراء موعدا للحضور مع تحديد سقف زمني أمام مجلس النواب لمناقشته.

المادة:56

لعضو مجلس النواب، وبموافقة خمسة وعشرين عضوا توجيه استجواب إلى رئيس مجلس الوزراء أو احد نوابه أو الوزراء لتقييم أدائهم في الشؤون التي تدخل في تايبەتمەندێتیهم، ولا تجري المناقشة في الاستجواب إلا بعد سبعة أيام في الأقل من تقديمه.

المادة:57

لمجلس النواب مساءلة أعضاء مجلس الرئاسة بناء على طلب مسبب وبالأغلبية المطلقة لعدد أعضائه.

المادة:58

يقدم طلب توجيه الاستجواب كتابة إلى رئيس المجلس موقعا من طالب الاستجواب وبموافقة خمسة وعشرين عضوا على الأقل مبينا فيه بصفة عامة موضوع الاستجواب وبيانا بالأمور المستجوب عنها، والوقائع والنقاط الرئيسة التي يتناولها الاستجواب والأسباب التي يستند إليها مقدم الاستجواب، ووجه المخالفة الذي ينسبه إلى من وجه إليه الاستجواب، وما لدى المستجوب من أسانيد تؤيد ما

ذهب إليه.ولا يجوز أن يتضمن الاستجواب أمورا مخالفة للدستور أو القانون أو عبارات غير لائقة، أو أن يكون متعلقا بأمور لا تدخل في تايبەتمەندێتی الحكومة أو أن تكون في تقديمه مصلحة خاصة أو شخصية للمستجوب. كما لا يجوز تقديم طلب استجواب في موضوع سبق للمجلس أن فصل فيه ما لم تطرأ وقائع جديدة تسوغ ذلك.

المادة:59

للمستجوب الحق في سحب طلبه بالاستجواب في أي وقت ويسقط الاستجواب بزوال صفة من تقدم به أو من وجه إليه.

المادة:60

إذا رغب احد أعضاء هيئة الرئاسة توجيه سؤال أو إن يتقدم بطلب استجواب إلى أحد أعضاء مجلس الوزراء، عليه أن يترك منصة الرئاسة ويجلس في المكان المخصص له في قاعة اجتماع المجلس.

المادة:61

إذا انتهت المناقشة باقتناع المجلس بوجهة نظر المستجوب تعد المسألة منتهية. وبخلافه يجوز أن يؤدي الاستجواب إلى سحب الثقة بالمستجوب على المجلس وفقا للإجراءات الواردة في النظام الداخلي.

الفصل الحادي عشر

الإقالة وسحب الثقة

المادة:62

يتم إعفاء احد أعضاء مجلس الرئاسة بالأغلبية المطلقة لعدد أعضاء مجلس النواب، بعد إدانة احدهم من المحكمة الاتحادية العليا في إحدى الحالات الآتية:

أولا:الحنث في اليمين الدستورية.

ثانيا: انتهاك الدستور.

ثالثا:الخيانة العظمى.

المادة:63

لمجلس النواب سحب الثقة من احد الوزراء، بالأغلبية المطلقة، وي عد مستقيلا من تاريخ قرار سحب الثقة ولا يجوز طرح موضوع سحب الثقة بالوزير الا بناء على رغبته، أو طلبٍ موقعٍ من خمسين عضوا ، اثر مناقشة استجوابٍ موجه اليه، ولا يصدر المجلس قراره في الطلب الا بعد سبعة ايام في الأقل من تاريخ تقديمه.

المادة:64

أولا:لمجلس الرئاسة ، تقديم طلب الى مجلس النواب بسحب الثقة من رئيس مجلس الوزراء.

ثانيا: لمجلس النواب وبناء على طلب خ مس أعضائه طرح سحب الثقة من رئيس مجلس الوزراء اثر استجواب موجه إليه، ولا

يجوز أن يقدم هذا الطلب إلا بعد سبعة أيام في الأقل من تاريخ تقديم الطلب.

ثالثا:يقرر مجلس النواب سحب الثقة من رئيس مجلس الوزراء، بالأغلبية المطلقة لعدد أعضائه.

المادة:65

تعد الوزارة مستقيلة في حالة سحب الثقة من رئيس مجلس الوزراء.

المادة:66

في حالة التصويت على سحب الثقة من مجلس الوزراء بأكمله، يستمر رئيس مجلس الوزراء والوزراء في مناصبهم لتصريف الأمور اليومية، لمدة لا تزيد على ثلاثين يوما ، الى حين تأليف مجلس الوزراء الجديد، وفقا لأحكام المادة:73 من الدستور.

المادة:67

لمجلس النواب، حق استجواب مسؤولي الهيئات المستقلة وفقا للإجراءات المتعلقة بالوزراء، وله إعفاؤهم بالأغلبية المطلقة.

الفصل الثاني عشر
لجان المجلس

المادة:68

تشكل لجنة مؤقتة لتعديل الدستور وتمارس المهام المنصوص عليها في المادة:142 من الدستور.

المادة:69

تشكل اللجان الدائمة في أول جلسة يعقدها المجلس بعد إقرار النظام الداخلي ويراعى في تشكيلها رغبة العضو وتايبەتمەندێتيه وخبرته.

المادة:70

أولا: تشكل في المجلس اللجان الدائمة المحددة فيما يلي:
1.لجنة العلاقات الخارجية، 2.لجنة الأمن والدفاع، 3. اللجنة القانونية، 4.لجنة النفط والغاز والثروات الطبيعية، 5.لجنة النزاهة، 7.اللجنة المالية، 8.لجنة الاقتصاد والاستثمار والأعمار، 9.لجنة التربية والتعليم، 10.لجنة الصحة والبيئة، 11.لجنة العمل والخدمات، 12.لجنة الأقاليم والمحافظات، غير المنتظمة في إقليم، .12.13لجنة حقوق الإنسان، 14.لجنة الثقافة والأعلام والسياحة والآثار، 15.لجنة الأوقاف والشؤون الدينية، 16.لجنة المرحلين والمهجرين والمغتربين، 17.لجنة الزراعة والمياه و الأهوار، 18.لجنة اجتثاث البعث، 19.لجنة الشهداء والضحايا والسجناء السياسيين، 20.لجنة الشباب والرياضة، 21.لجنة المرأة والأسرة والطفولة، 22.لجنة مؤسسات المجتمع المدني، 23.لجنة شؤون الأعضاء والتطوير البرلماني، 24.لجنة العشائر، 25.لجنة الشكاوي.

المادة:71

تشكيل لجنة مؤقتة لمراقبة تنفيذ المادة:140 من الدستور عند تطبيقها.

المادة:72

أولا: لكل عضو الحق بأن يرشح نفسه لعضوية إحدى اللجان ورئاستها.
ثانيا: تعرض هيأة الرئاسة أسماء المرشحين لكل لجنة من اللجان الدائمة على المجلس للتصويت عليها في قائمة واحدة يتم التوافق عليها من قبل الكتل البرلمانية.

المادة:73

تتكون كل لجنة من اللجان الدائمة من عدد من الأعضاء لا يقل عددهم عن سبعة أعضاء ولا يزيد على خمسة عشر عضوا .

المادة:74

تنتخب كل لجنة خلال ثلاثة أيام تالية لبداية تشكيلها من بين أعضائها رئيسا ونائبا للرئيس ومقررا ، وذلك بالأغلبية لعدد أعضائها.

المادة:75

أولا: تعقد اللجان اجتماعات دورية يحددها رئيس اللجنة أو نائبه عند غيابه وتتم دعوة الأعضاء عن طريق المقرر.
ثانيا: يكتمل النصاب في اجتماعات اللجان بحضور أكثرية عدد أعضائها.
ثالثا:تتخذ اللجان قراراتها بالأغلبية المطلقة لعدد أعضائها وترفع قراراتها لهيأة الرئاسة بتوقيع رئيس اللجنة أو نائبه أو أعضاء اللجنة بغيابهم.
رابعا: للجان الاستعانة بالخبراء عند الحاجة إليهم وتحدد أجورهم بعد الاتفاق مع هيأة الرئاسة.

المادة:76

أولا: للجنة دعوة أي عضو من أعضاء المجلس لإبداء الرأي في القضايا المعروضة عليها ولا يحق له التصويت ولها دعوة أي موظف حكومي بعلم مرجعه أو خبير أو مختص من غير أعضاء المجلس للاستئناس برأيهم.

ثانيا: لكل عضو من أعضاء المجلس الحق في حضور اجتماعات أية لجنة وله بعد استئذان رئيس الجلسة إبداء رأيه دون الاشتراك في التصويت.

المادة:77

أولا: للجنة وبموافقة أغلبية أعضائها دعوة أي وزير أو من هو بدرجته للاستيضاح مع إعلام رئيس مجلس النواب ورئيس مجلس الوزراء وعلى المسؤول المدعو حضور اجتماع اللجنة خلال سبعة أيام من تاريخ تسلمه الدعوة.

ثانيا: للجنة وبموافقة أغلبية أعضائها دعوة وكلاء الوزراء وأصحاب الدرجات الخاصة وغيرهم من موظفي الحكومة :مدنيين وعسكريين مباشرة للاستيضاح وطلب المعلومات مع إعلام رئيس مجلس النواب ورئيس مجلس الوزراء بذلك.

ثالثا:لوزير الدولة لشؤون مجلس النواب أو من يمثله حضور اجتماعات اللجان بعد دعوتها للتنسيق والتعاون وتبادل المعلومات بين الحكومة والمجلس.

رابعا: للجنة توثيق أي لقاء مع أي مسؤول يدخل ضمن صلاحياتها صوتيا أو صورة وصوتا .

المادة:78

للجان الدائمة الطلب بعلم هيأة الرئاسة من دوائر الدولة ومنظمات المجتمع المدني تزويدها بالوثائق والمعلومات التي تحتاج إليها.

المادة:79

يعد حضور العضو اجتماعات اللجان بمنزلة حضور جلسات المجلس وتسري بحقه أحكام هذا النظام الداخلي عند تغيبه عن حضور اجتماعاتها.

المادة:80

عند حصول نقص في عدد أعضاء إحدى اللجان ينتخب المجلس عضوا جديدا بدلا عنه.

المادة:81

أولا: على الرئاسة إحالة الموضوعات بكامل وثائقها إلى اللجان لدراستها ومناقشتها واتخاذ التوصيات المناسبة في شأنها.
ثانيا: تنظم كل لجنة محاضر جلساتها وت ثبت أسماء الحاضرين والغائبين من الأعضاء وتدون ما يدور فيها من نقاش وآراء وتتخذ قراراتها بالأغلبية وعند تساوي الأصوات ي رجح الجانب الذي صوت معه الرئيس.

المادة:82

للمجلس تشكيل لجان فرعية ولجان مؤقتة ولجان تحقيق بحسب مقتضيات العمل والموضوعات المعروضة عليه.

المادة:83

يتم تشكيل اللجان المؤقتة ولجان التحقيق بموافقة أغلبية عدد الحاضرين في المجلس بناء على اقتراح من هيأة الرئاسة أو من خمسين عضوا من الأعضاء.

المادة:84

تتمتع لجنة التحقيق بصلاحية تقصي الحقائق فيما هو معروض عليها من قضايا ويحق للجنة دعوة أي شخص لسماع أقواله على وفق الطرق الأصولية ولها حق الاطلاع على كل ما له علاقة بالقضية المعروضة عليها من دون المساس بالقضايا المعروضة على القضاء ولها الاستعانة بالخبراء ويتم تحديد أجورهم بالاتفاق مع هيأة الرئاسة.

المادة:85

ترفع اللجنة بعد إنهاء التحقيق تقريرها وتوصياتها إلى هيأة الرئاسة لعرضها على المجلس لاتخاذ ما يراه مناسبا .

المادة:86

للجنة الحق في إقالة رئيس اللجنة أو نائبه أو المقرر عند ثبوت عدم كفائته أو عجزه.

الفصل الثالث عشر

تايبەتمەندێتى اللجان الدائمة

المادة:87

أولا: لكل لجنة دائمة اقتراح القوانين ذات العلاقة بتايبەتمەندێتيها وفقا للضوابط التي ينص عليها هذا النظام.

ثانيا: تتولى كل لجنة من اللجان الدائمة دراسة مشروعات القوانين واقتراحات مشروعات القوانين، المتعلقة بتايبەتمەندێتيها وإبداء الرأي فيها وغير ذلك من الموضوعات التي تحال إليها من هيأة الرئاسة و المتعلقة بالتايبەتمەندێتيات المبينة في هذا النظام.
ثالثا:لكل لجنة متابعة ومراقبة حفظ التوازن في المؤسسات ذات العلاقة بتايبەتمەندێتيها.

المادة:88

لجنة العلاقات الخارجية:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:دراسة الموقف الدولي والإقليمي والتطورات السياسة الدولية.
ثانيا: متابعة السياسة الخارجية للدولة والتمثيل الدبلوماسي.
ثالثا:متابعة المؤتمرات الدولية.
رابعا:دراسة الاتفاقات والمعاهدات السياسية الدولية بالتعاون مع اللجنة القانونية.
خامسا:اقتراح التشريعات المنظمة للسلكين الدبلوماسي والقنصلي.
سادسا:متابعة الشؤون الخاصة بالمنظمة العالمية للأمم المتحدة والمنظمات الدولية والإقليمية.

المادة:89

لجنة الأمن والدفاع:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:متابعة شؤون أمن الدولة الخارجية.
ثانيا: متابعة شؤون الأمن الداخلي ومكافحة الإرهاب والجريمة.
ثالثا: متابعة شؤون القوات المسلحة.

رابعا:متابعة شؤون جهاز المخابرات.
خامسا:اقتراح التشريعات المتعلقة بضباط القوات المسلحة والشرطة وبأفرادها وأجهزة الاستخبارات العراقية.

المادة:90

اللجنة القانونية:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:مراجعة القوانين السابقة وتكييفها وفق الدستور.
ثانيا: دراسة التشريعات المتعلقة بالسلطة القضائية.
ثالثا:معاونة المجلس ولجانه في صياغة النصوص التشريعية.
رابعا: تحسين وتطوير النظم القانونية والقضائية.
خامسا: دراسة مقترحات مشروعات القوانين المقدمة لها من قبل المجلس والحكومة وإبداء الرأي بشأنها وإعداد نصوصها وصياغتها ، بحسب ما تكلف به من قبل هيأة الرئاسة في المجلس.
سادسا:مراجعة قرارات مجلس قيادة الثورة المنحل.
سابعا : متابعة المفوضية العليا للانتخابات.

المادة:91

لجنة النفط والغاز والثروات الطبيعية:
وتختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:الرقابة والإشراف على السياسة النفطية والثروات الطبيعية.
ثانيا: رقابة الحسابات من واردات النفط والغاز وبقية الثروات الطبيعية.

ثالثا:تقديم مشروعات القوانين للحد من هدر الثروة النفطية والطبيعية.
رابعا:متابعة تأهيل واستحداث المنشآت النفطية لتأمين انسيابية المنتجات النفطية للمواطنين.
خامسا:متابعة سياسة النفط مقابل الغذاء والدواء والحاجات الأساسية وملف الفساد الذي ترتب عليها.
سادسا:متابعة تأهيل واستحداث المشاريع المتعلقة بالثروات الطبيعية.

المادة:92

لجنة النزاهة:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:متابعة قضايا الفساد الإداري والمالي في مختلف أجهزة الدولة.
ثانيا: متابعة ومراقبة عمل هيئات ومؤسسات النزاهة :هيأة النزاهة، دائرة المفتش العام، ديوان الرقابة المالية وغيرها من الهيئات المستقلة.
ثالثا:اقتراح مشروعات القوانين المتعلقة بالنزاهة.

المادة:93

اللجنة المالية:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:متابعة الموازنة العامة للدولة والمناقلة بين أبوابها.
ثانيا: اقتراح التشريعات المتعلقة بالكمارك والضرائب والرسوم.
ثالثا:متابعة البنوك والإتمان والقروض والتأمين.
رابعا:الإشراف على إعداد ميزانية مجلس النواب.

خامسا:متابعة إعفاء الديون والتعويضات التي فرضت على الشعب العراقي.
سادسا:متابعة السياسة المالية لمختلف وزارات ومؤسسات الدولة.

المادة:94

لجنة الإقتصاد والإستثمار والإعمار:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:متابعة الخطط الإقتصادية للدولة.
ثانيا: الاهتمام بدور القطاع الخاص والخصخصة.
ثالثا:متابعة شؤون التجارة الداخلية والخارجية والأجور والأسعار.
رابعا:مراقبة العقود المبرمة لاستيراد مواد الحصة التموينية وضمان انسيابية وسلامة عملية التوزيع.
خامسا:متابعة تطوير الصناعة المحلية.
سادسا:متابعة شؤون الاستثمار الوطني والأجنبي واقتراح القوانين والقرارات التي تشجع المشاريع الاستثمارية بالعراق.
سابعا : متابعة كافة أوجه مشاريع الاعمار السكنية والبنى التحتية وغيرها.

المادة:95

لجنة التربية والتعليم:
تختص هذه اللجنة على وفق ما يأتي:
أولا:متابعة شؤون التربية والتعليم لجميع مراحله ومناهجه.
ثانيا: متابعة وتطوير الجامعات ومراكز البحث العلمي.
ثالثا:متابعة تعميم ثقافة التسامح وحقوق الإنسان.

المادة:96

لجنة الصحة والبيئة:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:مراجعة السياسة الصحية للبلاد وتطويرها بما يتناسب مع أفضل الخدمات الحكومية.
ثانيا: الاهتمام بالكادر الطبي والصحي ومنحه فرص الاستقرار لمنع الهجرة كونها خسارة للطاقات.
ثالثا:متابعة خطط توفير الأدوية والأجهزة من المناشئ المعتمدة دوليا.
رابعا:متابعة تنفيذ القوانين والاجراءات الخاصة بحماية البيئة في كافة أنحاء العراق.
خامسا:متابعة حماية وتطوير المناطق الخضراء في مدن وارياف العراق.
سادسا:متابعة حث الوزارات المعنية لمعالجة ظاهرة التصحر.
سابعا : مراقبة عملية طمر النفايات الضارة واقتراح القوانين التي تمنع طمر النفايات النووية في مناطق العراق.

المادة:97

لجنة العمل والخدمات:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:متابعة شؤون الخدمات البلدية ومياه الشرب والصرف الصحي.
ثانيا: متابعة شؤون الكهرباء.
ثالثا:متابعة شؤون الاتصالات.
رابعا: متابعة شؤون النقل.
خامسا:اقتراح القوانين المتعلقة بتنظيم العلاقة بين الحكومة وأصحاب العمل والعمال.
سادسا:مراقبة تطبيق قانون العمل.

سابعا : مراقبة ومتابعة تهيئة العمالة الماهرة حسب متطلبات سوق العمل.

المادة:98

لجنة شؤون الأقاليم والمحافظات غير المنتظمة في إقليم:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:الاهتمام بشؤون الأقاليم والمحافظات غير المنتظمة في إقليم وعلاقتها بالحكومة الاتحادية.
ثانيا: متابعة شؤون مجالس الأقاليم والمحافظات والمجالس المحلية.
ثالثا:متابعة التقيد بالمشاركة العادلة في إدارة مؤسسات الدولة الاتحادية المختلفة والبعثات والزمالات الدراسية، والمؤتمرات المحلية والدولية.
رابعا:متابعة التوزيع العادل للموارد والتخصيصات بين الأقاليم والمحافظات.
خامسا:اقتراح القوانين المنظمة للعلاقات بين المجالس التشريعية في الأقاليم والمحافظات مع الوزارات الاتحادية.
سادسا:اقتراح القوانين لتنظيم عمل الهيئتين المنصوص عليهما في المادة 105 و 106 من الدستور.

المادة:99

لجنة حقوق الإنسان:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:متابعة حقوق الإنسان العراقي على وفق المبادئ المقرة في الدستور ورصد المخالفات لها واقتراح المعالجات.
ثانيا: رصد مخالفات السلطات لحقوق الإنسان.

ثالثا : متابعة شؤون السجناء والمعتقلين في السجون.

المادة:100

لجنة الثقافة والفنون والإعلام والسياحة والآثار:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:الاهتمام بالثقافة بجميع مجالاتها.
ثانيا: الاهتمام بتطوير الفنون والآداب.
ثالثا : الاهتمام بالسياحة وخاصة السياحة الدينية.
رابعا: متابعة شؤون الآثار ودراسة متابعة إعادة الآثار العراقية المسروقة والمفقودة والحفاظ عليها.
خامسا:متابعة وسائل الإعلام ومراقبة أدائها.
سادسا:متابعة هيأة الإعلام والاتصالات.

المادة:101

لجنة الأوقاف والشؤون الدينية:
وتختص هذه اللجنة بما ياتي:
أولا:متابعة أعمال وقرارات دواوين الأوقاف.
ثانيا: تقديم مشروعات القوانين لتفعيل وتنمية الأوقاف.
ثالثا : متابعة الهيأة العليا للحج والعمرة.

المادة:102

لجنة المرحلين والمهجرين والمغتربين:
تختص هذه اللجنة بمتابعة الشؤون الآتية:
أولا:متابعة إعادة المهجرين والمرحلين قسرا، إلى محال سكناهم قبل الترحيل وإعادة أموالهم المنقولة وغير المنقولة.

ثانيا: متابعة إعادة الأموال المنقولة وغير المنقولة ، المصادرة في ظل النظام السابق، بدون وجه حق من المرحلين والمهجرين.
ثالثا : متابعة شؤون المواطنين الذين تم حجزهم، في ظل النظام السابق ، نتيجة ترحيل عوائلهم إلى خارج العراق.
رابعا: دراسة مقترحات مشروعات القوانين المتعلقة بالجنسية على وفق ماهو منصوص عليه في المادة الحادية عشر من الدستور وبالتنسيق مع اللجنة القانونية.
خامسا: متابعة الهيأة العليا لحل نزاعات الملكية العقارية.

المادة:103

لجنة الزراعة والمياه والأهوار:
تختص هذه اللجنة بالشؤون الآتية:
أولا:متابعة الزراعة وتطويرها.
ثانيا: مراقبة تنفيذ سياسة الموارد المائية وتوزيعها في الداخل.
ثالثا:متابعة شؤون الأرياف وتنميتها ورفع المستوى المعاشي للفلاحين والمزارعين.
رابعا:متابعة شؤون الثروة الحيوانية وشؤون البيطرة.
خامسا:متابعة وتطوير شؤون البدو الرحل عن طريق توطينهم وتوفير البيئة الملائمة لهم.
سادسا:متابعة إحياء الأهوار.
سابعا : متابعة شؤون سكان الأهوار وتطوير أوضاعهم.
ثامنا: تطوير الأهوار كثروة وطنية وتراث إنساني.

المادة:104

لجنة اجتثاث البعث:

تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:مراقبة ومراجعة الإجراءات التي تتخذها الهيأة العليا لاجتثاث البعث لضمان العدل والموضوعية والشفافية ، والنظر في موافقتها للقوانين.
ثانيا: اتخاذ توصيات بشان القرارات التي تصدرها هيأة اجتثاث البعث ودوائرها في الوزارات والهيئات الحكومية وتعرض التوصيات على مجلس النواب.

المادة:105

لجنة الشهداء والضحايا والسجناء السياسيين:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:متابعة عمل مؤسسة الشهيد.
ثانيا: متابعة عمل مؤسسة السجناء السياسيين.
ثالثا:متابعة شؤون الشهداء والمتضررين نتيجة العمليات العسكرية والإرهابية.
رابعا:متابعة شؤون ذوي الاحتياجات الخاصة.
خامسا:متابعة شؤون المفصولين السياسيين.

المادة:106

لجنة الشباب والرياضة:
تختص هذه اللجنة بما يلي:
أولا:متابعة شؤون الشباب ورفع مستوى كفاءاتهم وتطويرها في المجالات المختلفة.
ثانيا: متابعة شؤون الرياضيين والمؤسسات الرياضية وتطويرها.

المادة:107

لجنة المرأة والأسرة والطفولة:

تختص هذه اللجنة بما يأتي:

أولا:تقديم مقترحات مشروعات القوانين التي تدعم دور المرأة ومكانتها في المجتمع والمسيرة السياسية.

ثانيا: الاهتمام بحقوق المرأة والدفاع عنها وفق لوائح حقوق الإنسان مع الأخذ بنظر الاعتبار خصوصية المجتمع العراقي.

ثالثا:رصد مخالفات مؤسسات السلطة التنفيذية لحقوق المرأة الواردة في الدستور.

رابعا:متابعة تنفيذ القوانين والإجراءات التي تحمي الأسرة في المجتمع العراقي.

خامسا:الاهتمام بتطوير القوانين والمشاريع الخاصة برعاية الأمومة والطفولة.

سادسا:الاهتمام بالأحداث ورعايتهم لمنعهم من الانحراف والتشرد.

سابعا : متابعة دوائر الرعاية الاجتماعية بما يضمن حقوق ذوي الاحتياجات الخاصة والعجزة والمسنين.

المادة:108

لجنة مؤسسات المجتمع المدني:

تختص هذه اللجنة بما يأتي:

أولا:اقتراح ودعم التشريعات والإجراءات الكفيلة بتطوير وتفعيل دور مؤسسات المجتمع المدني.

ثانيا: متابعة معاهد ومراكز الدراسات التي تهتم بتطوير أفكار واليات مؤسسات المجتمع المدني بما ينسجم وخصوصية المجتمع العراقي.

المادة:109

لجنة شؤون الأعضاء والتطوير البرلماني:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا:تختص هذه اللجنة بمتابعة كل ما يتعلق بشؤون أعضاء مجلس النواب.
ثانيا: التحقق في الشروط الواجب توفرها في عضو مجلس النواب.
ثالثا:العمل على تطوير الأعضاء البرلمانيين بما يتحقق عن طريق الاتصال مع دول العالم من خلال الإيفادات ... الخ.

المادة:110

لجنة العشائر:
وتختص هذه اللجنة بما يأتي:
أولا – متابعة شؤون العشائر وتفعيل دورها الوطني.
ثانيا – متابعة النهوض بالقبائل والعشائر العراقية وتهتم بما ينسجم مع الدين والقانون.
ثالثا – الإشراف على تعزيز القيم الإنسانية النبيلة بما يساهم في تطوير المجتمع.

المادة: 111

لجنة الشكاوي:
تختص هذه اللجنة بما يأتي:

1-استلام أراء ومقترحات وشكاوي المواطنين.
2-النظر في هذه الشكاوي والمقترحات والأوراق وتحويلها إلى اللجان المختصة.
3-متابعة هذه المقترحات مع اللجان المختصة وإبلاغ المواطنين بها.

المادة:112

أولا:لكل لجنة حق اقتراح القوانين، وتقدم اللجنة الاقتراح كتابة إلى رئيس المجلس، الذي يحيله بدوره إلى اللجنة المختصة.
ثانيا: تقوم اللجنة المختصة بدراسة القانون وإعادته إلى الرئيس.
ثالثا : يحيل رئيس المجلس مشروع القانون إلى اللجنة القانونية لمراجعة صياغته وتدقيقه وتطلب عرضه على مجلس النواب.

المادة:113

تتابع اللجان في حدود تايبەتمەندێتيها ما تتضمنه بيانات الوزراء في كافة المجالات وتصدر التوصيات بشأنها ولهيأة الرئاسة عرض هذه التوصيات على المجلس.

المادة:114

جلسات اللجان غير علنية، ولا يجوز حضورها إلا لأعضائها وغيرهم من أعضاء المجلس والموظفين في اللجنة ومن تستعين بهم اللجنة من المستشارين والخبراء وأعضاء الحكومة و لا يجوز أن يحضر ممثلو الصحافة وغيرها من وسائل الإعلام اجتماعات اللجان إلا بإذن من رئيسها.

المادة:115

على كل لجنة أن تقدم تقريرا إلى المجلس عن كل موضوع يحال إليها. ويجب أن يشتمل التقرير على الإجراءات التي قامت بها والأسباب التي استندت إليها في رأيها، وترفق بتقريرها نصوص المشروعات أو التشريعات محل التقرير ومذكراتها الإيضاحية. ويجب أن يتضمن التقرير، الآراء المخالفة التي قد تكون أبديت من أعضائها في الموضوع.

المادة:116

مع مراعاة ما ورد في شأنه نص خاص تقدم اللجنة تقريرها خلال فترة تتراوح ما بين أسبوعين الى أربعة أسابيع على الأكثر من تاريخ إحالة الموضوع إليها، ما لم يحدد المجلس ميعادا آخر، فاذا انقضى الموعد ولم يقدم التقرير فلرئيس المجلس أن يطلب من رئيس اللجنة بيان أسباب التأخير وتحديد المدة اللازمة لإتمام عملها، وللرئيس أن يعرض الأمر على المجلس ليقرر ما يراه.

المادة:117

تودع نسخ من القرارات الصادرة من مجلس الرئاسة وقرارات مجلس الوزراء، لدى مكتبة المجلس، وتودع هذه النسخ تحت تصرف لجان المجلس المختلفة.

المادة:118

تلزم الوزارات بإعلام اللجان المختصة عن القرارات الأستراتيجية والأمور الإدارية والتعليمات المهنية الصادرة عنها وللجان ان تطلب

من الوزراء نسخا من التقارير التي أعدوها في الزيارات الخارجية التي قاموا بها. وفي المؤتمرات والاجتماعات الدولية التي اشتركوا فيها. وللجنة المختصة أن تستوضح الوزير المختص فيما تضمنته هذه التقارير أو أن تطلب حضور رؤساء هذه الوفود لمناقشتهم فيما جاء فيها.

المادة:119

لرئيس المجلس دعوة أية لجنة من لجان المجلس لبحث موضوع هام أو عاجل، ويرأس رئيس المجلس جلسات اللجان التي يحضرها. وتجري المخاطبات بين أية لجنة من لجان المجلس والسلطة التنفيذية أو غيرها من الجهات في خارج المجلس عن طريق رئيس اللجنة طبقا للنظام الذي يضعه بهذا الشأن وإخبار رئيس المجلس بنسخة من ذلك.

الفصل الرابع عشر
اقتراحات الأعضاء لمشروعات القوانين

المادة:120

يحق لعشرة من أعضاء المجلس اقتراح مشروعات القوانين إلى رئيس مجلس النواب مصوغة في مواد تتضمن الأسباب الموجبة للقانون.

المادة:121

لرئيس المجلس أن يبلغ الجهة مقدمة الاقتراح كتابة بمخالفته للمبادئ الدستورية أو القانونية، بعد عرضه على اللجان المختصة،

أو عدم استيفائه الشكل المطلوب، أو وجود ألأحكام التي تتضمنها مواده في القوانيـن النافذة وأن يطلب منه تصحيحه أو سحبه، فإذا أصر العضو على رأيه وجب عليه تقديم مذكرة مكتوبة إلى رئيس المجلس بوجهة نظره، في ضوء ما تم خلال أسبوع من تبليغه، ويعرض الرئيس الأمر على هيأة الرئاسة. ويبلغ الرئيس الجهة مقدمة الاقتراح كتابة بما تقرره الهيأة في هذا الشأن فإذا أصرت الجهة المقدمة للاقتراح ثانية على وجهة نظرها عرض الرئيس بعد أسبوع من تبليغه الأمر على مجلس النواب لاتخاذ ما يراه.

المادة:122

يحيل رئيس مجلس النواب الاقتراحات في مشروعات القوانين إلى اللجنة القانونية لدراستها وإعداد تقرير عنها للمجلس يتضمن الرأي في جواز نظر الاقتراح، أو رفضه أو تأجيله. وللرئيس أن يقترح على المجلس رفض الاقتراح لأسباب تتعلق بالموضوع بصفة عامة. فإذا وافق عليه المجلس أحيل إلى اللجنة المختصة.

المادة:123

إذا قدم مشروع قانون مرتبط بمشاريع قوانين أخرى محالة إلى إحدى اللجان، أحاله رئيس المجلس إلى هذه اللجنة مباشرة، وذلك ما لم تكن قد بدأت اللجنة في دراسة مواد المشروع أو الاقتراح.

المادة:124

تسري في شأن الاقتراحات المتعلقة بمشروعات القوانين الإجراءات الخاصة بمناقشة مشروعات القوانين المنصوص عليها في هذا النظام مع مراعاة ما ورد في شأنه نص خاص.

المادة:125

لمقدمي مقترحات القوانين سحبها بطلب كتابي مقدم لرئيس المجلس في أي وقت قبل بدء المناقشة في المواد بالمجلس، ويترتب على سحب الاقتراح اعتباره كأن لم يكن، ما لم يطلب أحد الأعضاء الاستمرار في النظر في الاقتراح بطلب كتابي يقدمه لرئيس المجلس.

المادة:126

مقترحات القوانين التي يرفضها المجلس أو التي يسحبها مقدموها لا يجوز إعادة تقديمها في دور الانعقاد ذاته، ويعرض رئيس المجلس التوصية أعلاه على المجلس مع البيانات الخاصة بها في أول جلسة ثم تحال إلى اللجنة المختصة. وللرئيس أن يحيلها إلى اللجان المختصة مباشرة مع إبلاغ المجلس بذلك في أول جلسة تليها.

الفصل الخامس عشر

المعاهدات والاتفاقيات الدولية

المادة:127

تنظم عملية المصادقة على المعاهدات والاتفاقيات الدولية بقانون يسن بأغلبية ثلثي أعضاء مجلس النواب.

الفصل السادس عشر

الإجراءات التشريعية

المادة:128

يحيل رئيس مجلس النواب مشروعات القوانين المقدمة من السلطة التنفيذية إلى اللجان المختصة، لدراستها وإبداء الرأي فيها قبل عرضها على المجلس لمناقشتها على ان يجري ذلك بحضور ممثل عن اللجنة مقدمة المشروع.

المادة:129

لكل عضو عند النظر في مشروعات القوانين أن يقترح التعديل بالحذف أو الإضافة أو التجزئة في المواد فيما يعرض من تعديلات. ويجب أن يقدم التعديل مكتوبا لرئيس اللجنة قبل الجلسة التي ستنظر فيها المواد التي يشملها التعديل بأربع وعشرين ساعة على الأقل.

المادة:130

يجب على اللجنة المالية أن تأخذ رأي مجلس الوزراء في كل اقتراح بتعديل تقترحه اللجنة في الإعتمادات التي تضمنها مشروع الموازنة، ويجب أن تضمن اللجنة تقريرها رأي الحكومة في هذا الشأن ومبرراته، ويسري هذا الحكم على كل اقتراح بتعديل تتقدم به أية لجنة من لجان المجلس، أو أحد الأعضاء إذا كانت تترتب عليه أعباء مالية.

المادة رقم :131

يتلو رئيس الجلسة تقرير اللجنة المختصة وما قد يتضمنه من آراء مخالفة لرأي أغلبية اللجنة، في الجلسة المخصصة للمناقشة. وفي جميع الأحوال تجري المناقشة على أساس المشروع الذي تقدمت به اللجنة.

المادة:132

تبدأ المداولة بمناقشة المبادئ والأسس العامة للمشروع اجمالا ، فإذا لم يوافق المجلس على المشروع من حيث المبدأ، بأغلبية عدد أعضائه، عد ذلك رفضا للمشروع.

المادة:133

ينتقل المجلس بعد الموافقة على المشروع من حيث المبدأ إلى مناقشة مواده مادة مادة بعد تلاوة كل منها، ويؤخذ الرأي في كل مادة على حدة، ثم يؤخذ الرأي على المشروع في مجموعه بعد اكتمال تلاوة مواده كاملة.

المادة:134

بعد الانتهاء من مناقشة المادة والاقتراحات بالتعديلات المقدمة بشأنها، يؤخذ الرأي على هذه الاقتراحات بالتعديلات أولا ، ويبدأ بأوسعها مدى وأبعدها عن النص الأصلي، ثم يؤخذ الرأي بعد ذلك على المادة بمجموعها.

المادة:135

إذا قرر المجلس حكما في إحدى المواد من شأنه إجراء تعديل في مادة سبق أن وافق عليها، فللمجلس أن يعود لمناقشة تلك المادة، وكذلك يجوز للمجلس إعادة المناقشة في مادة سبق إقرارها إذا أبديت أسباب جديدة، قبل انتهاء المداولة في المشروع وذلك بناء على طلب الحكومة، أو رئيس اللجنة، أو خمسين عضوا من أعضاء المجلس.

المادة:136

لا يجوز التصويت على مشروع القانون قبل مضي أربعة أيام على الأقل من انتهاء المداولة فيه وفقا لما يأتي:
أولا . ي قرأ مشروع القانون قراءة أولى.
ثانيا . يقرأ مشروع القانون قراءة ثانية بعد يومين على الأقل وبعد استلام المقترحات التحريرية بتعديله ثم إجراء المناقشة عليه.

الفصل السابع عشر

الاعتراض على مشروعات القوانين

المادة:137

لمجلس الرئاسة الموافقة على القوانين التي يسنها مجلس النواب وإصدارها بعد إرسالها إليه خلال عشرة أيام من تاريخ وصولها، باستثناء ما ورد في المادتين :118 و:119 من الدستور وفي حال عدم الموافقة تعاد القوانين الى مجلس النواب.

المادة:138

أولا:يعقد مجلس النواب جلسة لهذا الغرض، ويحيل المجلس قرار النقض والبيانات المتعلقة بها إلى لجنة مختصة لدراسة المشروع محل الاعتراض و الأسباب التي استند عليها قرار عدم الموافقة، ويعرض تقرير اللجنة المختصة على المجلس للنظر فيه على وجه الاستعجال فإذا أقر المجلس مشروع القانون محل النقض بالأغلبية ترسل إلى مجلس الرئاسة للموافقة عليه.
ثانيا: في حالة عدم موافقته ثانية خلال عشرة أيام من تاريخ وصولها إليه فلمجلس النواب بعد إعادتها إليه أن يقرها بأغلبية ثلاثة أخماس عدد أعضائه غير قابلة للاعتراض وتعد مصادقا عليها.

الفصل الثامن عشر
الإجراءات الانضباطية

المادة:139

يتخذ رئيس الجلسة بحق العضو الذي أخل بالنظام، إحدى الإجراءات الآتية:
أولا . تذكير العضو بنظام الجلسة.
ثانيا . إذا تمادى العضو فللرئيس تنبيهه، ويترتب على هذا التنبيه شطب أقواله من المحضر.
ثالثا . المنع من الكلام بقية الجلسة.

المادة:140

إذا لم يمتثل العضو لقرار رئيس الجلسة، فله ان يتخذ الوسائل الكفيلة لتنفيذ هذا القرار بعد إنذار العضو ، ولرئيس الجلسة أن يوقف الجلسة أو يرفعها، وفي هذه الحالة يتم الحرمان إلى ضعف المدة التي يقررها المجلس.

المادة:141

للعضو الذي حرم من الاشتراك في أعمال المجلس أن يطلب وقف أحكام هذا القرار بأن يقر كتابة لرئيس المجلس أنه : يأسف لعدم احترامه نظام المجلس ويتلى ذلك في الجلسة ويصدر قرار المجلس في هذه الحالة دون مناقشة.

الفصل التاسع عشر
موازنة المجلس

المادة:142

للمجلس موازنة خاصة تحدد بالتنسيق مع الجهات المالية المختصة وتدرج ضمن الموازنة العامة للدولة.

المادة:143

يقوم القسم المالي في المجلس بإعداد الحسابات الختامية للمجلس، ويعرض على هيأة الرئاسة للموافقة عليه وإحالته إلى لجنة الشؤون المالية، وترفع اللجنة تقريرا بذلك للمجلس للمصادقة عليه.

المادة: 144

تخضع حسابات المجلس إلى رقابة وتدقيق ديوان الرقابة المالية.

الفصل العشرون
أحكام ختامية

المادة:145

أولا:للمجلس إرسال وفود من بين أعضائه إلى خارج العراق لأمور ذات علاقة بأعمالها ويراعى في ذلك تايبەتمەندێتیات اللجان.
ثانيا: للمجلس دعوة الوفود والشخصيات لعقد لقاءات معها للاطلاع على الأوضاع في العراق.

المادة:146

أولا:لا يجوز لأي شخص مسلح أو قوة مسلحة الدخول إلى المجلس ولا الإقامة على مقربة من أبوابه إلا بموافقة هيأة الرئاسة.
ثانيا: يمنع إدخال الأسلحة النارية أو الجارحة إلى بناية المجلس التي تحددها هيأة الرئاسة.
ثالثا : يمنع دخول أي شخص داخل المجلس إلا بأذن مسبق من رئيس الجلسة.

المادة:147

أولا:تكون هيأة الرئاسة هي المسؤولة عن ديوان المجلس.
ثانيا: يتولى إدارة ديوان المجلس رئيسا للديوان بدرجة خاصة، ويمارس مهامه وفقا للقانون والصلاحيات الممنوحة له من هيأة الرئاسة. ويكون مسؤولا أمامها ويعاونه عدد من الموظفين وفقا لاحتياجات المجلس.
ثالثا: يرتبط المستشارون بهيأة الرئاسة مباشرة، ويكونون مسؤولين أمامها عن تقديم الاستشارة والخبرة للمجلس ولجانه الدائمية وإعداد التقارير والدراسات والبحوث التي تتعلق بأعمال المجلس وتايبەتمەندێتياته وأية مهام أخرى تكلفهم بها هيأة الرئاسة.

المادة:148

يجوز إجراء تعديلات على هذا النظام بناء على اقتراح من هيأة الرئاسة أو خمسين عضوا من أعضاء المجلس وبموافقة أغلبية عدد الأعضاء.

المادة:149

تدون قرارات المجلس وتنشر باللغتين العربية والكردية.

المادة:150

يعاد النظر بهذا النظام وت غير المواد التي تتعارض مع الدستور بعد اجراء التعديلات والمصادقة عليها.

المادة:151

تفتح مكاتب للمجلس في المحافظات لتأمين التواصل بين اعضاء مجلس النواب والجماهير.

المادة:152

أولا:يعمل بهذا النظام من تاريخ إقراره من قبل مجلس النواب.
ثانيا: ينشر هذا النظام في الجريدة الرسمية.

www.keodd.org